

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek),
Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Meghívó.

Az igazgató-választmány

1895. évi április hó 19-én pénteken d. u. 4 órakor a Közteleken ülést tart.

Főtárgyak:

1. Mult ülés jegyzőkönyvének bemutatása.
 2. Hitelesítők kiküldése.
 3. Kilépett és elhunyt tagok bejelentése.
 4. Új tagok felvétele.
 5. Tagsági ügyek.
 6. Jelentés a tenyészállatvásárról.
 7. Jelentés a luxuslővásárról.
 8. II. ker. honvédpáncsnokság Rubinek titkár fegyvergyakorlati behívása tárgyában.
 9. Dierer Henrik köszönő levele.
 10. Deutsch Andor O. M. G. E. tag emlékiratát pártolás végett küldi, hogy a délvidéken egy kulturmérnöki hivatal szerveztessék.
 11. Kiállítási iroda átirata az 1896. évi állatkiállítások érdekében.
 12. Ugyanaz az időleges kertészeti kiállítások érdekében.
 13. György Endre határozati javaslata az egyenes adók reformja ügyében.
 14. Bizottsági jelentés a gyapjuaukeziók ügyében.
- Miniszteri leiratok:*
15. Földmívelési miniszter a Cheque- és Clearing-forgalom érdekében.
 16. Ugyanaz a szőlőajtványok kötése ügyében.
 17. Ugyanaz értesíti az egyesületet, hogy kik kapták a Csáky Petronella-féle ösztöndíjakat.
 18. Ugyanaz a könyvkiadó-vállalat könyveinek ajánlása tárgyában.
 19. Ugyanaz küldi az 1893. évi működéséről jelentését.
 20. Ugyanaz a Ruszton fellépett szőlő-

betegség ügyében tett felterjesztésünkre válaszol.

21. Kereskedelemügyi miniszter a luxuslővásár napjának megállapítása tárgyában.

22. Belügyminiszter, Békés vármegye főispánjának „A cselédek és mezei munkásokról szóló 1876. XIII. t.-cz. módosítását célzó”, továbbá „A munkások és cselédek sorsának betegség, baleset, rokkantság és akkor esetére való biztosításáról” szóló két törvényjavaslatot véleményezés végett megküldi.

Gróf Desseffy Aurél,
elnök.

Felhívás

a III. orsz. gazdakongresszus tagjai közé való belépésre.

Felkérjük azon t. gazdatársainkat, kik a III. orsz. gazdakongresszus tagjai közé belépni óhajtanak, hogy mielőbb sziveskedjenek jelentkezni, hogy a rendező-bizottság a szükségrendő nyomtatványok száma felől tájékozást nyerhessen s azokat idejekorán szétküldhesse. Jelentkezni lehet a kongresszus titkári hivatalánál (Budapest, Köztelek.), hol a kongresszusra vonatkozó mindennemű felvilágosítás és a szükséges nyomtatványok írásbeli megkeresésre megszerezhetők. A III. orsz. gazdakongresszus rendező-bizottsága.

Tavaszi luxuslővásár.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által rendezett tavaszi (IV-ik) luxuslővásár f. év április hó 18., 19., 20. és 21-én fog a „Tattersall”-telepén (külső kerepesi-ut, központi pályaudvarral (szemben) megtartatni.

Részletes felvilágosítással szolgál a vásár tervezete, melyet az O. M. G. E. titkári hivatala az érdeklődőknek ingyen küld meg.

Dijlovaglás és díjugratás.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által rendezett díjlovaglás és díjugratás (2-ik év) ez idén május hó 18-án, szombaton, a Tattersall r. t. telepén fog megtartatni.

Nevezéseket elfogad az O. M. G. E. titkári hivatala (Budapest, Köztelek), hol a díjlovaglás és díjugratás részletes tervezete is megszerezhető.

Az ezredéves kiállítás kollektív kiállításában résztvevő gazdasági egyesületek értekezlete.

(Budapest, 1895. április 7.)

Jelen voltak: dr. Hagara Viktor elnöke alatt Berzeviczy Egyed, Dierer Henrik, Domahidy István, Fáy Árpád, báró Jósika Gábor, Koppély Géza, Mádi Kovács László, Molnár József, Nagy Ferencz, Otócska Géza, Rösler Károly, Serfőző Géza és Szebenlisz Géza, mint a gazdasági egyesületek részéről kiküldött tagok, az O. M. G. E. tiszviselő kara részéről Forster Géza igazgató, Paikert Alajos titkár, Buday Barnabás segédtitkár, Jeszenszky Pál segédszerkesztő és Szilassy Zoltán szerkesztő-titkár, mint az értekezlet előadója.

Előadói jelentés.

Szilassy Zoltán előadó: jelenti, hogy a gazdasági egyesületek ezredéves kiállítási irodája tényleg megalakult s a munkálatozat megkezdette, a kiállítás tervezetét és kiegészítő részét képező kérdőíveket elkészítette, melyek az összes gazdasági egyesületeknek a mult hét folyamán megküldettek. Hogy a kiállítás részletei tekintetében a bizottság tájékozva legyen, a végrehajtó-bizottság elnöke összehívta a gazdasági egyesületek képviselőit, illetőleg felkérte a gazdasági egyesületeket, hogy a mennyiben az egyesületek valamelyike nem volna azon helyzetben, hogy képviselőjét kiküldje, a tervezetre nézve

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

Tavaszi mag-árjegyzékünk

megjelenvén, azt a tisztelt gazdaközönség szives figyelmébe ajánljuk és kívánatra bérmentve megküldjük.

véleményt adni sziveskedjenek. A felszólításra több gazdasági egyesület felelt.

Mielőtt azonban a tárgyra áttérnénk, méltóztassék a tárgyalás sorrendjére nézve azt a sorrendet követni, a melyet a tervezet élénk szab.

Nevezetesen, a tervezett általános körvonalakban jelöli meg a főbb pontokat, melyek a gazdasági egyesületek kiállításában keresztléviendők volnának; de az egyesületeknek kell kijelölniök azt, hogy az egyes pontokból mit hajlandók magukra vállalni, hogy a bizottság tiszta képet nyerjen a tervezetről, és azt összeállíthassa, esetleg kiegészíthesse, s ennek alapján a bejelentéseket minél hamarabb megtehesse; ez annál is inkább szükséges, mert éppen ma érkezett meg a millennárius kiállítás igazgatóságának átirata, melyben felkérjük a bejelentés mielőbbi megtételére, miután e hó folyamán fogják berendezni a kiállítási csarnokot.

Előadó jelenti, hogy *Bernolák Sándorral*, a kiállítási iroda igazgatójával folytatott tárgyalások alapján azt a biztosítást nyertük, hogy a gazdasági egyesületek kiállításának megfelelő helyet jelöltek ki a csarnok közepén, úgy, hogy e tekintetben teljesen nyugodt lehet a bizottság. Ezután

Elnök javaslatára a bizottság a mai értekezletről felveendő jegyzőkönyv hitelesítésére *Koppély Géza* és *Molnár József* tagokat kéri fel.

Koppély Géza a legutóbbi bizottsági ülésen felhozta, hogy a gazdasági egyesületek által rendezendő csoportos kiállítás ügyében felmerülő levelezésekre stb. portómentesség volna kieszközölendő; szóló meggyőződött arról, hogy az egyes csoportok, a melyek a kiállítási irodával levelezésben vannak, egyenesen a kiállítási irodától kapnak címekkel ellátott borítékokat. Ezt a gazdasági egyesületek kiállításának csoportja részére is ki lehetne eszközölni.

Szilassy Zoltán előadó felvilágosításul megjegyzi, hogy e tekintetben már az intézkedés megtétele, a mennyiben a végrehajtó-bizottság határozatából kérvényt intéztünk a kereskedelemügyi miniszterhez a portómentesség ügyében.

A bizottság az előadó felvilágosítását tudomásul vette.

A kollektív kiállítás részletes tervezete.

Szilassy Zoltán előadó: a gazdasági egyesületek kollektív kiállításának az egyesületi élet monografiája képezi egyik legjelentékenyebb részét.

Erre nézve a kérdőívek szétküldettek a gazdasági egyesületekhez. A megyei gazd. egyesületek monografiájának általános részét képezné az egyesület történeti fejlődése, a különleges részt pedig az egyesület taglétszáma és vagyoni helyzete. Főszóly természetesen az egyesület működésére volna fektetendő a monografia megírásánál.

Domahidy István: a kérdőívekben említés tételik, hogy a marhaállományról az adatok ápril 30-ig beküldendők. Ennek a kívánalomnak így rövid idő alatt egyik egylet sem fog tudni megfelelni.

A bizottság *Forster Géza* igazgató és az elnök hozzászólása után elhatározza, hogy a gazd. egyesületekhez intézendő legközelebbi körözvényben felemlíttessék, hogy a monografiára vonatkozó adatokat május 10-ikig küldjék be az egyesületek, a mennyiben azonban az adatok egy részének beszerzése huzamosabb időt igényelne, azokat legkésőbb május 30-ig küldjék be.

Forster Géza felemlíti, hogy saját monografiájukat az egyesületek külön lenyomatban megrendelhetik, az előállítási költség csak a papír árára redukálódik. Ohajtandó, hogy a gazdasági egyesületek közlönyükben felhívást intézzenek tagjaikhoz, hogy azok,

kik a monografiát megszerezni kívánják, jelentkezzenek s ez után a gazdasági egyesületek az általuk megrendelendő monografiák számára nézve a kiállítás végrehajtó-bizottságát tájékoztassák.

Elnök javaslatára a bizottság megállapodott abban, hogy a jövő hóban tartandó III. országos gazdakongresszus alkalmával újból ülés tartassék, melyen a függőben hagyott tárgyak elintéztessenek.

A bizottság a tervezetnek az egyesületi élet monografiájára vonatkozó részeit elfogadja.

A katalogus.

Szilassy Zoltán előadó előterjeszti, hogy a katalogusra nézve a Szolnok-Doboka vármegyei gazdasági egyesület azon javaslattal járul a bizottsághoz, hogy a katalogusban minden kiállító gazd. egyesület tárgyai külön vétessenek fel.

A bizottság a tervezetnek a katalogusra vonatkozó részét elfogadja s egyuttal a pénzügyi bizottság elé azon javaslattal járul, hogy a katalogus német és francia nyelven is kiadassék.

III. Szarvasmarha tájfajták és bivalyok elterjedése.

Br. Jósika Gábor: az erdélyi gazdasági egyesület azon sajátos helyzeténél fogva, mely szerint az nem egy vármegyének, hanem egy országrésznek a képviselője, a program ezen pontjának kivételéhez nem járulhat, mert ennek kivételére a megyei gazdasági egyesületek vannak hivatva. Felszólaló a Erdélyi Gazdasági Egyesület részéről meg van bízva annak kijelentésére, hogy az egyesület hozzájárul teljes erejével a program minden pontjához, de oly tárgyak kiállításához, melyek az egyesületnek a helyi viszonyokra gyakorolt közvetlen befolyásának eredményei, nem járulhat hozzá és így az állattenyésztés szempontjából is ezt az álláspontot foglalja el s a különböző fajták elterjedésének kimutatását, mely az egyleti működésre hivatott vonatkozást tartalmazná, a megyei gazdasági egyesületek feladatául kívánja hagyni.

Fáy Árpád a Nógrád vármegyei gazdasági egyesület képviselője kijelenti, hogy egyesülete a szarvasmarhatenyésztésre vonatkozó adatokat egybegyűjti, a lótenyésztésre vonatkozó adatokat a lótenyésztőbizottságnal együttesen fogja beszerezni. A nógrád megyei piros-tarka tájfajtaról a közkölségen előállítandó modellek felvételét ajánlja; az egyesület hajlandó a modellekhez a példányokat előzetesen kijelölni s azoknak fényképfelvételét beküldeni.

Szuebenlész Géza: a Pozsonymegyei és Nagyszombati gazd. egyesület nevében kijelenti, hogy egyesülete a megyei szarvasmarha tájfajtaról, vérbeli és használati lovakat és a Csallóközben létesült csikólegelő épületeit s a csikókat is le fogja fényképeztetni.

Rösler Károly: úgy emlékszik, hogy a bizottság a modellek készítésétől elállott, éppen a modellek készítésének költséges volta miatt.

Szilassy Zoltán: felvilágosításul megjegyzi, hogy eredetileg a bizottságnak aggályai voltak a modellek árai iránt. Felemlíti, hogy *Vastag György* szobrász, a ki az állami tenyészetek összes állataiból mintegy 50 darab modellt készít, kinyilatkoztatta, hogy egy-egy modell a színezéssel együtt kevéssel fog többbe kerülni 100 frtnál.

Molnár József kérdést intéz az iránt, hogy a Tolnamegyei gazdasági egyesület készíthet-e közkölségen modellt a szimmenthali bikáról, mint az egyesület által létesített állattenyésztési egyesület tenyészanyagáról, mely a községi tenyésztésnek alapját képezi.

Szilassy megjegyzi, hogy a közös költségből ezt fedezni nem lehet, miután az a szarvasmarhánál csakis a tájfajtaról felveendő modellek előállítási költségének fedezésére van rendeltetve.

Koppély Géza: azt hiszi, hogy ilyen lényeges dologra vonatkozólag a miniszterhez kellene fordulni, a kinek e célra van fedezete.

Szilassy Zoltán: a miniszter e tekintetben tökéletesen elzárkózott, tőle tehát segílyt nem várhatunk.

Koppély Géza: még egy propozíciója van. Nem lehetne-e a gazdasági egyesületeknek annak idején, mikor az időleges kiállítások lesznek, az ilyen apaállatokat bemutatni. A modellek előállítási költségének fedezését tán az összes gazdasági egyesületek kérhetnék a minisztertől.

Rösler Károly: Ennek a felterjesztésnek szükségét nem látja, mert ha az egyesületek az állattenyésztés terén kifejtett munkásságukat akarják bemutatni, azt bemutatják az időleges kiállítások alkalmával élő példányokkal.

A bizottság e tárgy felett való határozathozatalt a májusi ülésre halasztja.

IV. A lófajták eloszlása és az egyesületeknek erre gyakorolt befolyása.

Szilassy Zoltán előadó előadja a Szolnok-dobokamegyei gazd. egyesületnek véleményét e pontra nézve, melyet a nevezett egyesület kihivetetlennek tart.

Figyelembe veendőnek tartja előadó mégis azt, hogy minden vidéknek meg van egy bizonyos iránya a lótenyésztés tekintetében. Mint általános óhajt fejezi ki, hogy a kiállítás e részét az egyesületeknek a lótenyész-bizottságokkal együttesen kellene megállapítani. *Elnök* felszólalása után a bizottság a IV. pontját a tervezetnek elfogadja.

Az ötödik pontnál *Br. Jósika Gábor* az Erdélyi Gazd. Egyesület részéről azon kérdést intézi a bizottsághoz, hogy a tájfajtaról modellirozásánál fel van-e véve az erdélyi u. n. tejelő fehér szarvasmarha, ha nincs, ennek felvételét és közös költségen való előállítását kéri.

A bizottság a tervezet 5. pontját elfogadja azzal a módosítással hogy az erdélyi tejelőmarha típusa is közös költségen egy példányban modellben elkészítendő.

Gyümölcs- és szőlőtermelés.

Szilassy Zoltán előadó: erre nézve még a gyűjtőívek nem készültek el, méltóztassék belenyugodni abba, hogy a kérdőíveket az országos gyümölcstani felügyelő ural együttesen fogja a tisztikar elkészíteni.

Tudomásul szolgál.

VII. VIII. Typikus talajnemek, miveleti növények.

Szilassy Zoltán előadó: a 7-ik pontra nézve a bizottság még nem hozhat javaslatot, mert az adatgyűjtésre vonatkozó tervezet még nincs készen, ha ez elkészül, szét fog küldetni az egyesületeknek, melyen azok jelezni fogják, hogy milyen talajt kívánnak kiállítani. Ez alapon fogja a végrehajtó-bizottság minden megyétől a kiállításba felveendő talajmintát bekérni, hogy az egész egy országos gyűjteményt képezzen.

Ugyanezen eljárás volna követendő a miveleti növények gyűjtésénél, mert ezt is úgy kontempláltuk, hogy minden vidékről azok a növények kerüljenek be, a melyek az illető vidéken legjobban diszlenek.

A bizottság az előadó előterjesztéseit tudomásul veszi s egyuttal felkéri az egyesületeket, hogy a kiállítás diszítésére az egyes vidéken divó aratási koszorukat, különböző miveleti növényeket, különösen kálászosokat gyűjtsenek, mint a melyek a kiállítás diszítésének céljaira is alkalmasak.

I
nézve
elfogad

X
egyéb g
Sz

hogy a

let egy

és asza

mogym

müben

egy ba

A Nag

tatni e

összes

épülete

A

az eg

pontján

ülésre

X

termén

mutatá

a bizot

a bizot

ványok

A

elnök

való ör

tek ily

kat az

hazafia

készse

sében

sitanal

Or

A

ken fo

kongre

S

dekló

azok

H

is ez

S

tánsab

közön

gazda

hogy

nem s

érdeke

maga

A

résztv

soha

letek

sezik,

hesser

egyön

M

gazda

a kon

szemb

s a p

enged

a gaz

is an

védeli

sekbe

IX. *Gazdasági kézieszközök* kiállítására nézve a tervezetben foglaltakat a bizottság elfogadja.

X. *A gazd. egyesületek intézményeinek és egyéb gazdasági objektumoknak* modelljei.

Szilassy Zoltán előadó: erre nézve jelenti, hogy a Szolnok-dobokamegyei gazd. egyesület egyleti kertjét, faiskoláját, szőlőtelepét és aszalóját mutatja be modellekben, a Somogy megyei gazd. egyesület pedig domborműben amerikai szőlőtelepét, faiskoláját és egy balatoni halászkunyhót fog elkészíttetni. A Nagyszombati gazd. egyesület be fog mutatni egy régi parasztházat szerszámaival és összes eszközeivel s vele parallel egy új épületet modern eszközökkel.

A bizottság elnök indítványára felkéri az egyesületeket, hogy a tervezet ezen pontjára nézve a május havában tartandó ülésre javaslatokat tegyék meg.

XI. A mezőgazdasági háziipar nyers-terményei, eszközei és kész czikkeinek bemutatására nézve a tervezetben foglaltakhoz a bizottság hozzájárul. Ugyiszintén elfogadja a bizottság a tervezetnek az irodalmi kiadványokra vonatkozó XII. pontját is.

Az ülés tárgysorozata kimerítve levén, elnök meleg szavakban ad kifejezést a felet való örömeinek, hogy a gazdasági egyesületek ily szép számban képviseltették magukat az ülésen s köszönetét fejezi ki azon hazafias, lelkesült buzgalomért és áldozatkészségért, a melyet ezen kiállítás létesítésében a vidéki gazdasági egyesületek tanúsítanak s az ülést bezárja.

Országos gazdakongresszus.

Az egész ország közvéleményét élénken foglalkoztatja a III. országos gazdakongresszus.

Soha gazdakongresszus akkora érdeklődést nem keltett, sem a gazdák, sem azok ellenesei táborában.

Hát volnának a gazdáknak ellenesei is ez agrikultur országban?

Sajnos, ez soha sem nyilvánult eklatánsabbul, mint most, midőn a gazdaközönség tudatára ébredve az általános gazdasági válságnak, de legfőképp annak, hogy önönmagan kívül bajában másra nem számíthat, tömörülni óhajt, hogy érdeke gondozását saját maga vigye, saját maga ellenőrizze.

A kongresszus szép sikert ígér, a résztvevők száma már is akkora, mint soha az előtt ily alkalmakkor, az egyesületek gazdaközönsége is tömörül, gyűlesezik, hogy testületileg, szervezeten vehessen részt a kongresszuson, a mi az egyöntetű eljárást eleve biztosítja.

Most már mi sürgősebb feladata a gazdaérdekekkel ellenes sajtónak, mint a kongresszusban feltámadt hatalommal szemben a guny, a kicsinylés, az intrika s a politikai befeketés minden meg nem engedett fegyvereit kijátszani, megvonva a gazdaközönségtől még a jogosultságát is annak, hogy saját jól felfogott érdekei védelmére keljen, az őt érdeklő kérdésekben véleményt mondjon. Támadják

a kongresszus élén állókat, előre elítélik a kongresszus határozatait, kétségbe vonják jelentőségét s maga a gazdaközönségben e disszonancia magvait kísérlék meg elszórni.

Csakhogy e buzgólkodás nemesak elkésett, de rosszkor jött, mert azok az indító okok, a melyek a kongresszus összehívását sürgőssé tették, ma fokozott mértékben megvannak. A gazda helyzete sohasem volt oly általánosan nyomasztó, mint a jelenben.

A gazdakongresszus eszméjét a kiskvárdai gazdakör vetette fel a mult év őszén s vele együtt tizenegy gazdatestület fordult az Országos Magy. Gazdasági Egyesülethez és a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek végrehajtó-bizottságához. Ez országos mozgalomnak újabb lökést adott az a több mint négyszáz gazdát magában foglaló értekezlet, mely egy név körül csoportosulva egy új gazdasági irány mellett foglalt állást.

A kongresszust tehát a gazdák kezdeményezték, a vidék gazdái, a kiknek az eszmét ehhez nem egy nagy jelentőségű alkalom, hanem a helyzet kényszerűsége adta meg. Övék a kezdeményezés érdeme s övék lesz a siker dicsősége, az eredmény haszna.

A kongresszus nyíltan bevallott célja egy gazdasági program megalkotása, az ez alapon való tömörülés s így a most szunnyadó s eredményeiben kiszámíthatlan társadalmi öntevékenység felkeltése.

De bizonynyal lesz e tömeges találkozásnak más eredménye is. Megismerjük egymást s egymás nézeteit, tágul látkörünk, edződik ítélő képességünk s kétségtelenül dokumentálni fogjuk azt az egyetértést, mely gazdasági kérdésekben az egész gazdatársadalmat, mint egy kapocs szorosán átöleli; az egyetértésnek e fényes bizonyosságával visszautasítjuk még a látszatát is annak a disszonanciának, a melyet a gazdaellenes sajtó nagy buzgósággal bár, de eredménytelenül igyekszik szítani.

Az egyetértést és a komoly tudást visszük a harczba, hol érvekkal, tapasztalatokkal, de nem személyes ellenszenvtől vezéreltetve küzdünk egymással. A gazdakongresszus egy közömbös terület, hol nincs helye a pártusáknak, egy szent hely, a hova csak az avatottaknak szabad belépni. S mégis avatatlanok foglalkoznak ma legtöbbit kongresszusunkkal.

Az idő halad s alig szabadultunk meg a vetés munkálataitól, itt a kongresszus. A tavaszi munkálatokat annyira hátráltatta az idő, hogy alig érnek reá

gazdáink a kongresszus tárgyaival, kérdéseivel egyébkor foglalkozni, mint épp most a husvétü ünnepek alatt.

A vallás megszentelte feltámadás ünnepén beszéljük meg a gazdatársadalmi öntevékenység feltámadását, melynek első ünnepét a III. országos gazdakongresszus alkalmával üljük. *R. Gy.*

NÖVÉNYTERMELES.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

A murokrépa termesztése homoktalajon.

☞ Gazdaságainkban a takarmányrépa rendkívül fontos szerepet játszik s azt kitűnően értékesíthetjük, vonó- s hizómarháinkkal, valamint a birkával is. Ennek fontossága már rég meghaladott álláspont, csakhogy talajviszonyaink nem mindig engedik meg azt, hogy barmainknak e nagyrabecsült táplálékkal kedveskedjünk. Ne kívánjunk attól a talajtól olyasmit, minek produkálása annak erejét felülmulja, mert az ily eredményben köszönet nincs.

Ha takarmányrépát könnyű homoktalajon termelünk az eredmény vajmi csekély lesz, még akkor is, ha annak tenyészideje alatt csapadékban bővelkedünk. Ott, hol a takarmányrépa m. holdankint 30—50 q-t ad, ninesen indokolva annak termelése, és sokkal racionálisabb a murokrépával kísérletet tennünk, mivel ez meghalálja a reáfordított fáradságot s a talaj gondos előkészítését még szárazabb években is. Az umbelliferae-k családjába tartozik s válfajai közül a *zöldfejű skót* ajánlatos homoktalajon való termesztésre.

A m. holdankinti vetőmag szükséglet vajmi csekély; 3—3½ kg. Előveteményben nem válogató, jó ha kapás után vetjük, s megállja helyét a kalászosok után is. A trágyázott talajt meghalálja, de akkor bizonyos mellékzít nyer, a mi a tehenészetben való alkalmazását kizárja, — de hizó- s vonómarhánál előnyösen alkalmazható takarmányozási célokra.

Az őszi mély szántást nemesak meghalálja, de meg is kívánja azért, hogy a hosszú gyökerű murokrépa a talaj alsóbb rétegébe könnyen lehatolhasson.

Tavaszzal, az őszi mély szántást megfogasoljuk, (vagy megextirpáljuk) s jól lehangerezzük, mivel az apró magnak csak csekély mélységre szabad a sorvető utján a talajba kerülni. Vetés után egy könnyebb hengert alkalmazunk. Vethetjük kora tavasztól egész április végéig, de legjobb a korai vetés.

Tekintettel a vetőmag csekély voltára, ajánlatos azt a könnyebb eloszthatóság kedvéért, homokkal keverve vetnünk, miután azt kézzel jól szétörzöszöltük.

Ha fogatos erővel kívánjuk művelni, akkor a sortávolt a művelő eszközhöz mérten nagyobbra s ha kézierővel, akkor elegendő, ha 26—28 cm.-re állítjuk a vetőlabákat.

Ha a talaj sebes esőzések folytán megkérgeződne, mielőtt a kezdetben lassu fejlődésű növény előbujt volna, tanácsos azt egy könnyebb hengerrel, melyre lehető sűrűn lánczot csavartunk, megjárítani, hogy a gyenge palánta előbujhasson.

A murokrépa csak lassan és meglehetősen sokára indul csirába s azért ne legyünk meglepve, ha száraz idő esetén két hét elteltével sem látjuk a zöld sorokat előbukkanni.

Szeles időjárás esetén megtörténhetik, hogy az alig előbujt parányi növény czérna-

szárnál is vékonyabb gyökere mellől a homokot a szél elhordja; kivéve a zsenge palántát az elszáradás veszélyének; ha ezt tapasztaljuk, haladéktalanul egy könnyebb sima hengert kell alkalmaznunk, mely hivatalva van a kis növényt a talajhoz szorítani, biztosítva annak további fejlődését. Ha azonban ez eljárással megkéstünk s a vékony hajtások, kivált a dombosabb helyeken a szárító szelek hatása alatt már elsenyvedtek, az ily kisebb kiterjedésű foltokon egy kézzel vont markóz segélyével s annak nyomán az utánvetést eszközöljük.

A mint a sorok láthatóvá válnak, úgy a közőket megkapálthatjuk, akár kézzel, akár fogatosan. A második kapálást a ritkítással egyidejűleg eszközöljük. A növényeket egymástól 1—18 cm. távolságyra hagyjuk meg, ügyelve arra, hogy két vagy több palánta ne maradjon egy helyen, mivel ezeknek fejlődése, egyik a másik rovására fog történni s az eredmény az lesz, hogy egyik sem éri el a normális nagyságot.

A száraz nyári hónapok alatt fejlődése elég lassu, de az őszi eszések után rohamosan növekszik s levélzete dus lombátort képez s ha meggyőződést akarunk szerezni arról, hogy karógyökere mily fejlettségű egy pár példányt kihuzunk a földből s az erőteljes gyökérről megláthatjuk, hogy a száraz nyári hónapokat jól kiállotta, a mi annak tulajdonítható, hogy a tápanyagokat és a nedvességet hosszú gyökérzete segélyével a talaj alsóbb rétegeiből merítette.

Abnormisan száraz években, mint például az 1894-iki nyár és őszi volt, a mikor is a kapásnövények általában s a takarmány, valamint a czukorrépa kevés kivétellel fejlődésükben hátramaradtak voltak s az október havi eszések már nem pótolhatták azt, mit egy egész mostoha nyár elmulasztott, a takarmány murokrépatábla, melyen alkalmam volt megfigyeléseimet eszközölni, csakhamar teljesen felüdült s növekedését késő ősziig folytatta. Előnyül számítható be az is, hogy a fagyok iránt kevésbé érzékeny s így aggodalom nélkül várhatjuk be, míg fejlődésének tetőpontját, legyen az bár késő őszi, egészen elérte.

Szedése a laza homoktalajból gyorsan, tisztán, és olcsón eszközölhető. Nem szükséges hozzá, sem répaemelő sem ásó, mert pusztá kézzel a legnagyobb könnyűséggel eltávolítható a talajból. E három dolog; gyorsaság, olcsóság s hozzá még tisztaság oly előnyök, melyekkel mindig számot kell vetnünk, mert e három tényezőre van építve gazdasági működésünk mechanikai részének java.

Hogy a földolgra, a terméseredményre térjek át, összehasonlítva a száraz évek takarmányrépa terméshezámát, a murokrépa terméseredményével hasonló körülmények között, az utóbbi majdnem még egyszer annyival halálta meg a belé helyezett bizalmat. Normális körülmények között 100—120 q. terem m. holdankint; de a 150—200 q. termés sem tartozik a lehetetlenségek sorába. A 60—70 métermázsás termést még az oly száraz években is megadja, mint a milyen az elmúlt év volt.

Télire való eltartása rakványokban történik, melyeknek magassága 120, szélessége 180 cm. lehet; magasabb s szélesebb kupaczkok készítése nem ajánlatos, mivel a romlásra hajlammal bír.

Kezdetben csak csekélyebb földréteggel borítsuk, tetejét végig nyitva hagyva, s csak a fagyok jelentkezésekor takarjuk azt is be. A vékonyabb földréteggel való takarás ajánlatosabb, mit azután a gyengébb vagy erősebb fagyok jelentkezése szerint, vékonyabb vagy vastagabb trágyaréteggel borítsuk. Ha az idő enyhül, a trágyatakarótól a rakványt haladéktalanul meg kell szabadítani.

Hogy azután hogyan és mikép takarmányozzuk s mennyit adagoljunk belőle, — ez nem tartozik szerény soraim keretébe, mert ezt mindig a helyi körülmények s viszonyok szabják meg, — csak annyit jegyzek meg, hogy gazdasági állataink általában nagyon kedvelik s bizonyos diätetikai hatása sem tagadható. *Vimmer Lajos.*

Luczernás alakítása.

(Felelet az 58. számú kérdésre.)

☞ A luczernás alakítására — kérdésttevő közli ugyan, hogy erre szánt talaja „jókarban” van, nem vőlünk azonban felesleges munkát teljesíteni akkor, ha úgy a fel-, mint különösen az altalaj minőségének, a terület hosszabb időre való biztosított voltát és a majorhoz való közeli fekvését figyelembe venni ajánljuk. Kiterjeszkedünk tehát, bár csak néhány szóval, azon talajnem megnevezésére, melyen tapasztalat szerint a luczerna 6—7 éven át kitünő s ezentul kielégítő termésével nem egyszer segítette ki válságos s aggasztó helyzetéről a gazdát.

A luczerna az enyhébb és szárazabb éghajlat növénye lévén, hazánkban az eléggé gyakori nagy szárazságokat jól kiállja, mert mélyreható gyökerei az altalaj nedvességét értékesíthetik. A luczernának hosszú, vékony, melyen lenyuló karógyökere lévén, ha nem is kizárólag, de leginkább az altalaj kihasználására van utalva s épp ezért az altalaj minősége érdemel különös megfigyelést. A középfekvésű s kötöttségű felalaj, melynek mélyben gazdag vályogos vegyületű az altalaja, leginkább alkalmas luczernatermesésre, ellenben még a kellő fekvésű s mélységű felalaj, melynek altalaja kavicsos, hosszú életű luczernás alakítására egyáltalán nem való.

A talaj minősége után annak előkészítése egyik fontos szerepe a luczernatermes hosszabb időre leendő biztosításának, miért is már az előveteménynyel igyekezzünk lehetőleg kitisztani földünket, kövek, gyökerek stb. gondos eltávolítása által. Legjobban diszlik igen jól trágyázott kapásnövények — különösen répa és burgonya — után s ha ez a gondos munkát, gyakori kapálást s gyomlálást megkapta, igen meg fogja hálalni a ráfordított munkát mindjárt az első esztendőben is. Sokak állítása szerint a trágyázott kender után kiválóan sikerül.

A mi a luczernának védnövénynyel vagy e nélküli vetését illeti, a szakértők véleménye eltérő, jelen esetben ismerni kellene nemcsak a talaj „jókarban” létét, hanem annak minőségét is, miután védnövény nélkül csakis igazán kitünő fizikai tulajdonságokkal bíró talajban eszközölhetjük veszély nélkül a vetést. A luczernát általában védnövénynyel — kevés mennyiségű kat. holdjára 45—50 liternyi árpával szoktuk vetni, miután az árpa nem árnyékolja be annyira a földet, mint a zab és a zsenge növényt nemcsak a kiszáradás ellen óvjuk meg, hanem a fejlődéséhez igényelt beárnyalást is megkapja és a gyors nyári eszések ereje ellen is megvédjük. A védnövénynek igazán mint „védő növénynek” való alkalmazásával, annak maghozamára nem számítunk s azt midőn még hasban van, lekaszáljuk s mint takarmányt értékesítjük s ezt a kismérvű „bőkezűséget” is már a legelső esztendőben igen meghálálja.

Sok helyen szokták ősziel is vetni, minek előnyét főleg abban magyarázzák, hogy a tél beállta előtt jól megerősödve a telet kiállja, a jövő nyári szárazságot is jobban türi, mint a tavaszi vetés, azonban nézetünk szerint ezen őszi vetés csakis igen jó déli fekvésű talajon s korai vetéssel eszközölhető, de bizonytalan sikerrel.*)

*) Hazánkban úgy a védnövény nélküli vetést, mint az őszi vetést sok helyen igen jó sikerrel használják.

Hazánk klimatikus viszonyai mellett a vetés ideje a tavasz s csakis akkor, ha már a talaj kellőképp felmelegedett. Igen tanácsos a vetés előtt nemcsak csiráztatási próbát tenni, hanem arra ügyelni, hogy két évnél idősebb magot el ne vessünk s aranka s egyéb gyomoktól tisztasága iránt a mag eladójától garanciát kérjünk s ezenfelül egy állami vetőmagvizsgáló-állomás szakértői véleményével oszlassuk el esetleges kételyeinket. Csiráztatási próbánál 75—80% csirázásával megelégedhetünk.

Vetését legalább kétszer szántott földbe 14—15 cm.-nyi sor-ávoiban eszközöljük, még pedig keresztben is vessük meg földünket, épp ezért 18—20 kg. vetőmagot ne sajnáljunk kat. holdanként.

Az ily feltételek s kedvező időjárási viszonyok mellett a luczernás a későbbi években, a tavasszal eszközözendő boronálásán kívül egyéb ápolást nem igényel.

Warga László.

A komposzt mint kitünő rétrágya.

A komposzt készítéséről, fontosságáról, kiváló jelentőségéről már annyit irtak s oly sokszor jelentek meg közlemények a szaklapokban, hogy erre kiterjeszkedni ez alkalommal nem akarok. Hanem igenis hangsúlyoznom kell azt, hogy mindennek dacára kevés azon gazdaságok száma, hol a komposzt jelentőségét kellően méltányolják, a hol a hulladék és söpredékanyagok rendszeres gyűjtésére gondot fordítanak. Mütrágyákra évenként nagy összeget költenek, de az olcsón előállítható komposzt eszükbe sem jut. Gyűjtessük össze a major mindennemű hulladékát és söpredékét, rétegezzük földdel, öntözzük meg évenként 1—2-szer, forgassuk át egyszer s oly trágya birtokába jutunk, melylyel jövedelmünket lényegesen fokozhatjuk, a nélkül, hogy pénzünkbe került volna.

Hogy a komposzt a réten mily hatást képes kifejteni, arra nézve két példával szolgálhatok.

Ismeretes, hogy az 1894. év rendkívül száraz volt, olyannyira, hogy a rét sok helyen teljesen elsült. *Kovács Vilmos* (Pusztagyapa) a nem trágyázott fekete homoktalajú rétről kat. holdankint 5—6 q szénát nyert első kaszáláskor, a sarju pedig elsült; ellenben ott, a hol kat. holdanként 8 szekér komposztot szórt el február hó végén és 10—11 q anyaszénát s 2—3 q sarjut kapott. Az általa készített komposzt állott: a hízó sertések alul vett homok s baromfitrágya, $\frac{1}{6}$ -od részben kerti falevél és gaz, trágyalével öntözve s egy év alatt kétszer átforgatva. *Kovács Vilmos* ur levelében kijelenti, hogy figyelembe véve a magas mütrágyarákat, réten az olcsó s mindenütt előállítható és télen idővesztés nélkül elhínthető komposztnak, a mostani gazdasági válságos időben előnyt ad. *Kiss Iván* ur (Czece) savanyu láptalajú rétje a trágyázatlan részen (a 94-iki aszályos évben) kaszálható nem volt; a komposzttal megszórt területről ellenben magyar holdankint 18—20 q anyaszénát s 10—12 q sarjut kapott. A komposzt állott az országutról összekotrott sárból, a cselédházaknál összetisztított porjéből (hamu) s egyéb szemétekből, továbbá a majorudvar söpredékéből.

Ezen két példával csak jelezni akartam a komposzt jelentőségét, midőn rétrágyául használjuk, de különösen kiemelem azt, hogy a sekélyrétegű, sülevényes természetű szántóföld feljavítására a komposztot a legjobb eredménnyel értékesíthetjük, mint erről ilyen sülevényes, sekélyrétegű rozsföldön alkalmam volt meggyőződni. Ily körülmények között határozottan többet ér a legjobb állótrágyánál.

K. K.

A n
sik róna
mi a sze
csak az
rónaságo
kutágaso
vételesen
elszórtan
pogány
vagy a h
lengette
megragad
végig né
lyel ked
boltozód
sek, guly
kázák
botjára t
semmisé
a déilbá

A f
harmat u
a kelő
szemvon
sugár, a
nedeznek
nek. A
bennök,
a vízben
utánunk
nap, ann
tobágy o

Ma
bibor sz
dékre, ne
csillagok
ges nyug
tor furul
mét kife
gyermek
szive sz
mégis oly
Közbe-k
kolompja
kutájaja

Va
ság és
künköt,
véljük
a termé
sága, es
tudatáva

Mé
pásztor
lépésben
nap hev
a nyáj
utját a

Ha
az „Ister
szabad t
bágyi es
tözve me
körömsz
ugy a m
egy kies
egyszer
nem hag
ki a leg
nem áru
meg a h

A
látlanab
gazda
mennyit
első kor
Debrecz
nyadi J
ben Bu

TÁRCZA.

A Hortobágy.

Irtá: Szüts Mihály.

A merre a szem bekalandozhatja a tájat, sik róna terül el mindenütt. Nincs semmi, a mi a szemnek nyugpontot adna, mindenütt csak az ég azurja ragyog, bebóltozva a nagy rónaságot. A messze távolban magaslanak a kutágasok a legelő jószág itató helyein. Kivételesen mintha örül állították volna oda, elszórtan dombok emelkednek, lehet, hogy a pogány ősidők áldozati oltárainak helyei, vagy a honfoglaló vezérek rajtok álló sátrán lengette hajdan a zászlót a szél. Sajátságos megragadó kép az, mikor egy ily dombról végig nézünk a síkság zöld szőnyegén, melylyel kedves harmóniában olvad össze a rábóltozódó ég kékje. Helylyel-közzel a ménesek, gulyák, kondák, nyájak csoportjai tarkázzák a képet, rendületlen nyugalommal botjára támaszkodva a bojtár, bámul a semmiségbe; vagy tán gondolatában a délibábra rajzolja rózsáját.

A fűszálon rezgő, fénylő gyöngyharmat utolsó cseppjét is fölesőkoltá a kelő nap. Melegsik a levegő, a szemvonalba eső tájon rezeg a nap-sugár, a messzeségben vizesikok tűnedeznek föl; elnyulnak, elszélesednek. A tárgyak visszatükröződnek bennök, a gulya óriásivá nőtt állatai a vízben gázolnak. Viz előttünk, viz utánunk. Minél magasabbra hág a nap, annál megragadóbb a kép, a Hortobágy délibábos képe.

Majd az esthajnal terjeszti ki bibor szárnyát, sötétség borul a vidékre, némaság, csend mindenfelé. A csillagok milliói ragyognak. E fonséges nyugalom közepette fölsir a pásztor furulyája, szívének minden érzelmét kifejező dalt teremt a természet gyermeke; nem tanulta senkitől, a szíve szerinti változatot tarkázza s mégis oly andalító, bánatos, zengzetes. Közbe-közbe beleszól a gulya öreg kolompja, majd a pásztor öre, hü kuttyája ad életjelt magáról.

Valami kimondhatatlan, buzgó-ság és érzelem szállja meg lelkünket, szelid nemtő szárnyalását véljük a téreken. Szívünk eltelik a természet, alkotó anyánk nagysága, csodás volta és fonségének tudatával.

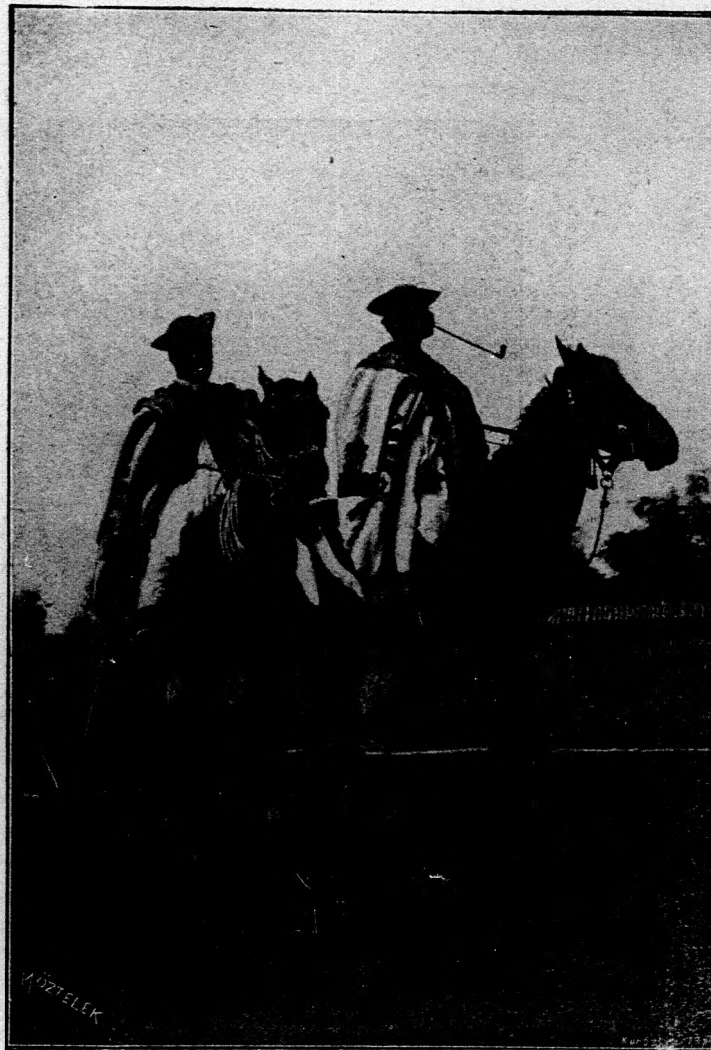
Még alig pítymallik, talpon a pásztor és vele a nyáj. Lassu legelő lépésben járnak be a tért. A tikkadó nap hevében a kutak körül telepszik a nyáj s később ismét folytatja körutját a gyepen.

Ha már a pásztor nem járhat vasárnap az „Isten házába“, hiszen neki temploma a szabad természet, ellátogat délután a hortobágyi csárdához. Ilyenkor ünnepi díszbe öltözve még tánczra is kerekednek s rakják a főrómszorítóban (hegyes orru szűk csizma) úgy a mint az Isten tudni adta. Ha meg egy kicsit bőven folyt a hegy leve, egyszerűen az erők mérkőzésére is tömörülnek, nem hagyja magát a magyar vér; mert hát ki a legény a csárdában: egy gyékényen nem árulhatnak oda bent, az ohati béresek, meg a hortobágyi pásztorok.

A Hortobágy használata a multban korlátlanabb volt, mint ma; minden debreczeni gazda annyi jószágot tarthatott azon, a mennyit birt. Mezőgazdasági történetének első korszakában a Hortobágy részben már Debreczenhez tartozott. Bizonyosság erre Hunyadi János ország kormányzójának 1452-ben Budán Márton napján kelt, Debreczen

javára kiállított adománylevele, mely szerint a mátai és balmazi pusztákat akkori tulajdonosuk Kapitány Páltól, ki adományozás ezimén kapta nem régen, elvévén, Debreczennek visszaadja, mivel azok emberemlékezet óta örök jogon Debreczen városéi voltak. A zámi és ohati részek később szereztettek, nevezetesen 1745-ben, mint zálogos birtokok a kincstártól jutottak a hegyesi, bányai és fancesikái birtokokkal együtt a város tulajdonába.

Jelenlegi hortobágyi pusztánkat a Mátá, Zám, Ohat és az Elep egy része alkotják. Majdnem középrészén a Hortobágy folyó szeli ketté. E folyó jobbján van a mátailak, a Hortobágy birodalmának fő székhelye, a beteg állatok elhelyezésére szolgáló istállók, gyógyszerház és a mátai biztos, meg állatorvosi és egyéb lakások. Baloldalán a hortobágyi vendégfogadó, mely hajdanta, mikor még tengelyen szállították a kereskedők áruikat, nagyon látogatott megszálló hely volt.



107. ábra. Hortobágyi csikósok.

A Hortobágy eddig elszigetelt vidéket képezett, kiesett a forgalomból, némely időben megközelíthetetlen volt. A debreczen-tiszafüredi vasut megnyitával bevonatván e forgalom keretébe, mezőgazdasági jellege változni fog. Hogy azonban mily alakban módosítandja ezt a néhány éve megnyit vasut, arról ma még korai volna szólni.

A Hortobágy területi kimutatása.

Megnevezés	Összes terület kat. holdakban	Egyéb mint legelőterület
A Hortobágyot képezik:		
Mátá puszta	26,284	
Zám	12,381	
Ohat	9,745	
Elep puszta	1,333	
A Hortobágy összes területe	49,743	

Megnevezés	Összes terület kat. holdakban	Egyéb mint legelőterület
Ebből bérbe van adva	---	9424
Levonva a bérletet	9,424	
Marad a hortobágyi legelőföldre	40,319	
Ezen területből levonandó különböző használati ágak:		
Mátán		
{szántóföld	143	
{kert	11	
{erdő	1	
{adómentes terméketlen	2871	
Ohaton		
{erdő	129	
{nádas	16	
{adóment. terméketlen	202	
Zámon		
{szántóföld	138	
{kert	1	
{erdő	3	
{adómentes terméketlen	566	
Elepen adómentes terméketlen	100	
Összesen	40,319	4181
Levonva a másféle használatot	4,181	
Marad mint a jószággal valójában értékesíthető terület	36,138	

A három pusztarészből képezett Hortobágy legnagyobb részben szikesbarna vagy sárga agyagból áll, mely alacsony fűvével csak legeltetésre alkalmas. Van e területen 5283 hold szántóföld. Az ohati szántóföldek nagyrésztben kötött agyagból állanak s szikesek, a Tiszához közelebb pedig elhomokosodnak. A tisztán legeltetési célokra szolgáló földterületen kívül van még Ohatnak 129 hold erdeje.

A Hortobágyi legelő általában vadszik, foltos felülettel, mely esőben feneketlen sártengerré s szárazságban sziklakeménynyé válik. A talaj felső része színében nagyon elütő, egyik helyen barna, máshol sárga vagy egészen fehér, a szín ezután 10—15—20 cm.-től kezdve állandóvá lesz s mintegy 2—2.50 méterig sárga agyag, borsó, egész ökölnagyságu márgagömbökkel telítve. Ezalatt szürke, nagyobb szemű homok következik. Eme részek eredeti alkatát nagyon lényegesen megváltoztatta a „Tiszaszabályozás“. Vizei, mocsarai eltűntek, nincsenek meg többé sásos, gyékényes helyei. Azonban időről-időre mégis sok hely kerül víz alá. Hogy azon áldozattal szemben, mely Debreczen várost ebből kifolyólag terheli; nevezetesen Tiszaszabályozási költségek ezimén 5449.04 frt; Tiszáármentesítési alapnak a gátelvási költség fedezetére 6000 forint, nyert-e avagy vesztett, igen bajos volna eldönteni.

A vízvédelmi társulat szempontjából az ármentesítés hasznos volt, de nem a gazda szempontjából. Mig vizjárta e nagy területeket, a mint az lassan-lassan vissza húzódott, mindig volt a jószágnak legelni valója, ma egyszerre kiszárad s akárhány év van olyan, a mikor a legeltetési használat csak pár hónapra szorítkozik, mi nem úgy volt régen a vizszabályozás előtt. Egészen másként alakulnának a viszonyok, ha Hortobágyunkat öntözni lehetne, ez fűtermését megsokszorozná.

De szikborította térein is találkozunk oly pontokkal, hol a kőrís és ákác még megállják helyüket, s itt már delelők van-

gadja fel, kik azután a rájuk bizott jószágért felelősek, nemkülönb a számadók az általuk fogadott bojtárokért, kiket maguk fizetnek.

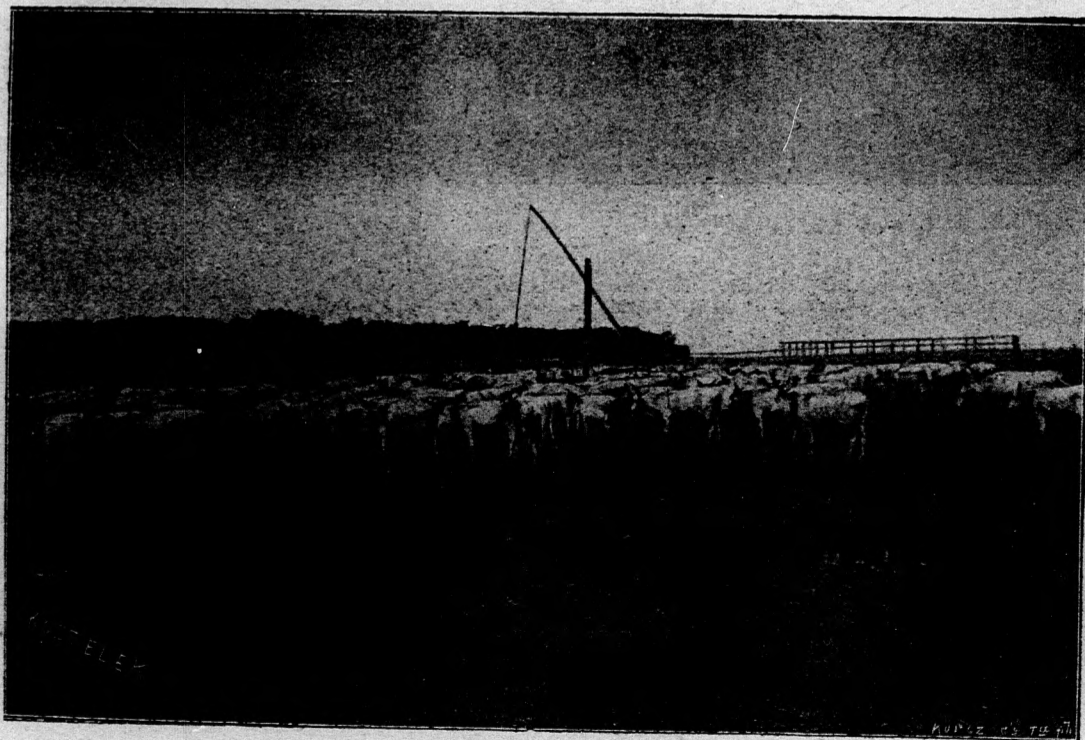


108. ábra. Delelő gulya a „Hortobágy“ partján.

nak, mindannyi óázok a naphevetől tikkadó jószágoknak. Szikterületének nevezetes saját-sága az, hogy keserföldben is gazdag, mit legjobban bizonyít az 1876-ban a Hortobágyon ásott kut, melynek vize keveset enged a budai akármelyik keserűviznek hatása tekintetében.

A Hortobágy gazdasági kezelése a gazdasági bizottmány kebeléből választott „hortobágyi intéző-bizottság“ kezébe van letéve. Valamint a gazdasági intéző-bizottságnak, úgy ennek is a gazdasági tanácsnok az elnöke. Feladatát képezi a pásztorok fogadása, a legelőjószág kihajtási határidejének megállapítása, a jószág átvétele a hortobágyi hidnál, a legelőhelyek kijelölése, a jószág-bírálat, az apaállatok kiválasztása, a jószág átolvasása, ellenőrködés, az egészségügyi viszonyokra való felügyelet, a törzsgulya és ménes téli takarmányáról való gondoskodás, kutak, itatóhelyek rendbentartása. A bizottságból választatnak megint külön-külön az egyes gulyák, ménesek, kondák, nyájak felügyelő gazdáit. Kiegészítik a felügyeletet a mátai biztos és állatorvosok.

Erdekes voltánál fogva elmondom, mi-



110. ábra. Tinógulya.

ként, mi módon felel meg a bizottság kör-vonalozott feladata egyes részeinek?

A pásztorokat a közvetlen őrizetre fo-

Ellenőriztetnek egyfelől a felügyelő gazdák, másfelől a mátai biztos és az állatorvosok, mint kint lakó tisztviselők által.

A pásztorok, a puszták ez örökös gyermekei, felfogadását a hortobágyi intéző-bizottság egy erre már előre megállapított napon, mikor az öreg gazdák a tanácsnok elnöklete alatt összejönnek, végzi. A felfogadási napra a tavalyi pásztorok és az azzá lenni akarók felrendeltetnek a városgazdai hivatalba. A múlt évben szerzett tapasztalatok nyomán a pásztorok megbízhatósága, gondossága, hűségéről ki-ki tájékozva van. A legeltetési bérről nézve, mely a legeltetett jószág számához képest ingadozik, szintén megegyeznek. Most a számadó pásztorokat egyenként a plenum elé idézik.

Itt megjelenve kölcsönösen megbeszéli a dolgot, megállapodnak a bérről s ha a pásztor azt elfogadja, a tanácsnok és a gazdák kezét fog, megpecsételi az alkut. Erre a tanácsnok beszédet intéz hozzá, kijelentvén, hogy most már fel van fogadva, mik lesznek teendői s mit vár tőle a bizottság és gazdák egyeteme. A fogadás egyenként sorban így megy végbe.

A bérek több-kevesebb változattal a következők: az ököresordás darabonként kap 1 frtot s a legeltetett jószág számához mért bojtárt köteles tartani. A tinógulyásnak darabonként 80 krt fizetnek, legeltet 800—1000



109. ábra. Szárnyék és vasaló.

darabot, tart két bojtárt. A ménesikős darabonként 1 frt 20 krt kap, legeltet 300, esetleg több darabot. A szüzménésbéli esikős bére darabjára 1 frt 20 kr., legeltet mintegy 400 darabot. Van még ezeken kívül 5—6 esikős, kik darabonként 1 frt 20 kr. bért kapnak s 700—800 darab állatot gondoznak. Van ezeken kívül 7 gulyás, kik 1000—1800 darabig menő gulyát őriznek, 1 frt bérért darabonként. A kondás fizetése darabonként 50 kr., 5 nyájnál van ugyanannyi, egyenként legeltetnek 250—300 darabot. A kospásztor kap darabonként 50 kr. legeltetési bért és 15 krt rühzsirra, legeltet 400—450 darabot. A cifra esikóst a város fizeti, évenként 400 forinttal, s meg van engedve, hogy legelőbér mellett a Hortobágyon magának 8 darab számos jószágot tartson. A törzsgulyás évi bére 400 frt, két lótartás és lakás. A város esikósa 420 frt fizetést, lakást, 2 hold földet s hátsalovat használatra a várostól kap. A bikagulyás 200 frtot és 8 darab számos jószág-tartást kap. Az állandó eselédeknek megvan engedve, hogy 2—3 lovat legelőbérmentesen, továbbá 8 konyhas malacot tarthassanak.

A pásztorok az egész legeltetés ideje alatt kint vannak a sik pusztán, nekik igazán a füves pázsit fejk alja, párnája, gyöngyharmat a takaródzó dunyhája.

Minden felszerelvényük elfér a zsákjukban, mely a karámkunyhó szarufája

mögé van legegyszerűsített bogrtányos t nem is t A betegs mégis me számba r biztos gy

A t nak nem töréssel Gyülest-g idő, moze 20—25-ik kezdését. Hortobág állásáról közönség a Hortob

A l eleve haj napra eg bágyra v ritkán n csoport, is kerül.

A b orvosi ka vizsgálta bocsájtja

got jegyz ettől kez az intéző

Idő dött egy ság a ny szét kivá tehenet s alkalmat tereltetne törzsguly

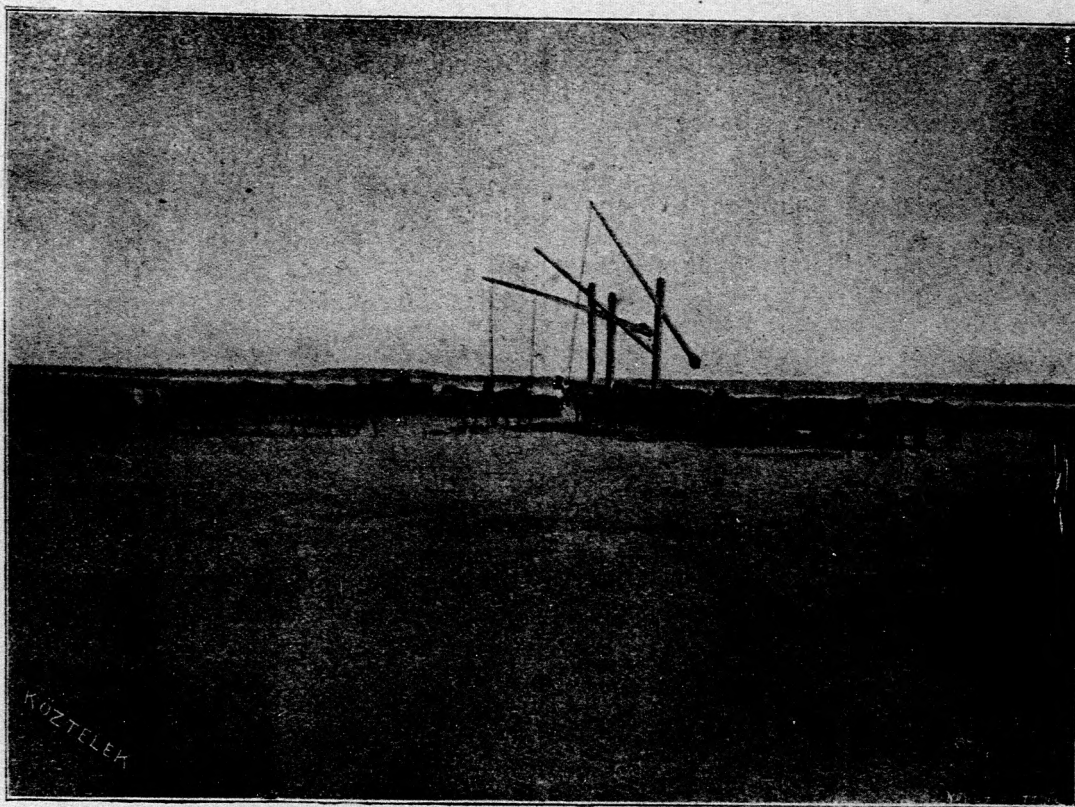
Ha évenként végezni, elejét ve nem ritk olvasni. idegen a megbogá nyomát összekeve nalban 2 ott könn het vége minden ki csak pásztorol ezédulák a valót. A

mögé van felfüggesztve. Eledelük a lehető legegyszerűbb, meg fő a vaslábon felakasztott bográcsban. Tüzelőjük az Alföld hagyományos tüzelőanyaga a ganaj; de mással nem is tüzelhetnének, hiszen nincs mivel. A betegséget csak hirtől ismerik, vagy ha mégis megesik, hiszen ez csakugyan esemény számba megy, ott a hortobágyi keserűviz, biztos gyógyszerük.

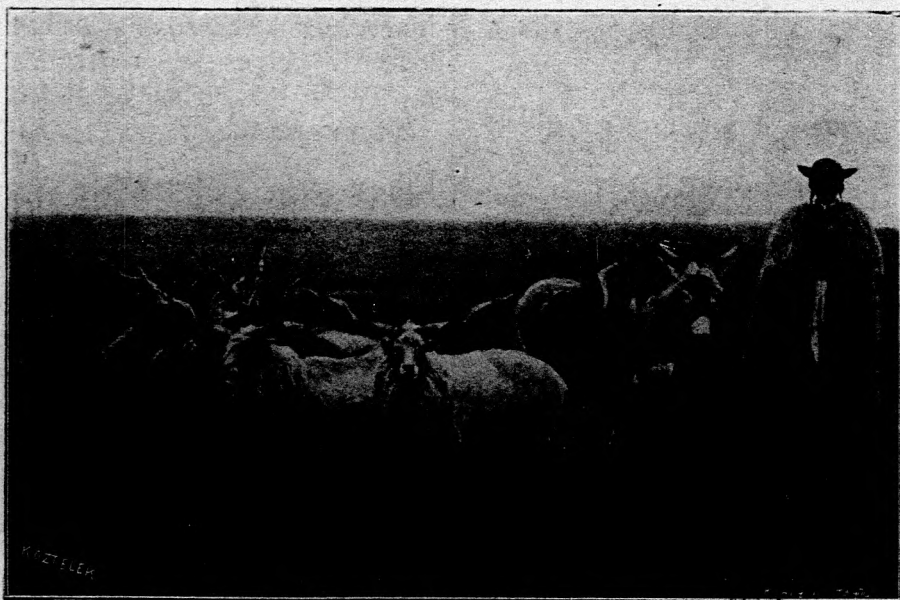
A tavasz ébredése intéző-bizottságunknak nem kis gondot okoz, mert sok fej-töréssel is jár mindent rendben tartani. Gyűlést-gyűlés követ. A mint melegszik az idő, mozognak gazdáink is. Április 10-től 20-25-ike közt tüzik ki a legeltetés megkezdését. A bizottság eleve ki megy a Hortobágyra, meggyőződést szerez a sorok állásáról s ehhez mértent jelenti a gazdaközönségnek, hogy a jószág mikor hajtható a Hortobágyra.

A legeltető gazdák a városi hivatalnál eleve hajtóleveleket váltanak s a kitűzött napra egész karavánok lépik el a Hortobágyra vezető utakat; nyáj nyáját ér. Nem ritkán nógatva megy a gyengén telet állatcsoport, egy-két gyöngébb még a kasfarba is kerül.

A hidnál várja a kihajtást az állatorvosi kar, az állatok egészségügyileg megvizsgáltnak, a betegnek találtakat nem bocsájtják át a hidon. Az egészséges jószá-



111. ábra. Czifra ménés itatáskor.



112. ábra. Hortobágyi juhász.

got jegyzék szerint átveszik a pásztorok s ettől kezdődik azok felelőssége. Ez idő alatt az intéző-bizottság kijelölte a legelő-helyeket.

Idő múltán, mikor a jószág összeverődött egy napon, ugyancsak az intéző-bizottság a nyájából kivereti a bikákat, a java részét kiválogatja s minden tehéngulyába, 60 tehenet számítva egy bikára, beosztja. Az alkalmatlanoknak talált bikák a bikagulyába tereltetnek. Ha hiány mutatkozik, azt a törzsgulyából vett bikákkal pótolják.

Ha mindezen munkálatokon átestek, évenként legalább kétszer jószágolvasást kell végezni, hogy az esetleges visszaéléseknek elejét vegyék. A számlálás sok gondot ad, nem ritkán 60,000-70,000 darabot kell megolvasni. Az emberektől elszokott jószág, az idegen arczok, idegen gunya láttára hamar megbogázzik, no hiszen üthetik bottal a nyomát a számlálók, a birka mihamarabb összekeveredik, nehéz belőle kiigazodni. Hajnalban 2-3 órakor a színhelyen kell lenni, ott könnyen megy a munka fektében ellehet végezni. A számláló egyenkint veszi s minden száznál átadja a szót a százasnak, ki csak arra ügyel. A megolvasott számot a pásztorok írásos jegyzékével, meg a hajtó-czédulákkal egybevetik s ebből derítik ki a valót.

A város ménese és a törzsgulya részére

a téli takarmányt a Hortobágy szénatermő részei szolgáltatják. A fűnövésekből kiindulva, egyes részeket, különösen a disznóföldön tilalmaznak. A tilalmast a környéki falvak erre már rátartó lakóival részért levágatják, a Mátára hordatják, hol kazalba rakják.

A legeltetés gulyánként, ménesenként, konda- és nyájanként rendeztetik be, minden jószágnemnek meglévén előre a maga kijelölt területe.

Tenyésgulya 7 járáson van, mely a bikákkal együtt jár, közte van az évi borjuszaporulat is. A gulyajárások: sároséri, halasközi, pentezugi, hármási, mátamegetti, papegyházi, faluvéghalmi járáások. Minden gulyának van egy-egy felügyelő gazdája, kinek ugyancsak a felügyelete, alá tartozik az azon járáson legelő egy-egy renyhe ménés.

Az elsorolt gulyákon kívül van még egy szüzugulya, két-vagy esetleg több tinógulya, egy bikagulya, az ökörgulyák, melylyel a város ménese ugyazon a járáson él, végül van még a törzsgulya.

A loállomány, mely kint a Hortobágyon



113. ábra. Delelő, szárnyékkal és vasalóval.

legel, a főntebb jelzett renyhe méneseken kívül, még a következőkből áll: az öt ezira ménesből és a város méneséből. A renyhe ménesekben a gazdák saját nevelésű ménei fedeznek, ellenben a ezira ménesekben csak a város méneséből kikerült nemesebb apalovak használtak. A eziraménések járásai: macskatelki, szásztelki, szatmártelki, ludashalmi és kungyörgyi járás. A esődörménés külön van a Mátán elhelyezve. Mindezekben kívül kiválóan fontos a gazdák által az utóbbi években alkotott esikótelep a Hortobágyon, mint olyan, mely ezéjének teljesen megfelel.

A juhok részére a Hortobágy Elep felőli része van kijelölve. Ez a legszikesebb s legalacsonyabb füves hely, mely e jószág tartására még alkalmas, de másra alig volna sikerrel használható. Külön nyájokban tartják a magyar juhot és külön a birkát, de el vannak különítve a kosok a kosjárson. A juhászat érdekében külön nyíró szinei vannak a juhtartó gazdaságnak. Mozgalom indult meg az iránt, hogy a Hortobágy vizében egy gyapjamosó gyár állíttassék fel.

A sertések kondákban megint a sertésjárson élnek, mely terület mélyebb fekvése és vizenyösebb természeténél fogva ejószág-nem tartásának különösen kedvez.

A Hortobágy legkedvezőtlenebb ügyeinek öre, a rend lelke s ennek a nagy pusztai birodalomnak vezére a *mútai biztos*. Vele együtt az állatorvosok laknak kint. Az utóbbiak száma jelenleg három, felügyelnek az egészségi viszonyokra, naponta átnézik az állatokat, egyik innen, másik túl a Hortobágyon, a harmadik a beteg állatokat, meg a gyógyszerért kezeli. A beteg állatokat a kórodába szállítják, a gyanus vagy ragályos betegeket elkülönítik.

Egybefüggő rendszert képez a kezelés s az egészségügyi viszonyokra szigorú felügyelet gyakoroltatik. Mindazon intézkedések, mik a földmívelésügyi miniszterium által az állategészségügy tekintetében elrendelvék, szigorúan megtartatnak. Néha napján ugyancsak talpra kell állani, ha a nagy jószágállományban valami ragályos betegség mutatkozik. Van rá eset, mikor az egyes méneseket avagy gulyákat zárlat alá kell vetni. Ilyenkor abba sem új legelő-jószágot behajtani, sem abból kihajtani nem szabad. A gyanus betegségben elhullott vagy a kiirtott állatok hullái, fertőtlenítve oly helyeken ásatnak mélyen a földbe, melynek a legelő jószág közelébe sem igen megy s még a természet is gondoskodik róla, hogy ne mehessen, a felásott szik rögei évek hosszú során kopárak maradnak, nem borítja be új tenyészet.

A legelő állatok száma az utóbbi években átlag a következő:

I. Szarvasmarha:

tehen	5,300 drb
bika	100 "
jármos-ökör	1,600 "
szüz-gulya 2 éven felül	550 "
fiatal bika	200 "
1 éven felüli tinó	2,200 "
tavalyi borju	2,800 "
törzsgulya	100 "

Összesen ... 12,850 drb

II. Ló:

kancza	1,300 drb
esödör	50 "
vegyes számos	2,100 "
vegyes tavalyi	1,000 "
ezifra ménesbeli mén	50 "
a város ménese	190 "
a csikótelepen	200 "

Összesen ... 4,890 drb

III. Összes sertés ... 10,500 "

IV. Összes juh ... 25,000 "

Főösszeg ... 53,240 drb

A legeltetéssel a Hortobágy kétségtelenül szépen hasznosítottatik, Debreczen gazdáinak ebbeli törekvését siker kíséri.

*

Mellékelt képeinket a Hortobágy életének egyes mozzanatait, azok egyes eszközeit mutatjuk be. Két hortobágyi esikós a hortobágyi hidról kémli a távolban legelő ménesének járását, míg másik képünk a hortobágyi juhász valóban tipikus alakját tünteti fel, minden hozzátartozóival: birkával, számárral. Egyik képünk a ezifra ménest, másik a tinógulyát mutatja itatás közben a gémes kútnál. A Hortobágy partján delelő gulya képe mutatja a délibábos pusztá végtelenségét. Két utolsó képünk közül egyik a delelőt mutatja, hol néhány ákácza árnyékában pihen a pásztor a nap legforróbb szakában, másik képünk a pásztorok ruhája és élelmiszerének megőrzésére szolgáló *szárnyéket* és a nádfontból készült *vasalót* ábrázolja, melynek szabad tüzen bográcsban készül a hortobágyi esikós-pörkölt.

*

Sik a pusztá, sem halma, sem erdeje s e sikon változatokkal teli regényes élet tanyáz, mely minden ízében magyar, melyet nem forgatott ki a maga mivoltából sem haladás, sem másnemű tényező. Hamisítatlan ősz eredetiségében a Hortobágy nyújtja még képét eleink általános gazdasági életének. Hogy meddig marad ilyen? Ki tudná megmondani! Ezredéves múltja lesz immár, jövője Isten kezében van.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Monostori Károly.

A kisbéri lovak a múlt évi őszi árverésen.

(Műmelléklettel.)

Az állami lótenyésztézetek legnemesebb angol félvér anyaga, a melyből néhány számfölötti, a múlt évi őszi luxus-lóvásáron elkelt fiatal kanczát mai műmellékletünkön bemutatunk, a *kisbéri* áll. ménes tenyésztésében neveltetik.

A ménes maga aránylag rövid idő óta áll fenn. 1853-ban létesült; vegyes származású félvérkanczák képezték alapját. A tenyésztés magas színvonalra emelkedését — eltekintve ama kiválóan szakszerű vezetéstől, a melyben ez a ménes a konstitucionális aerá kezdete óta részesült — az ott rendelkezésre álló elsőrendű angol telivérmenek segítették elő.

Köztudomású dolog, hogy telivértenyésztésünk köz- és súlypontja a kisbéri ménes angol telivér törzsménjeiben nyugszik. E ménes között nem egy van és volt, a melynek beszerzési ára a 100,000 forint körül mozog, de a hozzájuk vezetett telivérkanczák fedezési díja is hasonló arányban áll, a mennyiben egy-egy ilyen kancza fedeztetéséért 2—3—400 forintot kell fizetni. E kiváló ménes között természetesen van több olyan is, a mely nemcsak a legelőkelőbb származással és a legfényesebb versenykarrierrel dicsekszik, hanem ezenfelül oly korrekt testalkattal bír, hogy a félvértényesztésben is nagy előnnyel alkalmazható. Könnyen érthető tehát, hogy az ilyen telivérmenek félvérivadéka mily kitűnő minőségűek lehetnek minden tekintetben, könnyen érthető az is, hogy ilyen angol félvér-

ménésnek párja nem akadhat, a mit Portland hercege, Angliának egyik legnagyobb és leggazdagabb lótenyésztője is önként beismert, mikor a múlt évben a kisbéri ménest megtekintette.

Kisbér tehát az igazi, nemes könnyebb luxus-ló termőhelye.

Az ország lótenyésztésében is ez a szerepe jut a kisbéri ménesből kikerülő állami méneknek. A hol nemességre, szép és jó testalkatra, tehetségre és aczéloságra van szükség, ott a Kisbéren nevelt angol félvérmén előnnyel alkalmazható, de csak az esetben, ha az általa fedezendő kanczák sem holmi petyhüdt, nehéz fajtáknak a keverékéből származnak, sem tulinomak és könnyűek. Azonfelül pedig ennek a vérnek az ivadéka jobb tartást igényelnek a nagyon is elterjedt szalmán és répán teletetésnél, mert aczélos szervezetük kellő fejlődése csak jó takarmány, abrak és testedző mozgás nyújtása mellett várható. A jó tartás ennél a fajtánál nem vész kárba, a mint ezt a kisbéri számfölötti eladó fiatal kanczák magas árai mutatják. A magántenyésztésben is így áll ez a kisbéri vérből származó csikókkal, ha a kanczák helyes megválasztását, a kellő tartás és fölnevelés feltételeit, szem előtt nem tévesztjük. *Kis Mihály.*

A millenniumi állatkiállítás.

A millenniumi élő állatkiállításokat rendezőbizottság nevében *Miklós Ödön* földm. államtkár, rendező-bizottsági elnök és *Bernolák Sándor* miniszteri tanácsos, a kiállítási iroda igazgatója a következő felhívást intézi Magyarország állattenyésztőihez:

Az 1896-iki ezredéves országos nemzeti kiállításnak ezéjja az lévén, hogy hazánk közgazdaságának hű képét bemutassuk, természetesen állattenyésztésünknek, mint mezőgazdaságunk egy igen fontos ágának ezen kiállításban előkelő szerepet kell játszania. Ez okból az ezredéves kiállítás tartama alatt, minden egyes állattenyésztési ág bemutatása terveztetik és ezek a kiállítások a következő sorrendben fognak megtartatni:

1. Első ló-kiállítás (Használati lovak) május 5—13-ig.

2. Hizott szarvasmarha és juhok kiállítása május 15—21-ig.

3. Tenyészjuhok kiállítása május 24—31-ig.

4. Baromfi- és ebkiállítás június 6—11-ig.

5. Elő méhek kiállítása augusztus 20—31-ig.

6. Tenyészsertések kiállítása szeptember 1—8-ig.

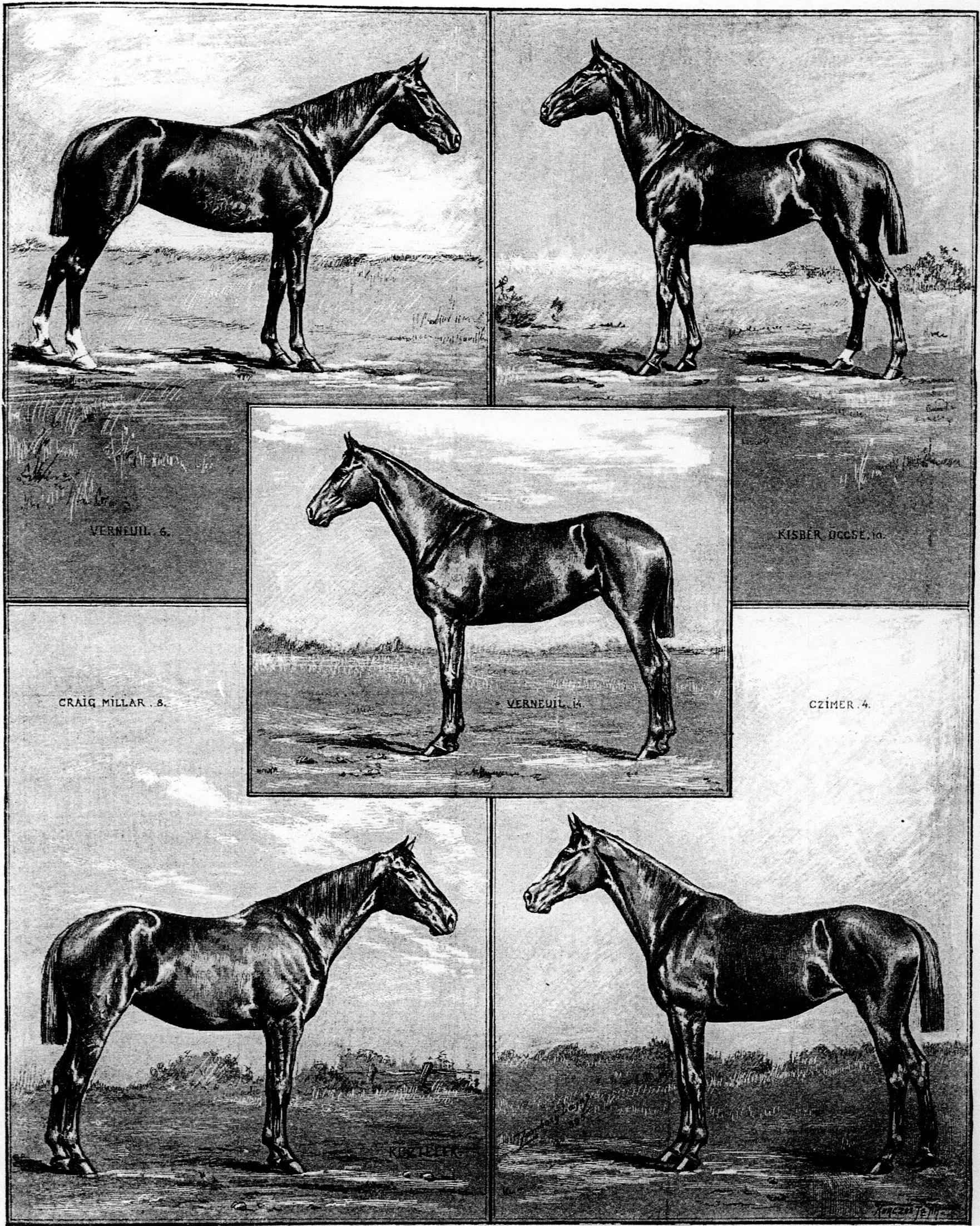
7. Hizott sertések kiállítása szeptember 1—8-ig.

8. Tenyészszarvasmarha- és bivalykiállítás szeptember 14—22-ig.

9. Második lókiállítás (Tenyészlovak) október 5—12-ig.

Hazánk még ma is földmivelő állam lévén, kétségtelen, hogy közgazdaságunk legfontosabb ágát mezőgazdaságunk képezi, melynek egyik jelentékeny tényezője az állattenyésztés; állattenyésztésünk hű képének bemutatására, a fennebb részletezett állatkiállítási program bõ alkalmat nyújt.

Ezen program azonban csak üres keret, melynek díszes betöltésére magyar gazdáink és állattenyésztőink vannak hivatva.



Fiatalkisbéri angol félvér kanczák a múlt évi őszi árverésről.

(„Köztelek” részére fényképek után rajzolta Zombory Lajos.)

LYAM.

a mit
yik leg-
sztöje is
evben a

nyebb

is ez a
ikerülő
re, szép
czélos-
nevelt
azható,
a fede-
dt, ne-
szár-
anyüek.
az iva-
nagyon
etésnél,
jlődése
estedző

A jó
kárba,
eladó
ják. A
a kis-
ha a
kellő
m elől
ály.

ás.

ásokat
Ödön
gi el-
taná-
követ-
állat-

emzeti
azánk
k, ter-
mint
gának
l ját-
s tar-
ési ág
ítások
tatni:
lovak)

kiál-

24—

11-ig.
asztus

mber

mber

lyki-

lovak)

állam

leg-

pezi,

z ál-

ének

állat-

s ke-

gaz-

atva.

Tenyésztőink hazafiságába vetett hitünk és bizalmunk vezet téhát akkor, midőn azokat felkérjük, hogy a kiállításban minél tömegesebben vegyenek részt és minél több és szebb állatot jelentsenek be, hogy ez által az ezredéves kiállításnak ezen vonzó része minél fényesebb sikert arathasson.

Hazai állattenyésztésünk az utóbbi időben rendkívüli haladást tett, mutassuk be tehát ezen haladást úgy saját honfitársainknak, mint a külföldnek és javítsuk ez által állattenyésztésünk termékei kedvező értékesítésének konjunkturáit.

Lótenyésztésünk valamennyi tenyésztési ág között a legnagyobb virágzásnak örvend hazánkban: Hadseregünk lószükséglete bő fedezetet lel magában az országban, sőt számos külföldi hadsereg részére is hazánk nyújtja a legjelentékenyebb források egyikét és ha a kiállításokon ujabban és bővebben is bemutatjuk a külföldnek, hogy hol és mily áron szerezhetheti be nálunk a katonai célokra alkalmas lovakat, e nemű lókiállításunkat még igen jelentékenyen fokozhatjuk. Közép- és kisebb termetű, jóvérű, sebes, hámos és háts lovaink kivételét nagy mérvben szaporíthatják egy sikeres lókiállításán szerzett új kereskedelmi összeköttetések.

Ha tehát az 1896-iki két lókiállításán nemesak népies lótenyésztésünk méltó képviseléséről gondoskodunk, hanem a nagyobb és kisebb ménesek tulajdonosai is, állami lótenyésztésintézetekkel karöltve, azon lesznek, hogy országos lótenyésztésünk színét-javát bemutassák, úgy bizton várható, hogy magasabb értékű, nemesebb vérű, fényűzési célokra szolgáló lovaink jobb értékesítésének és nagyobb kivételének újabb forrásai fognak megnyílni.

Fölötte kívánatos tehát, hogy jobb vérű méneseinkből és nagyobb tenyésztőink által, kocsiban, hámban, illetőleg igában vagy nyereg alatt, jól betanított, minél nagyobb számú ló mutattassék be, mert ezek bemutatatható képességük által legtöbb bevételt szerezhetnek hazánkban, mely éppen a vér és képesség tekintetében hódíthat barátokat a kontinensen. De eltekintve a külföldi kivételnek ezen kiállítások folytán várható újabb lendületétől, nem kevésbé fontos az is, hogy belföldi fogyasztóink, valamint lótenyésztőink maguk is ismerjék meg egymás tenyésztését, hogy ez uton tudomást szerezzenek arról, hogy az ország mely vidékén és mely tenyésztőjénél találhatják meg az általuk szükségelt anyagot.

Az egyes kiválóbb lótenyésztési vidékek népies lótenyésztésének egységes és jelentékenyebb bemutatására az illető vármegyék lótenyésztési bizottságai legközelebb fel fognak hivatalni és ez irányban külön kedvezmények fognak nyújtani.

Szarvasmarhatenyésztésünk elég jelentékeny és meglehetősen előre haladott. További gyors fejlődésének egyik akadálya az, hogy tenyésztőink egymás tenyészanyagát nem ismerve, sokszor nem tudják hova forduljanak jó tenyészanyag beszerzése végett.

Ha tehát tenyésztőink ezen kiállításán az országban igen jelentékeny számban feltehető jó tenyészanyag forrásait meg fogják ismerni, jövőben, az igényeiknek és tenyészirányuknak megfelelő anyag beszerzése tekintetében nem lesznek a külföldre utalva.

A juhkiállítás, ha azon számos állat lesz kiállítva, a juhtenyésztőknek hazai anyagunk megismerésére fog alkalmat nyújtani és azok fontos tanulságot fognak meríteni arra nézve, hogy a keresettebb gyapju előállítására és az újabb időben mindinkább tért foglaló hus- és tejtermelés elérésére, milyen idegen fajta állatokat alkalmazzanak.

De nemesak a kiállításnak ezen oldala fontos szarvasmarha- és juhtenyésztőinkre,

hanem fontos reájuk nézve azon haszon is, melyet úgy hizott állatjaiknak, mint egyéb tenyésztermékeiknek a kiállításán megjelenő fogyasztók és közvetítők előtt való bemutatása által elérhetnek.

A sertésenyésztés, mely hazánkban nagy virágzásnak örvend, bizonyára újabb hasznot merítend ezen kiállításból, mert ez alkalommal, a külföldről megjelenendő tenyésztők — kereskedők — és kormányképviselőknek alkalmuk lesz meggyőződést szerezniük arról, hogy sertésenyésztésünk is, a kormány különös gondozásában részesül és hogy állategészségügyi rendszertünk szigorú kezelése kellő biztosítékot nyújt sertés kivételünk tekintetében.

A baromfi-kiállítás, ha nagyszámu és jóminőségű állatok bejelentése által sikere biztosítva lesz, hivatva van baromfi tenyésztésünknek jelentékeny lendületet szerezni.

Habár e téren eddig is nagy haladást tudunk felmutatni és vagyonszerlegünk ezen tenyésztési ág termékeinek kivitele által évenként mintegy 22 millió forinttal szaporodik, ezen kivételünk igen könnyen nagy mérvben fokozható, a mennyiben a baromfi tenyésztés csekély befektetéssel és kevés fáradsággal különösen a kistenyésztő által is jelentékeny hasznot hozó módon üzhető.

Méhészeti kiállításunk bizonyára szintén sok hasznot és tanulságot fog nyújtani azoknak, kik mezőgazdaságunk ezen fontos házipara iránt érdeklődnek és alkalmat fog nyújtani a méhészet kedvelőinek arra, hogy az e téren hasznosoknak bizonyult újabb honi találmányokat és eljárásokat megismerhessék; a mi annyival inkább kívánatos, minthogy ezen, hazánkban eddig nem eléggé méltányolt állattenyésztési ág a legszegényebb földműves gazdák körében is hivatva volna az anyagi jólétet — igen csekély befektetések alapján — emelni.

Az ebkiállítás alkalmat fog nyújtani a különböző fényűzési, vadász- és házörző-ebek kedvelőinek és tenyésztőinek biztos vér beszerzésére.

Midőn az előadottakban általános képét kívántuk nyújtani az 1896. évi állatkiállítások céljának és feladatának, azon hazafias felhívást intézzük már most összes állattenyésztőinkhez és állattartó közönségünkhöz, hogy a vázolt kiállítások céljának megfelelő jóminőségű állataikat minél nagyobb számban jelentsék be.

A minden egyes állatkiállításra külön szerkesztett bejelentő ivatek, valamint a részletes kiállítási programok a földmívelésügyi m. kir. miniszterium 1896-iki kiállítási irodájában (a f. év augusztus 1-ig Budapest V. ker. Zoltán-utca 11. sz., azontul pedig a kiállítás területén), az országos gazdasági egyesület titkári hivatalánál (Budapest Köztelek), (a lókiállításokra vonatkozólag) a magyar lovar-egylet titkárságánál (Budapest, Nemzeti Casinó), továbbá minden vármegye mezőgazdasági helyi bizottságánál és a lovakat illetőleg még minden vármegye lótenyésztési bizottsági elnökénél is díjmentesen kaphatók lesznek.

A kitöltött bejelentési ivatek a földmívelésügyi m. kir. miniszterium 1896-iki kiállítási irodájához czimezve portómentesen postára adhatók, (a borítékra feljegyzendő: „Bejelentési ivatek az 1896. évi élő állatkiállításra”. „Hivatalos felszólítás folytán portómentesen”) vagy pedig ugyanott személyesen is átadhatók.

Minthogy a bejelentett állatok elfogadásánál vagy visszautasításánál a bejelentés beérkezésének sorrendje is figyelembe fog vétetni, a tisztelt bejelentőket saját érdekükben figyelmeztetjük, hogy a kitöltött ivatek mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

IRODALOM.

Szavatosság az állatkereskedésben. Irta: Dr. Hutyra Ferencz.

Megint egy érdemes munka, mely súlyos nehézségekkel küzdve igyekezik világot gyújtani a magyar jogszolgáltatásnak egy egész a megbotránkozásig elhanyagolt terén. Lótenyésztő, marhanevelő nemzet vagyunk mi magyarok, jogásznemzet is vagyunk, azt mondják, de azért nincs az a tizenhárompróbas jogtudósunk, a ki meg tudná mondani, hogy mi alapon áll a magyar magánjog az állatkereskedelmi szavatosság kérdésében, mert bíróságaink hangosan tiltakoznak az osztrák polgári törvénykönyvre való hivatkozás ellen, a magyar jogszokásra való utalással hozott ítéletekből pedig eléggé tájékozható elveket sem lehet kompilálni, annál kevésbé egy egész rendszert, pedig az utóbbi nélkül jogbiztonságról szó sem lehet.

Az érdekelt körök régóta sürgős és jogosult követelményül ismerték fel, hogy az ide vonatkozó jogelvek külön törvény útján szabályoztassanak, az eddigi törekvések azonban hajótörést szenvedtek mindig azon az indokolatlanul előtérbe helyezett principiumon, hogy be kell várni a magánjog általános kodifikációját s noha ezen az elven éppen legújabb politikai czélatokból nem egy rést ütött a törvényhozás, ilyen és ehhez hasonló kérdéseket ad graecas Calendas odáznak el áldatlan politikai viszonyaink.

Nem habozom kimondani, hogy ily viszonyok között dr. Hutyra Ferencz könyve nemesak tudományos szempontból képez uttörő kezdeményezést, hanem a benne minden oldalról kifejtett kerek rendszer hivatva van alapul szolgálni a jövő törvényhozásnak, sőt addig is bátran kezébe veheti a gyakorlati utmutatást kereső fél, az ügyvéd és bíró, mert nem egy esetben fog megbízható felvilágosítást meríteni abból egyes konkrét esetek elbirálásához.

Az eladott állatok minőségéért való szavatosság a különböző jogrendszerekben különösen két egymástól eltérő elv alapján van szabályozva, az egyik a római, a másik a germán jog elve. Az első szerint az eladó minden lényeges rejtett hibáért felelős, a második csak bizonyos, a törvényben, vagy a jogszokásban ilyenekül világosan elfogadott főhibák esetén enged keresetet a vevőknek az eladó ellen s csakis strikte meghatározott időn belül.

A római jogelv, éppen azért, mert általános és mert a jogtudományban, azt lehetne mondani a természetes jognak folyomány, elvileg legjobban kielégíti az igazságérzetet, de a gyakorlatban temérdek áldatlan perre szolgáltat okot s a vevőre a leg-súlyosabb bizonyítási terhet rója. Mint ilyen igen jól alkalmazható az árukereskedésben, de nem felel meg az állatkereskedelmi jogszolgáltatás speciális igényeinek, különösen azon okból, mert az állatorvosi tudomány és szervezet mai állása mellett arra, a mi a római szisztéma lelket képezi, t. i. a teljesen megbízható szakértői véleményre, számítani csak ritkább esetekben lehet. A germán jogelv viszont igen gyakran kizárja egészen nyilván való jogsérelmek orvoslását, de egyszerűbbé teszi a pert, könnyíti a jogszolgáltatást s ez nem kis előny a közérdek szempontjából.

E két szélsőség körülbelül az elmélet és gyakorlat viszonyában áll egymással szemben s mindenestre azt a rendszert kell leghelyesebbnek tartanunk, a mely e kettőt szerencsésen egyesíti. A kísérletek ez irányban, már a múltban sem hiányoztak. Ily alapon állanak a szász és az osztrák polg. törvénykönyvek.

A gyakorlat azonban megmutatta, hogy a két rendszer egyszerű összeolvasztása csak

mind a kettőnek hátrányait egyesíti, a nélkül, hogy előnyeiket teljes érvényre tudná emelni; oly érintkezési pontot kell tehát a kettő közt keresni, a melynél előnyeik találkoznak s kiküszöbölni belőlük azt, a mi az egyik vagy másik fél különös előnyére szolgál avagy bizonytalanságot szülhet a törvénykezésben.

A mű főérdeme, hogy ebben a lényeges kérdésben új és eredeti eszmét vet föl színre és olyan megoldást proponál, a mi a kérdés történetében egyenesen korszaka kotó lehet. Abból indulva ki, hogy a levágott vagy elhullott állat boncsolása után az állatorvos a tudomány mai állása mellett is majdnem teljes bizonyossággal nyilatkozhatik a kór mibenléte és a kór keletkezésének ideje felől, azt tanácsolja, hogy az átvétel után bizonyos időn belül elhullott vagy levágott állatok eseteire a római elv alkalmazassék, ezenkívül, tehát élő állatokért pedig az eladó csak a főhibákért, tehát a germán elv értelmében legyen felelős.

Ilyen rendszer sikere ugyszólván biztos, ha a főhibák megállapítása körül helyesen járunk el s ha a főhibákért való szavatosság idejét lehető rövidre szabva, azt az előnyt, a melyet a vevő a főhibák rendszerével kapcsolatos törvényes jogvédelem alapján élvez, némileg korlátozzuk. A könyv szavaival élve:

A vevőnek igénye van kártérítésre, ha a vett állaton, még ennek életében, bizonyos meghatározott időn belül a törvényes szavatossági főhibák valamelyike megállapítható; más hibák fennforgásakor vagy a megszállt határidők elmúltá után ilyen igényt többé nem támaszthat. Ha azonban az állat bizonyos időn belül elhull és a vevő bebizonyítja, hogy az elhullást okozó betegség már a vétel idejében megvolt az állatban, akkor hasonlóképpen megilleti őt a kártérítés igénye.

A mi a kártérítés módját illeti, a szerző egész helyesen a mellett foglal állást, hogy a vevő csupán az ügylet hatálytalanságát, illetőleg a vételár visszaadását követelhesse s hogy az ár leszállítása iránt keresetet egyáltalán ne indíthasson.

Sajnáljuk, hogy a szavatossági és elévülési határidő közti különbségre és azok tartamára vonatkozó érdekes fejtegetéseiben a szerzőt térszúke miatt nem követhetjük s ugy ezekre, mint a csoportosan eladott állatokról s a fertőző betegségek esetén való szavatosságról szóló fejezetekre ki nem terjeszkehdhetünk. Annál melegebben ajánljuk a mű elolvasását t. olvasóink figyelmébe.

A szavatossági főhibákat a különböző jogrendszerek a legtarkább változatosságban állapították meg, nálunk meg pláne teljes a konfuzió. Szerző a főhiba fogalmát egész helyesen ahhoz köti, hogy a baj nehezen felismerhető, az állat értékét jelentékenyen csökkenti s vagy gyógyíthatatlan, vagy csak nehezen, nagy költséggel gyógyítható legyen. Ezen az alapon törvényes főhibakul kijelölendők lennének:

lovaknál: a fuladozás, az idült hörgőség, a takonykór, a hűdéses butaság, a szépvakság 15 napi, az időszakos szemgyulladás szürke hályog nélkül és a tenyészbenáság 30 napi szavatossági határidővel;

juhoknál: a reszkető kórság 30 napi szavatossági határidővel.

Ha e hibák valamelyike az élő állatban a megfelelő határidőn belül megállapított, akkor helye van annak a jogi vélemnek, hogy az illető hiba az állatban már az ügylet megkötésekor is létezett.

Csak helyeselnünk lehet, hogy főhibául nemesak az orvosi értelemben vett kórt, hanem a betegségek egyes oly csoportjait is felveszi egységes elnevezés alatt, melyek különböző okokra vezethetők ugyan vissza, de az állat használhatósága szempontjából egy tekintet alá esnek s így a főhiba jogi

fogalmának teljesen megfelelnek. Ilyenek: a fuladozás, szépvakság, idült hörgőség, hűdéses butaság.

Mint mondók, szívesen időznénk még e tárgynál, melyet dr. Hutya könyve oly szépen és meggyőzően kifejt és végezetül azt kívánjuk, hogy keltsen az minél szélesebb körben érdeklődést és járuljon hozzá, hogy törvényhozásunk figyelmét is ezen és ehhez hasonló sürgős kérdésekre terelje. Sz. F.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

244. kérdés. Az őszi votés bevégezte után 4—6 éves páronként 1855 kg. súlyú jó husban lévő tarka ökröket állítottam be hizlalásra, melyek páronként október 17-től február 28-ig, 135 nap alatt 231 kgot, naponként 17 kgot gyarapodtak súlyban. Páronként naponta kaptak:

40 napig 15 kg. árpaszalmát, 120 kg. burgonyamoslékot, 5 kg. árpátöretet, 4 kg. rozsdarát.

31 napig 15 kg. zabosbükönnyt, 120 kg. moslékot, 5 kg. árpátöretet, 4 kg. rozsdarát.

25 napig 15 kg. zabosbükönnyt, 120 kg. moslékot, 4 kg. buzapolyvát, 4 kg. rozsdarát, 2 kg. árpaaljdarárt.

6 napig 12 kg. zabosbükönnyt, 100 kg. moslékot, 4 kg. buzapolyvát, 4 kg. rozsdarát, 2 kg. árpaaljdarárt, 2 kg. buzaaljdarárt, 1 kg. lenmagpogácsát.

5 napig 12 kg. zabosbükönnyt, 100 kg. moslékot, 4 kg. buzapolyvát, 6 kg. tengeridarát, 2 kg. buzakorpát, 1 kg. buzaaljdarárt, 1 kg. lenmagpogácsát.

28 napig 12 kg. zabosbükönnyt, 100 kg. moslékot, 3 kg. buzapolyvát, 7 kg. tengeridarát, 2 kg. buzakorpát, 1 kg. buzaaljdarárt, 2 kg. lenmagpogácsát.

Továbbá december 1-én beállított páronként 1081 kg. súlyú lezsárolt fehér musta ökr. A tarkákkal egyenlően takarmányozva ezeknél február 28-ig, 90 nap alatt a sulyszaporulat páronként 163 kg., egy nap alatt 181 kg.

Kérek véleményt az etetésről, a nyert sulyszaporulatról, végre utasítást a további etetésre nézve, megjegyezve, min sulyszaporulatra van kilátás.

Rendelkezésre áll a fenti takarmányok mindenikre.

P.-Inota.

S. A.

245. kérdés. Három hónapos malacoknak giliszták ellen mi adható?

Pécsvárad.

D. L.

246. kérdés. Vidékünkön nem ritka a szarvasmarhákat megtámadó — ott ugynevezik — süly, mely kisebb-nagyobb mértékben daganat alakban jelenik meg a 3 évet meghaladott tinókon; e baj miatt már sokszor potom áron adtam tul a „sülyös“ marhán. Ezelőtt 4 évvel vettem egy pár 5 éves jármozni való ökröt, melyek közül az egyiket nyomban a vétel után kiütött a „süly“ a lebernyeg felső végén közvetlen a gége alatt, a mely minden évben galamb- és tyuktojás nagyságra nőt rendkívül kemény daganatot képezett s rendszeren tavasszal kifakadt, most az állasont felső felében a gége alatt képződött egy ludtojásnagyságu kőkemény daganat, mely a tapogatásra a bőr alatt ideoda mozog.

Az ökrök kitűnő kondícióban van.

Mivel gyógyíthatom e bajt s egy általában gyógyítható-e? tarthatom-e tovább is, vagy tul adjak rajta.

Völcsök.

S. J.

Gazdasági egyesületek.

A Zala vármegyei gazdasági egyesület, a napokban Hoczky Kálmán elnök elnöklété alatt tartotta évi rendes közgyűlését Zala-Egerszegen. A költségelőirányzat az 1895-ik évre 8518 frt 45 kr. fedezetet s 5715 frt szükségletet mutat föl s így a fölösleg 2803 frt 45 kr. lesz ez évben. A nyugati szarvasmarha ellensúlyozására 10,000 frtot folyósít az egyesület, mely összegben magyar igavonó marhát vásárol az Alföldön vagy Erdélyben s azokat az évenként kétszer, májusban és novemberben megtartandó vásáron bocsátja a gazdaközönség rendelkezésére esetleg részlettörlesztésre is. Bejelentéseket a beszerezni kívánt állatok számának kitüntetése mellett csak május 1-ig fogad a titkárság Zala-Egerszegen; későbbi bejelentések nem vétetnek figyelembe. A kecskethelyi gazdakörnek 400, a lengyeltóti körnek 200, a sümegvidéki gazdakörnek amerikai szőlőtelep hozzájárulása czimén 300 frt utalványoztatik ki. A közgyűlés a III-ik országos gazdakongresszuson való részvételre, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület felhívására, az egyesület képviselőit 15 tagu bizottságot küldött ki.

A kecskeméti gazdasági egyesület ápril hó 7-én tartott választmányi ülésén tárgyalás alá vette Kecskemét város gyümölcstermelői részéről, az ezredéves kiállításon felállítandó külön gyümölcsészeti pavillon ügyét. E pavillonban lesz a kiállításon bemutatva Kecskemét gyümölcstermelése, még pedig a kiállítás egész folyama alatt az egész évi termés, különböző gyümölcsfáinak elsőrendű és friss példányaiban. Tudomásul vétetett, hogy a városi tanács ötezer forintot szavazott meg a pavillon költségeire, azonban a felelősséget az egyesületre ruházta, melyet az egyesület elfogadott és magára vállalt oly kikötéssel azonban, hogy a város a szükséges kiadások fedezésére még legalább 4—5 ezer frttal hozzájáruljon. A gyümölcsészeti pavillon a város tulajdona marad s a kiállítás után Kecskemétre vitetik, hol időszakos kiállítások helyéül fog szolgálni.

Magyar-Óvári gazd. akadémiái hallgatók gazdasági egyesületének ülése. A magyar-óvári gazd. akadémiái hallgatók gazdasági egyesülete márczius hó 30-án este 8 órákor szakgyűlést tartott, melyen Busis József II. tartott felolvasást „A gyümölcsfa ellenségei s betegségei“-ről. A felolvasó röviden felmentíté, hogy mily tekintélyes mellékjövödelemről esik el hazánk a még csekély mértékben kifejlődött gyümölcstermelés elégtelensége miatt, minek oka egyrészt abban kereshető, hogy kevés gond fordítatik a szakszerű fajtenyésztésre, másrészt a betegségek s ellenségek ellen sem kellőmértvű a védekezés; felolvasó ezután áttér a gyümölcsfákat pusztító növényi, állati ellenségeire, kifejtve a megfelelő eljárást, melylyel terjedésüknek legjobban gát vethető.

Ezután Horváth János II. hallgató vezette be vitakérdését: „Czélserű-e tököt tengeri között termelni“. A vitabevezető tapasztalataira támaszkodva kifejti, hogy többször volt alkalmá meggyőződni, hogy tengeri, mely közé tök volt vetve, nem adott kisebb terméseket, mint a nélkül termesztve, de akkor, mikor országszerte nem sikerült a tengeri, ugyanazon földről legalább feltakarmányozható jó töktermés enyhítette némileg azt a kárt, melyet a tengeri nem sikerülte a legtöbb helyt okozott. Ebből folyólag oda konkludál, hogy tököt tengeri közé vetni nem oly hátrányos. A felvetett tétel nagyobb vitát idézett elő, melyhez hozzászólt a tanári kar több tagja is.

Mai
Meghívó.
— Díjlo
kiállítás
sági egy
Országos
Tárca. A

A murokr
Lajos
A kompos
Luczernás

Kisbéri lo
A millenn

Szavatossá

Levélszekr
Gazdasági

A Zala v
kecskem
Óvári
egyesüle

Megbízata

— Halá
szettel f
gelő N
bizottsá
állomás.

Budapesti

— Hatá
idők ár

Herema
Élelmic
deghus
Állatväs

marhava
Budape
Kőbány

N.-Kani
rései (2)

Meg
niszter Pa
birtokost

Teszár Pá
Pest-Pilis-
— Götz G

vármegye
tudósítói t

Elje
széki bírő
Béla földb
kassai ité

gálffi Gall
Ház

mazó ápr
dik Alajos

— Ziegler
ápril hó 1

Dietzl Józ
és kövess
oltárhoz E

polnájában

Hal
tics Tassil
megye tör

4-én élete
Károly na

74. évében
szentmiklő

éves korá
nyugalma

korában a

Ke

alatt lap

azt, hog
szek be

moniak-
nézve. E

jelenlété
nevezett

tékkel u

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Meghívó. — Felhívás. — Tavasz luxusról.	
— Díjlovaglás és díjgratálás. — Az ezredéves kiállítás kollektív kiállításában résztvevő gazdasági egyesületek értekezlete	653
Országos gazdakongresszus. <i>R. Gy.</i>	655
Tárca. A Hortobágy. <i>Szűts Mihály</i>	657
Növénytermelés.	
A murokrépa termesztése homoktalajon. <i>Vimmer</i>	
<i>Lajos</i>	655
A komposzt mint kitűnő rétrágya	656
Luczernás alakítása. <i>Warga László</i>	656
Állattenyésztés.	
Kisbéri lovak a múlt évi őszi árverésen. <i>Kis M.</i>	660
A millenniumi állatkiállítás	660
Irodalom.	
Szavatosság az állatkereskedésben	661
Levelészekrény	643
Gazdasági egyesületek	644
A Zala vármegyei gazdasági egyesület. — A kecskeméti gazdasági egyesület. — Magyar-Óvári gazd. akadémiai hallgatók gazdasági egyesületének ülése	662
Megbízások. — Eljegyzések. — Házasságok. — Halálozások. — A mezőgazdasággal és erdőszettel foglalkozók nyugdíjintézete. — Csikólegelő Negyeden. — Vármegyei mezőgazdasági bizottságok szervezése. — Marharakodó vasuti állomás engedélyezése. — Tőzeg mint alom	663
Budapesti gabonatorzsde. — Abraktakarmányok. — Határidők árfolyama Budapesten. — Határidők árfolyama külföldön. — Vetőmagvak. — Heremagvak plombozása. — Szeszűzlet. — Élelmiszerek a budapesti hetivásáron. — Hídegbusvásár. — Budapesti takarmányvásár. — Állatvásárok: Gazdasági marhavásár. — Vágómarhavásár. — Budapesti szurómarhavásár. — Budapesti juhvásár. — Budapesti lóvásár. — Kőbányai sertésvásár. — Nyitrai marhavásár. — N.-Kanizsai marhavásár. — Ingatlanok árverései (20000 forint becsértéken feüli)	665

Megbízások. A földmivelésügyi m. kir. miniszter *Pallaghy* János abauj-zsadányi lakost és földbirtokost Abauj-Torna vármegye füzéri járására, — *Teszár* Pál pta-szent-kerályi lakost és uradalmi intézőt Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye solti közép járására, — *Götz* György zurányi lakost és földbirtokost Moson vármegye rajkai járásra nézve, az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

Eljegyzések. Dr. *Ruskó* István királyi törvényszéki bíró Szabadkán eljegyezte *Váli* Irénkét, *Váli* Béla földbirtokos leányát. — *Ujlaki Rác* Ernő, a kassai itélőtábla tanácsjegyzője eljegyezte *Kassán* gálfi *Gallik* Margitot gálfi *Gallik* Géza lányát.

Házasságok. *Nagy* Gáza báró miniszteri fogalmazó április 17-én vezeti oltárhoz *Czedik* Ilonát, *Czedik* Alajos báró valóságos belső titkos tanácsos leányát. — *Ziegler* Nándor, a köztársasági és vásártér igazgatója április 10-én tartotta esküvőjét *Dietsl* Stefániával, *Dietsl* József bornyagykereskedő leányával. — *Gosztonyi* és kövesszarvi *Gosztonyi* Aladár április 17-én vezeti oltárhoz *Dessewffy* Sándor püspök budapesti házi kápolnájában de *St. Marie Elza* báró kisasszonyt.

Halálozások. *Pap* Sándor ügyvéd, gróf *Festetics* Tassilo jószágigazgatójának elnöke és Zalavármegye törvényhatósági bizottságának tagja április 4-én élete 48-ik évében meghalt. — *Felső-bükki Nagy* Károly nagybirtokos folyó 1895. évi hó 7-én életének 74. évében elhunyt. — *Buzáth* Ferenczné, született szentmiklósi és óvári *Pongrácz* Borbála asszony 25 éves korában elhunyt Beregszászon. — *Melzer* Aurél nyugalmazott erdőfelügyelő és bankigazgató 65 éves korában a minap elhunyt Felkán.

Kenyér a levegőből. E hangzatos czim alatt lapunk f. évi 23-ik számában közöltük azt, hogy *Thiemann* és *Hlavati* bécsi vegyészek be fogják mutatni eljárásukat az ammoniák-sóknak a levegőből való előállítására nézve. Ez a mondott időben, számos érdeklődő jelenlétében meg is történt. Dr. *Meissl* szerint nevezett kémikusok kísérlete gyakorlati értékkel nem bír, a mennyiben a bemutatott módszer segítségével az ammoniáknak és ammoniák-sóknak a levegő légenyéből való olcsó és nagymennyiségű előállítása nem látszik valószínűnek. E nyilatkozatra *Hlavati*, a módszer felfedezője viszonylatkozatot közöl a *W. L. Z.* 29-ik számában s ebben a következőket mondja: „A módszer bemutatásának csak az volt célja, hogy bebizonyítsa, miszerint a levegőből ammoniákok és

ammoniak-sókat lehetséges előállítani. És ez be is bizonyított. Oly gépek, melyek segítségével határtalan mennyiségben és olcsón lesz lehetséges ezt megeselekedni, csak ezután fognak szerkeszteni s a vevőknek teljes felelősség mellett rendelkezésükre bocsátatni“. Ebből világos, hogy a mondott anyagok a levegőből tényleg előállíthatók — kiváncsi érdeklődéssel várhatjuk hát a kilátásba helyezett gépeket, melyek, ha beválnak, kétségtelenül a hanyatló század legnagyobb vivmányát fogják képezni.

A bécsi tőzsdebiróság reformja A tőzsdebiróság, reformálására összehitt parlamenti bizottság a következő javaslatot készítette el: a tőzsdebiróság hatásköre kiterjedhet a tőzsdén kívül kötött áruügyletekre, illetve az ezekből származó esetekre is, de csak akkor, ha a felek mindegyike vagy részvénytársaság közege, vagy tőzsdelátogató vagy végre olyan egyén a ki az ügylet tárgyát képező termény forgalomba hozatalával, vagy feldolgozásával hivatásszerűen foglalkozik. Megköveteltetik, hogy a tőzsdebiróság illetékessége szerződészerűleg legyen kikötve. Nem lehet illetékes a tőzsdebiróság akkor, ha a felek egyike mezőgazda és ha az áruügylet, a mely per tárgyát képezi, nyilvánvaló aránytalanságban áll az illető gazda üzeméhez.

Orosz tudós Magyarországon. Általánosságban mondható, hogy alig van már Európának vidéke, a hol a filloxera fel nem lépett volna. Midőn az orosz délvidéki szőlőket támadta meg a filloxera, az orosz kormány a veszélyt elhárítandó annak idején dr. *Horváth* Gézárt bizta meg azon czélból, hogy a kövendő óvintézkedéseket ismertesse meg az ottani szőlőbirtokosokkal. Legujabban a filloxera a kutaisi kormányzóságban lépett fel, minek következtében az orosz földmivelésügyi miniszter *Sztarosselszky* tanárt Magyarországra küldte ki, hogy az amerikai szőlővesszővel tett kísérletek eredményét tanulmányozza, hogy ezen járás segélyével védekezhessenek majd a filloxera pusztításai ellen. Innen az orosz tudós Franciaországba megy, hasonló tanulmány czéljából.

Szőlőmetszési tanfolyam Nyitrán. Nagy előnyükre szolgált a szőlőket amerikai alanyok segélyével felújító szőlőtulajdonosokra és a szőlőmunkásokra a nyitrai megyei gazdasági egyesület által e hó 8-án Nyitrán rendezett szőlőmetszési tanfolyam. A szőlőtermelők *Bernhardt* Rezső állami szőlőfelügyelő utmutatásából meggyőződhetnek arról, hogy az ojtványos szőlők az eddigiehez nem hasonló egészen más metszést igényelnek. Ha e tanfolyam elmarad, az itteni ojtványos szőlők helyes metszése is elmaradt volna s így ezek néhány év alatt bizonynyal tönkre mennek. Nyitra megyében a szőlők felújítása iránti érdeklődés folyton élénkül s magában Nyitra városában mintegy 100,000 ojtvány készül s lesz a f. év tavaszán kiültetve. Május hó első napjaiban ojtványültetési, augusztus hóban ojtványkezelési tanfolyamot rendez az egyesület.

A mezőgazdasággal és erdőszettel foglalkozók nyugdíjintézete f. hó 7-én tartotta a *Köztelek* nagytermében *Bujanovics* Sándor elnöklete alatt első rendes évi közgyűlését. Az igazgatóság jelentésében sajnálattal konstatálja, hogy sem a gazdasági kar, sem az ország földbirtokossága nem karolja fel ezen üdvös intézményt oly mértékben, a mint ezt a saját érdekek megkövetelné. A múlt év végén ugyanis a nyugdíjintézeteknek csak 152 tagja volt, kik összesen 84,850 frt nyugdíjat biztosítottak. A biztosítási díjak 27,842 frtot

tettek ki, melyből befolyt 24,671 frt 50 kr.; a hátralék 3170 frt 50 kr. A nyereség- és veszteségszámla szerint az első üzleti év eredményeként 2326 frt nyereség mutatkozik, mely mint alapvagyona a következő év számlájára vezetendő át. Ezen alapvagyonnak alkotó részét teszik a 689 frt 40 krt kitevő adományok és alapítványok, melyekért a közgyűlés a nemeslelkű adományozóknak köszönetet szavazott. Az intézet mérlegszám-lája szerint tesz az összes vagyon 30,399 frtot, melyből díjtartalékra esik 28,073 frt és alapvagyona 2326 frt. A vagyon legnagyobb része 4¹/₂%-ot kamatozó állampapírokban van befektetve, kisebb része takarékpénztárban kezeltetik. A közgyűlés észrevétel nélkül tudomásul vette a jelentést és a felmentvényt ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak megadta. Ezután *Bálintffy* Pál igazgatósági tag tett indítványt oly biztosítási módzat és táblázat kidolgozása iránt, mely lehetségessé tenné, hogy a gazdasági maga részére bizonyos évek mulva esedékes tőkét biztosíthasson, mely tőkén aztán, ha már szolgálni nem kíván, birtokot vásárolhatna, vagy bérelhetne. A közgyűlés hozzájárult ezen indítványhoz és utasította az igazgatóságot, hogy a díjtáblázat kidolgozása iránt intézkedjék s annak életbeléptetéséről a jövő közgyűlés elé véleményt, illetőleg indítványt terjesszen. Végül megejtette a közgyűlés a választást és az igazgatóságba új tagokul beválasztotta: *Beöthy* Jánost, *Osztróuczky* Pált és *Landesz* Józsefet, a felügyelőbizottságba: dr. *Tegre* Lajost, *Tiszovszky* Lajost és *Takáts* Emilt. *Tiszteleti tagokul* megválasztottak: *Meszlényi* Gyula szatmári püspök, *Kodolányi* Antal, *Krieger* Pál és *Jankó* Mihály.

Csikólegelő Negyeden. (Nyitra megye.) A nyitrai megyei gazdasági egyesület *Bende* Imre püspök engedélyével albérlébe adván a negyedi rétét, albérlővel szemben kikötötte, hogy az 1895—96-ban a legeltetési idény kezdetétől október 1-ig 100 db 1—3 éves kora csikót tartozik az egyesület tagjai részéről legeltetésre elfogadni. 1895-ben darabonként 15 frt, 1896-ban darabonként 20 frt fizetendő. Bejelentések legkésőbb május hó 1-ig *Bárany* Mihály albérlőhöz (Tornóc, Nyitra megye) és egyidejűleg a nyitrai megyei gazdasági egyesület titkárához Nyitrára intézendők. A csikólegelő fölött a nyitrai megyei gazdasági egyesület felügyeleti jogot gyakorol.

Vármegyei mezőgazdasági bizottságok szervezése. Az O. M. G. E. annak idején az összes törvényhatóságokhoz átiratot intézett a mezőgazdasági bizottságok szervezése tárgyában, felkérve azokat, hogy a bizottságok szervezése alkalmával a gazdasági egyesületeknek befolyás biztosítsák. Ezen átiratra *Nógrád* vármegye alispánja értesítette az O. M. G. E.-t, hogy a vármegyei mezőgazdasági bizottság szervezésénél az egyesület javaslatát kellőképpen méltatták s a megalkotáskor a törvényhatósági bizottságot ugyanazon szempontok vezérelték, a melyeket egyesületünk a törvényhatóságok figyelmébe ajánlott.

Marharakodó vasuti állomás engedélyezése. A földmivelésügyi miniszter értesítése szerint a salezburgi tartományi kormány a *Murthalbahn* *Tamsweg* állomását kőrödők és sertések részére rakodó állomásul engedélyezte.

Tőzeg mint alom. A tőzeget, miután kitűnően használható alom gyanánt, újabban mind nagyobb mértékben kezdik alkalmazni, főleg azon okból, mert vízszívó képessége nagyon kiváló, tehát a trágya legértékesebb részeit tartja magában vissza. A milyen megfelelő alom a tőzeg a ló és szarvasmarha alá, annyira nem tanácsos vele sertések alá almozni és pedig azért, mert a sertések természetüknél fogva turnak benne s falnak is belőle, a mi dugulást és emésztési zavarokat idéz elő náluk; sőt a turás közben belélegzett tőzegpor nem egy esetben tüdőgyuladást

is vont maga után. A tőzeg tehát sertés-alomnak nem való.

Állatbeviteli tilalom. A földművelésügyi miniszter értesítése szerint a sziléziai tartományi kormány, ugyszintén a csehországi helytartóság szarvasmarháknak, juhoknak, kecskéknél és sertéseknek a budapesti állatvásárról Sziléziába, illetve Csehországba való bevitelét a ragadós száj- és körömfájás elhúrozolásának veszélye miatt megtiltotta.

Gazdak mindazt, a mire gazdaságukban magvak és műtrágyákból szükségük van, a legmegbízhatóbb, legjobb minőségben és a legjutányosabban Mauthner Ödön budapesti magkereskedéséből szerezhetik be, mely ide vonatkozó árjegyzékét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

Minden rendelés még beérkezte napján elintéztetik.

Antiperonoszperin egy új vegyi szer, mely a peronoszpora tovaerjedését meggátolni van hivatva. Ezen kitűnő szesz részszulfátból ugyszintén más a fertőtlenítést előmozdító alkatrészekből áll és a rézgálic, azurin stb. ellenében főleg azon előnye van, a növényt daczára annak, hogy sokkal hathatósabb, nem támadja meg és mivel hideg vízben gyorsan és tökéletesen oldódik, könnyebben is kezelhető.

A t. gazdak figyelmét az Antiperonoszperinra irányítjuk és alkalmaztatását legmelegebben ajánljuk.

Megjelent a mezőgazdaság és mezőrendésről szóló 1894. XII. t.-cz. alapján összeállított **I. Káté mező- és hegyörök számára, II. Káté uradalmi csöszök számára.** Ara egyenkint portómentes küldéssel 20 kr. Összeállította dr. Balkay Béla. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

(x) Az Anker élet- és járadékbiztosító társaság Bécsben gróf Hoyos Rudolf elnöke alatt április 6-án tartotta 36. évi rendes közgyűlését. A jelentésből kitűnik, hogy 1894-ben 10,327 halál- és tulélesi ajánlat 28,684,929 frt tőke és 15,103 frt járadék nyújtott be, ebből 8243 ajánlat 23,560,179 frt tőke és 12,603 frt járadék bonyolított le. Az év végével 78,424 halál- és tulélesi biztosítás 215,259,737 frt tőke és 101,656 frt járadék, hozzászámítva még fennálló 5035 kölcsönös tulélesi társulási jegyzést, 9,062,635 frtjával és 399 baleset biztosítási kötvényt, 83,858 kötvény 224,322,373 frt biztosított, illetve jegyzett tőkével és 101,656 frt járadékkal, valamint 3,542,081 frt, illetve 3,604,831 frt balesetbiztosítási tőke és 1582 frt napi kárpótlás maradt érvényben. 1894-ben halálesetek, visszavásárlások, éleletesi és járadékfizetések után a kedvezményezetteknek 1,308,635 frt a társulati tagoknak, a biztosításoknál halál esetére nyereséményszszel és a tulélesi biztosítások alapjánól nyereséményszszel 987,636 frt, a kölcsönös tulélesi társulás alapjánól 2,362,103 frt, összesen 4,658,375 frt fizetett, míg a díjtartalék és biztosítási alap emelésére 5,862,205 frt fordított. A biztosítottak részére az előny abból tünik ki, hogy a társulati tagok a részletekben befizetett 1,175,664 frtért, 2,362,103 frt, azaz a befizetések tartamához és a biztosított életkorához viszonyítva, tulélesre nyereséményszszel biztosítottaknak, a biztosított összeget és biztosított tőke 21-5 százaléka mint nyereséményszszel kapták kifizetve, míg az elhalálozás esetére nyereséményszszel biztosítottaknak nyereséményül az évi díj 25 százaléka jutott. A társulat kezességi képessége a tulélesi társulás 7,515,399 frtnyi alapján kívül a következő alapokból áll: A tőkebirtokosok nyereséményszszel nélkül biztosítottak alapja és járadékfizetések 11,946,370 frt díjtartalék és nyereséményalap a tulélesre, nyereséményszszel biztosítottak részére 27,926,253 forint összesen 39,872,623 frt, ehhez járul még a részvénytőke 1,000,000 frt és a tőketartalék külön tartálékkal 2,634,680 frt összesen 51,022,703 frt, a társulat összes vagyona 53,087,759 forint. A befektetést illetőleg megjegyzendő, hogy a törvényes előírásoknak megfelelőleg a bécsi és budapesti ingatlanokban telekkönyvileg biztosított kölcsönökben, valamint értékpapirokban van elhelyezve. A részvényeseknek kamat és osztalék címén 200,000 frt jutott, míg a halálesetere nyereséményszszel biztosítottak osztalékalapjának emelésére és a rendkívüli tartalék emelésére 275,000 frt fordított az 1895. évre. A felügyelő bizottságból kisorolt Teinburgi Pascher Gusztáv újlag megválasztott.

Exsiccator. Az utóbbi időben Exsiccator név alatt forgalomba hozott praeparátum (óvszer fagomba, tapló és nedves falak ellen) oly nagy kelendőségnek örvend már is, hogy minden nagyobb gyárban, intézetnél föld- és háztulajdonosnál, istállóknak, vasut, hajó és távirtda hivataloknál található. Ezen szer alkotórészei oly összetételűek, melyek feltétlenül behatolnak a fa anyagába, ott a lukacsokat el nem zárják, úgy, hogy rothadás és gomba nem állhat be.

Mindenféle fa befestés előtt alapozható az Exsiccatorral, sőt ez igen ajánlatos is, mivel már ez

is nagy szilárdságot ad a fának; és a ki a Exsiccatorot egyszer használta, azután már semmiféle más praeparátumot nem alkalmaz.

Az Exsiccator, mely csak néhány év óta létezik, kitűnő voltánál fogva már 6 éremmel, 2 állami czimerral és számtalan elismerő oklevéllel lett kitüntetve.

Az iroda az osztrák-magyar monarchia részére Bécsben IV. Hauptstrasse 36. sz. alatt van, a honnét kívánatra képes ismertetések ingyen és bérmentve küldetnek.

Mai számunkhoz Wolfner Gyula és társa czég prospectusa van mellékelve, melyre felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonatőzsde.

Április 11-iki jegyzések 100 kg.-kint.

Búza	uj	74-75 kiló	uj	3 óra
Tiszavidéki	uj	76-77	uj	6.85-6.95
		78-79		6.95-7.10
		80-82		6.90-7.05
Pestvidéki		74-75		6.80-6.90
		76-77		6.90-7.05
		78-79		6.80-6.90
		80-82		6.90-7.05
Fehérmegyei		74-75		6.80-6.90
		76-77		6.80-6.90
		78-79		6.80-6.90
		80-82		6.90-7.05
Bácskai		74-75		6.80-6.90
		76-77		6.90-7.05
		78-79		6.80-6.90
		80-82		6.90-7.05
Bánsági		74-75		6.80-6.90
		76-77		6.90-7.05
		78-79		6.80-6.90
		80-82		6.90-7.05
Északmagyarors.		74-75		6.80-6.90
	uj	76-77		6.20-6.80
Rozs	I.	5.80-5.90	II.	6.40-6.60
Árpa, takarmány		6.65-6.90		7.10-8.10
" égetni való		6.75-7.00		6.75-7.00
" sörfőzdei		6.60-6.70		6.60-6.70
Zab		6.60-6.70		6.60-6.70
Tengeri ó		6.60-6.70		6.60-6.70
Káposzta-repcze bánsági kivételével		6.20-6.80		6.20-6.80
Köles		6.20-6.80		6.20-6.80

Budapesti gabonatőzsde. 1895. április hó 11-én. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének jelentése a „Köztelek” részére.)

Az időjárás e héten valamivel megjavult, a szellős időjárás megszünt s szép napos idő jár. Csapadék is igen kismértékben fordult elő, minek következtében a több helyütt megáradt folyók is visszatertek régi medrüikbe. A vetés általában véve vége felé közeledik és ha az e heti kellemes időjárás tart, tovább is akkor az új vetés csakhamar kikel. Esőre ez idő szerint, tekintve a föld eléggő nedvességét, szükség nincsen és csakis jó 1 1/2 hét 2 hét múlva lesz az kívánatos. A külföldről is jobb hírek érkeznek, a vetésekről. Németországban a vetések tetemesen megjavultak és a hol azelőtt foltok mutatkoztak, azon a melegebb időjárás életre ébresztette a vetést. Hazánkban csakis a rozsr hallani némely helyről panaszt; egyhelyütt a vetések egészen kipároltak, máshelyütt pedig foltosak; ez utóbbiak jó időjárás mellett részben még megjavulhatnak.

A külföldön az üzlet e héten lanyha volt; hajóhatalok gyarapodván készáru olcsóbb áron kelt el. Angliában a beérkező jelentések szerint már évek óta nem tapasztalt stagnáció lépett be az üzletben, a hozatalok ott egyre nagyobbodnak. Ezen országban az összes czikkekre árai kivéve az árpát igen megesőkentek, minek oka az, hogy árpában a késői vetések következtében áremelkedésre van kilátás. Amerikában szinte lanyhulás volt észlelhető, s az árak naponként lassan-lassan de mégis észrevehetően esőkkenek.

Svájci piacokon a múlt héten magyar buza iránti kereslet e héten megszünt és csakis kevés kivétellel történtek alacsonyabb árak mellett vételek. Az árak csakis némely piacokon voltak valamivel tartósabbak, minek oka az ottani vetések egy részének rossz állapotára vezethető vissza.

Helybeli tőzsdén a hét elején szinte szilárdulás volt észlelhető. A nagyobb hajóhatalok következtében és a malmok vételkedvtelensége miatt készáru naponta 2 1/2 krral csökkent és csakis tegnapi tőzsdén szilárdult meg valamivel a gabonaárak.

Buzában a rossz lisztértékesítés következtében a malmok még mindig tartozkodnak a vételektől és alig fordult elő későbbi határidőre kötött üzlet és csakis a momentán szükségletek fedezésére lett áru beszerezve. Buzában tehát még továbbra is árnyhulásnak nézünk elébe, mivel a jövő hétre nagyobb hajóhatalok is vannak kilátásba helyezve, és ezen az állapoton csakis a külföldről érkező rossz hírek változtathatnak.

Rozsban szinte feltűnő árnyhulás volt észlelhető, mert a szeszgyárak a múlt heti magas árak mellett nem voltak hajlandók rozst égetésre vásárolni.

Árpában finomabb czikkeben az üzlet még nem indult meg és csakis valamivel kedvezőbb angolai jegyzésekre kelt el némely parthie, de aránylag a takarmányárpához igen alacsonyan tartott árak mellett. A többi takarmányeműek szilárdulását az etető-árpának áremelkedését is vonta maga után.

Zabban a készlethiány folytán az árak e héten is tartósak voltak és kiváltképp finomabb minőségű készáruért fizettek mult héten 5-8 krral magasabb árat.

Tengeriben promt áruban még mindig nagy a hiány és a Kőbányára érkezett waggonrakományok e héten is magasabb árak mellett gyorsan kelték el.

Határidőüzletben e héten, kivéve a tegnapi napot szilárdulás volt észlelhető, nagyobb vételek történtek zabban és buzában.

A mi a gabonaüzlet további fejlődését illeti, ugy arról majd az ünnepek után fogunk némi képet alkothatni, a mennyiben addig ugy a külföld, mint hazánk vetéseiről kimerítő tudósítást fogunk nyerni; ha ezeknek állapota kielégítő lesz, ugy normális időjárás mellett nemcsak hogy szilárdulának nem nézhetünk elébe, hanem még tekintve a tavalyról megmaradt nagy készleteket, némi lanyhulásra is lehet kilátásunk.

Határidők árfolyama Budapesten.

	ápr. 9.		ápr. 10.		ápr. 11.	
	legal.	legm.	legal.	legm.	legal.	legm.
Búza						
Őszre	6.99	7.00	6.97	9.99	7.04	7.06
Tavasza	6.86	6.88	6.86	6.88	6.92	6.94
Máj.-jun.	6.70	6.71	6.73	6.75	6.80	6.81
Tengeri						
Máj.-jun.	6.50	6.51	6.51	6.52	6.56	6.57
Jul.-aug.	6.55	6.57	6.59	6.59	6.62	6.64
Zab						
Őszre	6.04	6.06	6.06	6.08	6.10	6.12
Tavasza	6.58	6.60	6.57	6.58	6.67	6.69
Repcze						
Aug.-szept.						
Rozs						
Őszre	6.00	6.02	6.01	6.03	6.02	6.04
Tavasza	5.80	5.82	5.83	5.85	5.80	5.82

Határidők árfolyama külföldön.

	április		
	9.	10.	10.
Bécs (100 kgrként frtban.)			
Búza tavasza	6.90	6.92	7.02
" máj.-jun.	6.88	6.88	6.94
Rozs tavasza	6.09	6.09	6.12
" őszre	6.57	6.60	6.63
Zab tavasza	6.57	6.60	6.63
Uj tengeri			
Búza máj.-jun.			
Rozs máj.-jun.			
Zab máj.-jun.			
" őszre			
Tengeri máj.-jun.	6.69	6.66	6.71
Uj repcze	10.90	10.85	10.80
Berlin (1000 kgrként márkában.)			
Búza máj.	140.50	140.25	140.50
" szept.	144.75	144.75	145.25
Rozs májusra	121.50	121.75	121.75
" szept.	126.50	126.75	126.50
Zab máj.	115.50	116.25	116.25
Tengeri okt.			
Zab szept.	117.75	118.00	118.25
Páris (100 kgrként frankban.)			
Búza folyó óra	18.90	18.50	18.50
" május	18.90	18.75	18.75
" 4 hó májustól	19.40	19.10	19.10
" 4 hó utolsó	19.10	18.90	18.90
Liszt folyó óra	41.10	41.10	41.10
" május	41.75	41.50	41.50
" 4 hó májustól	43.25	43.10	43.00
" 4 hó utolsó	42.30	42.10	42.10
New-York (bushel-ként cents-ben.)			
Búza május	60.7/8	60.7/8	60.5/8
" július	60.1/4	60.3/8	60.1/8
" decz.	63.7/8	63.7/8	63.1/2
Búza jan.			
Tengeri máj.	50.7/8	50.7/8	50.3/4

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

Mig más években az ünnepek közeledtével a forgalomnak félig-meddig vége szakadt, ez idén minden magfélének, de különösen vörös löherének és luczernának folyton nagy kelendősége és löheréből az elsőrendű minőségek már némileg szűken vannak. Répamagból az ismertebb fajoknak tartósan jó kereslete van, mindazonáltal a külföldi olcsóbb jegyzések következtében ezen czikk ára nálunk is némileg visszament. Muharmagban a készletek csekély volta miatt számottevő forgalom nem fejlődött.

Jegyzések nyersáruért 100 kilónként Budapesten:

Lucze
Muharmag
Beltaczim
33-35 frt.
frt. Répamag
eckendorfi el

Mütr.
jelentése.)

A me
kel kapcsol
ség mutatko
hatjuk a m
jedését és e
kielégítő ké

Árain
Thom
foszforsavta
illetve mmk
Csont
foszforsavta
mi 5-25-6

Chilis
tási idő sze

Kénsz
mm-ként 13

Egyé
régóta tartó
ben minden

Szesz.
részére.)

Az iz
héten korlát
zatlanul a n

Mezőg
hektoliter k
és fehérmeg

Morre
kináltak tar
folytán nem

Galica
szesz 15.50

A bud
forgalomba
53.25 frtg.

52-52 1/2 frt
denaturált

A kor
15.75 frt.

A kin
sároltatt,
f. hó 11-ig 13

zett Magyar
Vidéki

Budap
53.—53.25

szesz adóv
13.75-14.—

Az á
budapesti v
mellett érten

Bécs.
mellett kont.

Prága.
50.50-50.75

Triess
9.25 frt pr.

Száraz
tétel 6.50-6.

Élelm
április hó 12

jelentése a
Az új

ségekből vas
árusok 140 d

1272 drb. ho
kém. követke

hizott kappan
hizott része

lud 550-900
600-800, so

galamb pecs
Az új

községekbe
gyalogárusok

összesen 52
élenk. A kö

1 drb 2 1/2-3,
drb., 1 láda
—, 100 d

1440 drb —
Felhoz

Luczerna 48—52 frt. Vöröslőhere 66—70 frt. Muharag 19—20 frt. Tavasz bukky 8 $\frac{1}{2}$ —9 frt. Baltacim 10—10 $\frac{1}{2}$ frt. Répamag eredeti oberndorfi 33—35 frt. Répamag oberndorfi első utántermés 27—29 frt. Répamag eredeti ekkeporfi 33—35 frt. Répamag eckendorfi első utántermés 23—25 frt.

Mütrágyák. (Sátori Miksa és Mór czég heti jelentése.)

A mezei munkák még folyamatban lévén, ezekkel kapcsolatosan a mütrágyaüzletben is tartós élénkség mutatkozott az elmúlt héten. Örömmel konstatálhatjuk a mütrágyaüzletnek mindinkább nagyobb terjedését és e héten is dacára a közelgő ünnepeknek kielégítő kelendősege volt az egyes mütrágyafajoknak.

Áraink:

Thomassalak teljes kocsiakományokban 20—22 $\frac{1}{2}$ foszforsavtartalommal kilóperzentenként 16 $\frac{1}{2}$ —19 $\frac{1}{2}$ kr., illetve mmként 350—390 forintig.

Csontlisztzuperfoszfát 16—18 $\frac{1}{2}$ vízben oldható foszforsavtartalommal kilóperzentenként 30—33 kr., mi 525—6 frtnyi métermásánkénti árnak felel meg. Chilisalétrom 15 $\frac{1}{2}$ légenysavtartalommal a szállítási idő szerint mmként 1325—1375 frt.

Kénsavas káli 95 $\frac{1}{2}$ kénsavas kálitartalommal mm-ként 1350 frt.

Egyéb cikkek: Száritott moslék. A már oly régóta tartó üzemszünet és készlethiány ezen cikkekben minden forgalmat lehetlenné tett.

Szeszüzlet.

Szesz. (Goldfinger Gábor tudósítása a „Köztelek” részére.)

Az izraelita ünnepek folytán a szeszüzletben e héten korlátozott forgalom uralkodott és az árak változatlanul a múlt heti jegyzés szerint záródnak.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről 200—300 hektoliter kont. nyersszesz 1475 frtíng kelt el abauj-és fehérmegyei állomásokhoz szállítva.

Morvaországól exkontingens szeszt 1150 frton kínáltak tartályokban szállítva, de üzlet a magas ár folytán nem letesült.

Galicziából néhány tartány kontingens nyersszesz 1550 frton kelt el.

A budapesti piacon csak kisebb tételek jöttek forgalomba azonnali szállításra. Elkelt finomított szesz 5325 frtíng, élesztő-szesz 54 frtíng, nyersszesz adózva 52—52 $\frac{1}{8}$ frtíng, adózatlan exkontingens 1375—14 frtíng, denaturált szesz hordóstul 1875.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 1550—1575 frt.

A kivitelt által néhány tétel finomított szesz vásároltatott, mely Üsküb felé lett szállítva. Fiumébe f. hó 11-ig 132 q, Triestbe 72 q finomított szesz érkezett Magyarországhoz.

Vidéki szeszgyárak változatlanul jegyeznek.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 53.—5325 frt, élesztő-szesz 54.—5425 frt, nyersszesz adózva 52.—52 $\frac{1}{8}$ frt, nyersszesz adózatlan 1375—14.—frt. Denaturált szesz 1875—19.—frt.

Az árak 10000 literfokként hordó nélkül budapesti vasútállomáshoz szállítva készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs. (Eredeti távirat.) Változatlan forgalom mellett kont. nyersszesz 1570—1580 frtíng lett eladva.

Prága. (Eredeti távirat.) Adózott burgonyaszesz 5050—5075 frt, adózatlan 1435—1475 frt.

Triest. (Eredeti távirat.) Magyar kiviteli szesz 925 frt pr. hektoliter.

Szárvasmoslék. A forgalom esendes. Több kisebb tétel 650—660 frtíng kelt el 100 kilónként zsák nélkül.

Élelmiszerek a budapesti hetivásáron. 1895. év április hó 12-én (A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Az újvásártéri piacra felhozott a szokott községekben vasp. kb. 772 db., kocsin 60 db., gyalogárusok 140 db., helybeli árusok 300 db., összesen 1272 db. hoztak. A forgalom élénk. Az árak páronként következők: tyuk 170—200, csirke 130—170, hizott káppan 300—330, sovány káppan —, hizott récze 280—320, sovány récze 160—200, hizott lud 550—900, sovány lud 200—250, hizott pulyka 600—800, sovány pulyka 450—500, gyöngytyuk —, galamb pecsenyének — krig.

Az újvásártéri piacra felhozott a szokott községekben vasp. kb. 21500 drb., kocsin 18000 drb., gyalogárusok 4000 drb., helyb. árusok 10000 darab, összesen 53500 darab friss tojás. A forgalom élénk. A következő árak jegyeztettek: friss tojás 1 drb 2 $\frac{1}{2}$ —3, 100 darab 215—220, 40 krért 18—18 drb., 1 láda 1440 drb. 3000—3100, meszes tojás 1 db —, 100 drb —, 40 krért — drb., 1 láda 1440 drb — krig.

Felhozott az újvásártéri piacra a szokott községekben 16 szekéren kb. 96 q, gyalogárusok által 80 q, össz. mintegy 176 q vegyes zöldség. A forgalom élénk. Az árak a következők: Burgonya új 1 kg. 4—5 kr., 1 q 350—370, 1 lt. 3—3, 1 zsák 90—160, karaláb 1 kg. 6—8, 1 db 2—4, 100 db 160—300, fejeskáposzta 1 db —, savanyított káposzta 1 kg. 14—20, 1 q 1200—1800, kelkáposzta 1 kg. 25—30, 1 db 1—2, 100 db 80—150 kr., fejes saláta 1 db 2—5 kr., 100 db 120—400 kr.

Az újvásártéri piacra felhozott a szokott községekben vaspályán kb. — q, kocsin kb. — q, gya-

log és helybeli árusok 18 q, összesen 18 q vegyes gyümölcs. A forgalom élénk. Árak a következők: fajalma 1 kg. 20—40 kr., 1 db 3—6, 100 db —, közönséges alma 1 kg. 12—14, 1 db 1—2, 100 db 70—140, közönséges körte 1 kg. —, 100 db —, csemegeszőlő 1 kg. —, olasz gesztenye 1 kg. —, 1 liter — krajczár.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-utca, 1895. április hó 12-én. A székesfőv. vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott a szokott községekben 45 szekér réti széna, 4 szekér uhar, 12 szekér zsupszalma, 4 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, 5 szekér tengeriszár, — szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, zabos bukköny, köles stb.), 300 zsák szecska. A forgalom gyenge. Árak q-ként következők: réti széna 350—400, muhar 370—410, alomszalma 125—140, zsupszalma 140—165, takarmányszalma —, tengeriszár 320—430, egyéb takarmány —, szecska 180—200, ujréti széna —, ó-széna — krajczárig. Összes kocsiszám 71, suly 56,800 kg.

Állatvásárok.

Budapesti vágómarhavásár Bpest 1895. április 11. (A székesfővárosi közigazgatóság és marhavásár igazgatóságának jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtatott 1295 darab nagy vágómarha, nevezetesen: 726 drb magyar és tarka ökör, 193 drb magyar és tarka tehén, 278 drb szerbiai ökör, 4 drb szerbiai tehén, 32 drb bika és 62 drb bivaly.

Minőség szerint: 223 darab elsőrendű hizott, 870 darab középmínőségű és 202 darab alárendelt minőségű bika.

A mai vágómarhavásár a kis felhajtás dacára, mivel a husvéti ünnepek közelednek, vontatott hangulat mellett folyt le: a múlt heti alacsony árak változatlanul megmaradtak.

Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar és tarka ökör jobb minőségű 28—33 $\frac{1}{2}$ frtíng, kivételesen 35 frtíng, hizott magyar és tarka ökör közép minőségű 25—27 frtíng, alárendelt minőségű magyar és tarka ökör 21—24 frtíng, jobb minőségű magyar és tarka tehén 27—32 frtíng, kivételesen tarka tehén — frtíng, magyar tehén középmín. 21—26 frtíng, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén —, szerbiai ökör jobb minőségű 27—33 frtíng, kivételesen — forintig, közép minőségű 20—26 frtíng, alárendelt minőségű — frtíng, szerbiai bika 23 $\frac{1}{2}$ —33 frtíng, kivételesen — frtíng, szerbiai bivaly 17—20 frtíng mm-ként élősúlyban.

Budapesti szurómarhavásár. Április. hó 12-én. (A székesfővárosi közigazgatóság és marhavásár igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtatott: 1099 drb belföldi, — drb galicziái, — drb tiroli, 1 drb növendék élő borju, — drb élő bárány; 35 drb belföldi, — db galicziái, — drb tiroli, — drb bécsi, — drb növendék borju, 710 drb öltött bárány.

A mai borju és bárányvásár igen élénk lefolyású volt. A kereslet felette túlhaladta a hozatalt.

Árak a következők. Élő borjuk: belföldi 30—42 frtíng, kivételesen 43 frtíng sulyra, 11—21 frtíng dbonkint, kivételesen 43 frtíng, növendék borju — frtíng drbonkint. Öltött borju: belföldi 48—66 frtíng, kivételesen — frtíng sulyra, galicziái — frtíng darab, növendék borju — frtíng sulyra. Élő bárány — forintig páronként. Öltött bárány 240—450 frtíng páronként, kivételesen — frtíng.

Budapesti juhvásár. 1895 április hó 12-én. (A budapesti közigazgatóság és marhavásár-igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtatott: — db hizlatt ürü, — drb feljavított juh, — drb kisorolt kos, — drb kiverő juh, — 466 db bárány, 2 drb kecske.

Árak a következők: Belföldi hizlatt ürü — frtíng sulyra, — frtíng páronként, feljavított juh — frtíng sulyra, kisorolt kosok — frtíng páronként, — frtíng sulyra, bárány 250—8 frtíng páronként, kecske 450 frtíng páronként.

Budapesti lóvásár. Budapest, 1895. április 11. (Tóth Gyula kerületi vásárfelügyelő jelentése a „Köztelek” részére.)

A vásár élénk hangulatban folyt le.

Felhajtatott össz. 803 drb. Eladatott 384 drb Jobb minőségű lovakból háttas 24 db, eladatott 10 db 110—195 frtért, könnyebb kocsiló (jukker stb.) 76 db, eladatott 42 db 115—260 frtért, nehezebb kocsiló (hintós) 14 db, eladatott 6 db 240—320 frtért, igás kocsiló (nehéz nyugoti faj) 16 db, eladatott 8 db 180—300 frtért, ponny 6 db, eladatott 2 db, 40—60 frtért; közép minőségű lovakból: nehezebb félék (fuváros ló stb.) 140 db, eladatott 50 db, 45—90 frtért, könnyebb félék (parasztló stb.) 180 db, eladatott 60 db, 30—100 frtért; alárendelt minőségű lovakból 347 db, eladatott 206 db, 6—25 frtért. Bécsi vágóra vásároltatott 31 db, 15—62 frt, az állatkert és kutyák részére vásároltatott 12 db, 6—15 frt, tulajdonjogra gyanus ló lefoglaltatott 1 darab, ragályos betegsége gyanus ló lefoglaltatott — db, takonykór miatt a gyeppmesterhez küldetett — db.

Kőbányai sertésvásár 1895. április 12-én. (Első magy. sertésüzlet-részvénytársaság telefon jelentése a „Köztelek” részére.) Az üzlet lanyha volt. **Heti átlagárak:** Magyar válogatott 320—380 kilogr. nehéz 48—49 krajczár, 280—300 kilogr. nehéz 46—47, öreg 300 kilogrammontuli 45—46 $\frac{1}{2}$ kr, vidéki sertés könnyű 45—46 kr. Szerb 44 $\frac{1}{2}$ —46 $\frac{1}{2}$ krajczár. Román — tiszta klg. páronként 45 klgr. ételsulylevonás és 4 $\frac{1}{2}$ engedmény szokásos. — **Eleség árak:** Tengeri 690 frt, árpa új 680 frt Kőbányán átvéve. **Helyi állomány:** április hó 5. maradt 139,829 drb. **Felhajtás:** belföldről 9242 drb, Szerbiából 3402 drb, Romániából — darab, egyéb államokból — darab. Összesen 22,644 darab. F o s s z e g 152,473 darab. **Elhajtás:** budapesti fogyasztásra (I—X. kerület) 3696 darab, belföldre 1038 darab, Bécsbe 1564 darab. Cseh-Morvaország és Sziléziába — darab, Ausztriába 1121 darab. Német birodalomba 686 drb, egyéb országokba — drb. A szappangyárakban feldolgozott 73 drb, összesen 8178 drb. Maradt állomány 144,295 drb. A részv.-szállásokban 21,335 db van elhelyezve. Az egészségi- és transitószállásokban maradt 8682 drb. **Felhajtás:** Szerbiából 3402 drb, Romániából — drb, összesen 12,034 drb. **Elhajtás:** 3186 drb, maradt állomány 8898 drb és pedig 8898 drb szerb, és — drb román. Az egészségi szemlénél jan. 1-től máig 279 drb a fogyasztás alól kivonatott és technikai czélokra feldolgozott.

Szerkesztői üzenetek.

Schleiffer Ignác urat kérjük, hogy közelebbi címzet szerkesztőségünkkel tudatni sziveskedjék.

F. O. Nagyhát. A beküldött rovar egy még fejletlen százbabu (myripoda). Rendesen csak korhadó nádnyenyi részekkel táplálkozik. Ha a vetés pusztul, az ok más és nem e rovar. A másik küldeményt még nem vetjük kézhez s ezért az illető rovarokat meg sem határozhatjuk.

Kiadóhivatali üzenetek.

TÖBBEKNEK. Minthogy az uradalmi és a községi csőzök kétéjéből egy vagy két példányt már többen rendeltek meg utánvétellel, figyelmzettük t. olvasóinkat, hogy ily csekély számú példányok küldetése nem célszerű utánvétellel, mert a postaportó többet tesz ki, mint a könyv ára. Legzélszerűbb az ilyen kis megrendelés értékét vagy utalványon, vagy pedig levélbélyegeken előzetesen beküldeni.

Az Orsz. magy. gazd. egyesület tulajdona.

Lapfelügyelő-bizottság: Gróf Dessewffy Aurél, Bernát István, dr. Darányi Gyula, Forster Géza, Galgóczy Károly, dr. Hagara Viktor. — Főszerkesztő és kiadásáért felelős: Forster Géza az O. M. G. E. igazgatója. — Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az O. M. G. E. szerkesztőtitkárja. — Segédszerkesztő: Jeszenszky Pál.



Gőzcséplők

Szigoruan a magyar gazdasági viszonyokhoz alkalmazott gyártmányok.

Az összes gazdasági gépeket tartalmazó árjegyzékkel, szakbavágó felvilágosítással és tanács-csal, árak és feltételek közlésével szivesen és díjmentesen szolgál

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

részvény-társulat

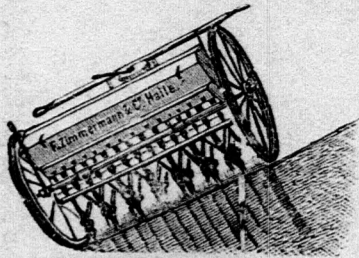
Gyártelep: Budapest, külső váci-út 7.

Csiniro ügyvel tisztelek!

LOUIS FEDOR

nemzetközi gépcsarnoka

NYIREGYHÁZÁN.



Ajánlja felülmulhatatlan **Zimmermann-féle sor- és szórvetőgépeit**, hegyes és sík talajra. Sack- és más rondszerű egy-, kettős és hárombarázdás eszközök, boronák, sima szeges, gyűrűs, Cambridge és Croskill hengereit. Szecska-, répvágók legkülönbözőbb kivitelben, kitűnő darálógepeit

„**RAPID**”
(gabonadarálásra legalkalm., daráló, mivel rendkiv. lisztes darát sőt valódi lisztet képes előállítani.

„**Unicum**” és **Krupp-féle** vegyes és kettős „**Excelsior**”.

Hille Mór-féle minden kiállításon a legelső díjjal kitüntetett, az idei Berlinben tartott **nemzetközi petroleum-motorversenyen**, melyben 16 elsőrendű cég 28 motorral részt vett **pályadíjnyertes** és ott is mindenütt nagy szenzációt keltett

petroleum-motorait,

melyek malom és cséplőgéphajtásra is alkalmasak, valamint ugyane cég **benzin- és gázmotorait** is Róbert-féle gabona, lóhere, répamag, arankamentesítő rosták és készülékeit, konkolyozók, szelelőrosták stb. Kitűnő járgányok.

Lóherecséplőgepeit

melyek a hereteléseket **egyszeri** cséplésre tisztán kicséplik és osztályozzák **Kühne Ede** hirnevés mosoni gépgyáros gyártmányait szintén raktáron tartom.

Elvállalok villanyvilágítási, villanyerő átviteli, őröl- és olajütő-malom, vízvezetési stb. berendezéseket. Falusi kastélyok, tanyák, istállók stb. villamos kivilágítása petroleum-motoraim alkalmazása mellett most könnyen és olcsón vihető keresztül.

LOUIS FEDOR
Nyiregyházán.

Zimmermann és társa. Saale melletti Hallei gépgyáros cég. Hille Mór drezdai gázmotoryár, Tannert lóherecséplő gépgyáros, Bamferd u. Sons angol s számos más elsőrendű bel- és külföldi cég kizárólagos magyarországi képviselője.

Sertéshimlő
Juhhimlő

ellen **hatékonyaságára nézve mindenkor előbb kipróbált** oltóanyag kapható

Dr. BÁCSKAY BÉLA,

nyilvános tehénhimlő-termelő intézetében **ARADON.**

Árak: 100 állatra elegendő 5 frt. 1000 állatra elegendő 40 frt. 4155

Kitűnő termék

csakis hamisítatlan jó gyártmányu

MŰTRÁGYÁVAL

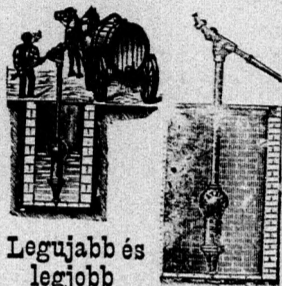
érhető el. Mindennemű műtrágyát gyártunk és az ajánlott beltartalomért, valamint az áru hamisítatlan minőségeért szavatolunk.

Ingyenes ismertető füzeteiket (Columellától) bérmentve küldünk. Bármily más szakmabeli felvilágosítással szívesen szolgálunk

a SÁTORI gyárak.

Központi iroda: **Budapest, IX., Dandár-utca 25. sz.**

Telefon 51-03.



Legújabb és legjobb

trágyalé-fecskendőket és szivattyukat

kivánatra kocsiszerkezeten, egyszerű, praktikus és olcsón szállít

A. Kunz

vízvezeték- és szivattyu-gyára **Weisskirchen (Morvaország)**
Prospektus ingyen és bérmentve.

Amerikai szőlővessző eladás!

A **pécsi püspöki uradalom**, utánvétellel eszközöndő szállításra, csomagolva, vasut- vagy hajóra feladva és foglalólul a vételár 1/3-résztét kitéve, jelenleg elad mintegy 100.000 darab száraz-, köves- és sovány-tajba legalkalmasabb, kiültetni való, vékony, 6 milliméter vastagságon aluli, 50-60 centiméter hosszú, nagylevelű, egészséges monticola, m. tallica és Fortworth egymással kevert és egymástól külön nem választható, legjobb válfajokból álló Rupestris amerikai szőlővesszőt, ezerét 8 frtért o. é.

Ezernél kevesebb nem adatik el.

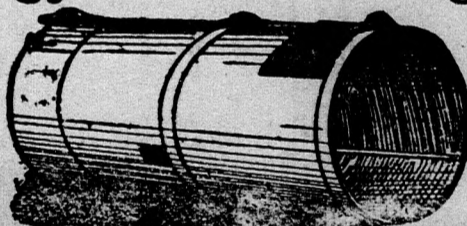
Venni szándékozók forduljanak nevezett uradalom kormányzóságához **Pécsett.** 4244

Az uradalom kormányzósága.

KADÁR GYŰLÁ

szabadalmazott

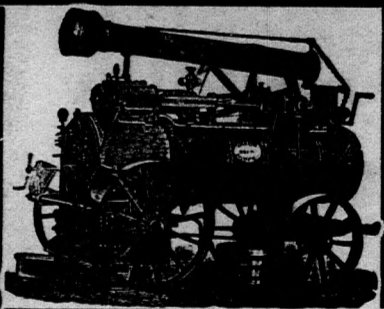
gyors lóhere megfejtő-készüléke



minden cséplőgéphez alkalmazható 5-szörös munkaeredményrel és tartóssággal, föltűnül bármely más eddigi találmányt, ára 70 forint.

Megrendelésnél a dob hossza és körmérete szükséges.

Gyár: **Nagyváradon.**



GŐZ-MOZGONYOKAT és GŐZCSÉPLŐGÉPEKET

3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 és 12 lóerejűeket, valamint

SZALMAKAZALOZÓKAT

ajánlanak jutányos árak és kedvező feltételek mellett

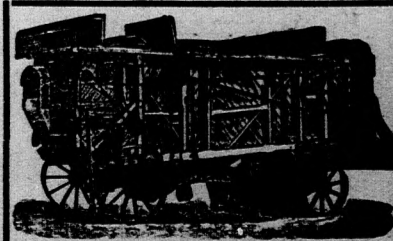
UMRATH és TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPESTEN, V. kerület, Váci-körút 60. szám.

Gőzmozgonyainkat minden más gyártmánytól megkülönböztető, kiváló fontosságú újításaink: a kézi tartalék-szivattyú, az önműködő hengerolajozó szivattyu, az eltörhetlen vizmutató üveg és a kemény-felvonó vagy leeresztő készülék.

Gőzcséplő-gépeink el vannak látva kettős dobvédő szerkezettel, szabadalmazott zsáktartókkal; két tengely által hajtott rendkívül hosszú szalmarázók, valamint a nagyterjedelmű szita felület minden magvesztéséget teljesen kizár és a tisztítás oly tökéletes, hogy gőzcséplőkészleteinkért a legmesszebb menő jótállást elvállaljuk. Költségvetéssel, valamint árjegyzékkel mindennemű gazdasági gépekről kívánatra készségesen szolgálunk.



HIRDETMÉNY.

A herceg Batthyány-Strattmann hitbizományhoz tartozó következő javak, 1896. október 1-től kezdve, legalább 15 — legfeljebb 20 évre haszonbérbe adatnak:

I. Körmentdi uradalomban. (Vasmegeye.)

a) **Körmentdi gazdaság:** 1793 hold, 854 □-öl, a körmentdi és tilalmasi majorokkal.

b) **Német-szecsődi gazdaság:** 133 hold, 1443 □-öl, a német-szecsődi majorral.

c) **Molna-szecsődi gazdaság:** 790 hold, 546 □-öl, a molna-szecsődi majorral.

d) **Hidas-hollósi gazdaság:** 786 hold, 874 □-öl, a hidas-hollósi majorral.

Ezen utóbbi gazdasággal együtt béreltetik ki a 115 holdnyi dobogói erdőtalaj is.

e) **Horvát-nádalyai gazdaság:** 935 hold, 509 □-ö, a horvát-nádalyai és rábadoroslói majorokkal.

f) **Nádasdi gazdaság:** 488 hold, 421 □-öl, a nádasdi dara-boshegyi és matzfai majorokkal.

g) **Iklódi birtok:** 93 hold, 1024 □-öl.

II. Intai uradalomban. (Vasmegeye.)

a) **Intai gazdaság:** 1360 hold, 309 □-öl, az intai, kápolnai, miskei és nagyköcski majorokkal.

b) **Borgátai gazdaság:** 744 hold, 1315 □-öl, a borgátai és dénesdi majorokkal.

A bérletre való jelentkezés lepecsételt írásbeli ajánlatok útján történik, melyek **1895. június 15-éig** akár **Molnár István jószágfelügyelőnél Körmentden**, akár a **központi hercegi irodában** (Bécs, Bankgasse 8.) lepecsételve és óvadékkal ellátva adandók be. Ugyanott nyerhető felvilágosítás a teendő ajánlatok kellékeiről, az óvadék mennyiségéről, a bérlet feltételeiről, a haszonbérleti gazdaságok részletes állapotáról, adójáról és katasteri jövedelméről.

A haszonbéri szerződésnek, az erdőtalajra vonatkozó függeléknek, mégis a bérleti javak részletes kimutatásának és a teendő ajánlatok részletes feltételeinek nyomtatott példányai alulírt felügyelőségél megszerezhetők s mindezek ajánlattevő által aláírva, az ajánlat mellé csatolandók.

Az ajánlatok ő hercegsége, a bérbeadó ur által, 1895. június 20-án bontatnak fel, — ki azok felett szabadon határoz, — tehát azok egyikéhez sincs kötve. — Közbenjáró ügynökök bérbeadó ur részéről kizáratnak.

Ezen hirdetésnek — írásbeli megbízás nélkül — közzététele nem díjaztatik.

Körmentdi, 1895. április hó 2-án.

A herceg Batthyány-féle hitbizományi uradalmak felügyelősége.

III. Nagy-Kanizsai uradalomban. (Zalamegeye.)

a) **Nagy-kanizsai gazdaság:** 1494 hold, 973 □-öl, a nagy-kanizsai, sánczi külső és belső majorokkal.

b) **Szepetneki gazdaság:** 2149 hold, 433 □-öl, a szepetneki belső és külső, ugy a bánfai majorokkal.

Ezen utóbbi gazdasággal együtt béreltetik ki, az 1186 hold, 1170 □-ölnyi győtai erdőtalaj is.

c) **Homok-komáromi gazdaság:** 1628 hold, 737 □-öl, a homok-komáromi, Fülöp-majori és zsigárdi majorokkal.

IV. Ludbregi uradalomban. (Horvátország, Varasdm.)

a) **Ludbregi gazdaság:** 1329 hold, 826 □-öl, a ludbregi és sigeteci majorokkal.

Ezen gazdasággal együtt béreltetik ki a 424 hold, 168 □-öl Dolnisecki erdő talaja is.

b) **Hrastowskoi gazdaság:** 418 hold, 1048 □-ö, a hrastowskoi majorral együtt.

c) **Hrzenicai gazdaság:** 911 hold, 1341 □-öl, a hrzenicai majorral együtt.

Ezen gazdasággal együtt béreltetik ki 578 hold, 1514 □-öl erdőtalaj is.

A holdak mindig 1600 □-ölel számíttatnak.

Pályázat.

Az Erdélyi Gazdasági Egyletnél a titkári állás

lemondás folytán betöltendő lévén, arra ezennel pályázat hirdettetik.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató választmányához intézendő pályázati kérvényben a folyamodónak ki kell mutatnia születési helyét, korát, általános és gazdasági szakképzettségét, nyelvismeretét, az irodai és az ügykezelési szakban való jártasságát, esetleg irodalmi munkásságát s eddigi foglalkozását és működését.

A titkár főbb teendőit képezik: a gazdasági egylet irodai teendőinek ellátása; az egylet lapjának s egyéb kiadványainak szerkesztése; az egyleti közteleknek az igazgató választmány utasítása szerint való felügyelete; a befolyó ügyek előkészítése s előadása; a választmányi és szakosztályi ülési jegyzőkönyvek megszerkesztése; az iroda és könyvtár leltárának felelős számadása; a szükséges nyilvántartások vezetése. Egyebekre nézve a megválasztandó titkár részletes szolgálati utasítással fog elláttatni.

A titkári állás javadalmazása évi 1200 o. é. forint készpénzfizetés és ötvenként 100 forint pótlék négy ciklusig. Ha szerkeszti az egylet hivatalos lapját, azért külön 400 frt tiszteletdíj jár.

A folyamodások f. é. május 30-ig nyújtandók be az egylet igazgató választmányához (Kolosvárt, belközép-utca gróf Mikó-palota), az állás elfoglalásának idejét, a gazdasági egylet, a megválasztandó titkárral együtt állapítja meg.

A megválasztott titkár két évi próbaszolgálat után állandósításra tarthat igényt.

Kolosvár, 1895. márczius 15.

4170

SZABÓ JÓZSEF, egyleti elnök.

776. szám.

895.

Birtok eladási árverés.

A nagy-köveresi vallásalap. uradalom tulajdonát képező, Krassó-Szörény vármegyében, Füzes község határában fekvő 218 hold 1586 négyszögölnyi kiterjedésű földbirtokra, melyhez 10.^{800/1600} hold közös községi legelőilletmény tartozik, **follyó évi április hó 30-án** a buziáson székelő m. kir. közalap. ker. főtiszttség hivatalos helyiségében **délelőtt 9 órakor** tartandó zárt ajánlatu versenytárgyalás útján a legtöbbet ígérőnek örökáron el fog adatni.

Venni szándékozók felhivatnak tehát, hogy 50 kros bélyeggel ellátott és 2600 frt bánatpénzzel felszerelt zárt írásos ajánlataikat, melyek borítékán megjelölendő, hogy vételajánlat a füzesi birtokra szövegükben pedig az ígért összeg betűvel és számmal kiirandó, valamint kijelentendő, hogy ajánlattevő az eladási feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti, a kitűzött határidő előtt a ker. főtiszttséghez nyújtják be. A vételár $\frac{1}{3}$ része az adásvevési szerződés megkötésekor, $\frac{1}{3}$ része pedig 10 egymásutáni egyenlő évi részletekben a hátra lévő tőke utáni 6% kamatokkal lesz fizetendő.

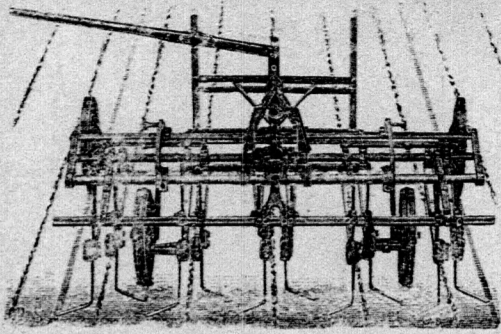
A részletes eladási feltételek a ker. főtisztsegnél és a zsidovini közalap. ispánságnál a szokásos hivatalos órák alatt betekinthetők.

Buziáson, 1895. évi ápril hó 7-én.

4263

M. kir. közalap. ker. főtiszttség.

SACK RUDOLF



Kitűnő kapalogépei, kápáló- és töltőgépei, ekéi, utóbbiak az egyetemesek ekéből alakíthatók egészen aczélből készült, a legnehezebb talajviszonyok mellett is kitűnő munkát végező különféle mélységre, 3-19 hüvelykig járó egyes ekéi, 2-12 hüvelykig járó szintén egészen aczélből készült új rendszerű több barmozás ekéi, aczélboronái, burgonya sorhúzóí sík- és dombos talajra alkalmas, minden körülmények között egyenletes vetést biztosító legkönnyebb és mégis igen szilárd szórva- és sorbavetőgépei, valódi minőségben mint eredeti Sack gyártmány csakis alantírottnak mezőgazdasági gépraktárában kaphatók. Ugyanott szerezhetők be elsőrendű más gazdasági gépek is, u. m.: járgányok, szecsakavágók, közvetlenül Amerikából hozott lőgereklyék, fűkaszalók, aratógépek stb. 4111

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Propper Samu

BUDAPEST, V., Váci-körut 52. sz.

GANZ és TÁRSA

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság Budapesten

készít:

A) gépeket és építési munkákat, teljes malomberendezéseket, vasuti kocsikat és vasuti felszereléseket, transmissiókat.

Speciálításai:

B) Kéregöntvény vasuti kerekek, váltók, zúzóművek, hengerek- és ágyugolyókhoz.

Hengerszékék kéregöntetű hengerekkel mind a magas malmászathoz, mind pedig a parasztra őrléshez és egész malomberendezések.

Facsiszóláshoz, papir- és cellulosa-gyártáshoz való gépek.

Vizikereket nagy sikerrel pótló turbinák.

Villamos világítás nagy távolságra is a motortól.

Zsilipek, csővezetékek, frictiós kancsolások, rotációs dynamométerek. Aczélöntés.

Kinek kell viz?

A kinek viz kell az forduljon a jó hírnévnek örvendő

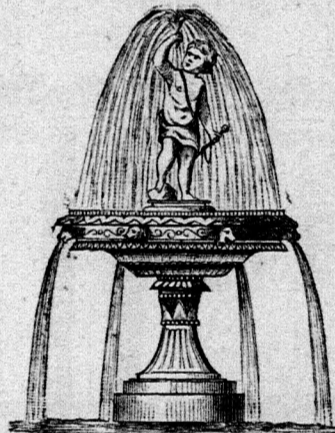
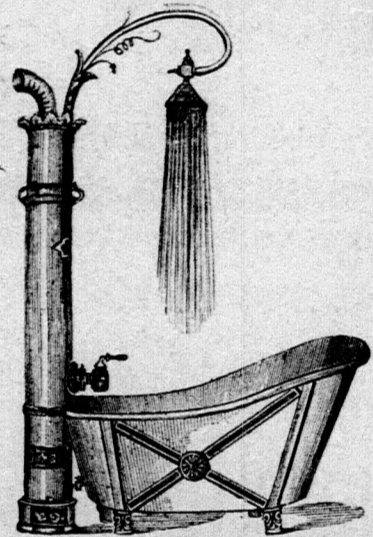
GABLER J. céghez

BUDAPEST, VI., Aradi-utca 63. (Saját ház).

Telefon 25-64.

A kik kizárólagosan **vizvezetékek - szivattyuzások és csatornázási telepek** építésével magasabban fekvő városok és magánházak részére foglalkozik. Együttal elvállal minden ezen szakmában előforduló javításokat. 4269

Felvilágosítások és költségvetések kidolgozások ingyen.



Tanintézetet végzett és szolgálatban lévő 4257

ispán

keres azonnali vagy f. é. július 1-ére hasonló minőségű állandó alkalmazást. A répatermelés, hizlalás, tehénészet és könyvitelben különösen jártas, 6 1/2 évi gyakorlat, 28 éves, róm. kath., nőtlen, hadmentes, a magyar, német és tót nyelvet bírja és kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik. Kedvező megkeresések e lap kiadóhivatalához „Okszerü gazdász” czim alatt intézendők.

Here-, fű-

és

r é p a m a g o t

ajánl

3900

Wieschnitzky & Clauser utd.

mag-nagykereskedése

Bécs, I., Wallfischgasse 8. sz.

Kwizda János Ferencz

KWIZDA-féle Restitutionsfluid

cs. kir. szab. mosóvíz lovaknak
Egy palacczkkal 1 frt 40 kr o. ért.

Kwizda-féle patakenőcs
érdes és türedezett patákra 1 doboz á 400 grm. Ára 1 frt 25 kr.

Kwizda-féle barmf-por.
elcséppőtlik és óvszer 1 doboz 50 kr.

Kwizda-féle erőtanyag lovak és szarvasmarhá-
nak 1 doboz á 5 adaggal 30 kr, ládácska 50 adaggal 3 frt, ládácska á 100 adaggal 6 frt.

KWIZDA-féle Kornenburgi marha-táppor

étrendi táplálószer lovak, szarvasmarha és juhok számára.

Ára 1 1/2 doboznak 70 kr, 1/2 doboz 35 kr.

Kwizda-féle pataragasz
mesterséges pataaszaru, 1 rud ára 80 kr.

Kwizda-féle nyeregszappan
a nyereg és szizszerszámok tisztítása és konzerválásához 1 szelence ára 1 frt.

Kwizda-féle patkányirtó
patkány és egér pusztító szer, méregmentes, 1 rud 50 kr.

Kwizda-féle sertéspor

étrendi szer a hizás elősegítésére. Kis doboz 60 kr, nagy doboz 1 frt 20 kr.

Szab. szárszalagvédő gummiból

(Kwizda szabadalma).

A szab. szárszalagvédők szürke, fekete, barna és fehér színben 4 nagyságban állítatnak elő és pedig bal- és jobb-lábhoz. A megerősítéshez méret a-a-nál

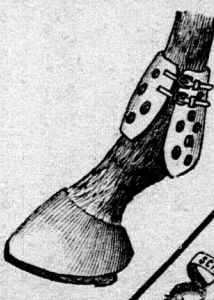
20-22 cm. ker.-nél megfelel 1. sz. nagys.	2. " "
22-24 " " " " " " " " " "	3. " "
24-27 " " " " " " " " " "	4. " "
27-30 " " " " " " " " " "	

A szab. szárszalagvédők ára szürke színben darabonként: 1 sz. 2 frt 50 kr, 2 sz. 2 frt 70 kr, 3 sz. 2 frt 90 kr, 4 sz. 3 frt 30 kr. 4256 III.

A szárszalagvédők fekete, barna és fehér színben darabonként minden nagyságban 20 krral drágábbak, mint szürke színben.

Naponkénti postai szétküldés a főraktár által:

Kerületi gyógyszerár Kornenburg, Bécs mellett.



Cs. és kir. osztr.-magyar és román királyi udv. szállító.

Alapítatott 1853-ban.

8 arany, 15 ezüst, 12 élemléremélt okmány.

Kerületi gyógyszerár Kornenburg-ban Bécs mellett.

Méhészeknek fontos!

Az első magyar

KERESKEDELMI MÉHTELEP

kaptárok, méhészeti eszközök és szerzősámokról szóló f. évi

képes árjegyzéke
sok ujdonsággal

megjelent és kívánatra mindenkinek ingyen és bérmentve megküldetik. 4232

KÜHNE FERENCZ

Budapest, I. ker., Attila-utca.

GÁL IGNÁCZ ÉS TÁRSA

férfi- és gyermekruha áruháza

a „BAZILIKÁHOZ“

Budapest, Váci-körút 19. sz. (Bazilika templom átellenében.)



Nagy raktár

Uri-, fiu- és gyermekruhákban

legfinomabb belföldi továbbá francia és angol szövetekből.

Mértékszerinti megrendelések a legújabb divat szerint, legelegánsabban s jutányos árak mellett elkészítetnek.

Vidéki megrendelések leggyorsabban eszközöltetnek.

Gép-sodrony-szövetek,
czinkezt szűrő kerítés-sodrony.



Kertek, erdőségek és vadparksok bekerítéséhez, ugyisint mindenféle sodrony szövetek, barmfűndvarok, fáczanosokhoz, tűzvédő-, ablak- és rostélyszövetek, hemek- és kavics-szűrő, sodronyszövet, kapuk, sodronykötelek mindenféle szerkezetben és vasszerkezeteket általában szállít a legjutányosabban.

Vassodrony és gépsodronyszövet gyár és épület lakatos-műhely

Franz Schröckenfuchs

Waldhofen a. d. Ybbs.

Bekerítések gépsodrony-szövettel nem kerülnek többbe, mint jobb anyagból készült fakerítések, e mellett tartósak és minden térnek csinos urias jelleget adnak. Költségvetések ingyen és bérmentve. — 3935

Beocsini Czementgyári Unio

REDLICH, OHRENSTEIN ÉS SPITZER

az 1885. budapesti országos és számos más kiállításon az első díjjal, a Nagy Diszoklevéllel kitüntetve. 3852

A gyárak évenkénti szállítóképessége 1,000,000 méter-máza portland és románczement. — Gyárak: Beocsinban, (Szerémm.) Pétervárad mellett. — Központi iroda: Budapest, V. kerület, Akadémia-utca 9. sz.

Ajánlja Magyarországon, Ausztriában és a keleti dunatartományokban a legnagyobb és legkényesebb építkezésekben kitűnő sikerrel kipróbált gyártmányait, bármely vasuti vagy hajóállomásra szállítva:

gyorsan vagy lassan kötő románczementet és mesterséges portland-czementet, valamint vaktatnak nagyon alkalmas románczementet szép és egyenletes színben.

Jótállás: A normáliáknál 25%-kal nagyobb húzási és nyomási szilárdságért.

Egyenlő súlyú zsákok és hordók.

Tökéletes fertőtlenítés! Teljesen szagtalan! 8012

Önműködő tözegszűrő-closettek.

Belföldi és külföldi szabadalmak! Szobal árnyékozók mindenféle tetzetűs alakban. Arnyékoszékberendezések kórházak, laktanyák, iskolaák, szállodák, iparvállalatok stb. részére.

Magyar Tűz- és Műtárgy-Építő Ipari Társaság

Iszapszék: Budapest, IV., Városmár-tér 9 (Bazilikánál).

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor!

Tözegalom! Mindennemű tözeggyártmány nagy raktára.

Különlegesség: emberi és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése. Város tisztítási és elfuvarozási vállalatok szervezése.

Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel és költségvetésekkel szívesen szolgál.

Magyar Tűz- és Műtárgy-Építő Ipari Társaság

Iszapszék: Budapest, IV., Városmár-tér 9 (Bazilikánál).

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor!

Tözegalom! Mindennemű tözeggyártmány nagy raktára.

Különlegesség: emberi és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése. Város tisztítási és elfuvarozási vállalatok szervezése.

Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel és költségvetésekkel szívesen szolgál.

Magyar Tűz- és Műtárgy-Építő Ipari Társaság

Iszapszék: Budapest, IV., Városmár-tér 9 (Bazilikánál).

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor!

Tözegalom! Mindennemű tözeggyártmány nagy raktára.

Különlegesség: emberi és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése. Város tisztítási és elfuvarozási vállalatok szervezése.

Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel és költségvetésekkel szívesen szolgál.

Magyar Tűz- és Műtárgy-Építő Ipari Társaság

Iszapszék: Budapest, IV., Városmár-tér 9 (Bazilikánál).

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor!

Tözegalom! Mindennemű tözeggyártmány nagy raktára.

Különlegesség: emberi és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése. Város tisztítási és elfuvarozási vállalatok szervezése.

Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel és költségvetésekkel szívesen szolgál.

Magyar Tűz- és Műtárgy-Építő Ipari Társaság

Iszapszék: Budapest, IV., Városmár-tér 9 (Bazilikánál).

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor!

Tözegalom! Mindennemű tözeggyártmány nagy raktára.

Különlegesség: emberi és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése. Város tisztítási és elfuvarozási vállalatok szervezése.

Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel és költségvetésekkel szívesen szolgál.

SZIVATTYÚK minden nemes házi és nyilvános czelokra a mezőgazdaság, építkezés és iparnál.

Ujdonság! a BOWER-BARFF-féle szabadalmazott inoxydálási módszer szerint,

inoxydált szivattyúk rozsdá ellen véde.

W. GARVENS Wien, Schwarzenbergerstrasse 6.

MÉRLEGEK, legújabb javított rendszerű tizedes, százados és hidmérlegek fából és vashoz, kereske lelmi, közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czelokra.

Embermérlegek, mérlegek házi használatra mérlegek,

Commadit-társaság szivattyú- és mérleggyártásra.

Commadit-társaság szivattyú- és mérleggyártásra. I., Wallfischgasse 14.

Egy gazda se

mulasztja el a világhírű, többször díjazott és egyedül valódi

svájezi tejpor

nasználatát. Nélkülözhetlen segédeszköz minden tejjgazdaság számára. A tehének étvágyát, egészségét és üdeségét fentartja és a tejmenyiséget szerfelett gyarapítja és a tejet szépití, jóízűvé teszi és annak sajt- és vajtartalmát gyarapítja. Minden takarmányadagba csak egy főzőkanállal hintendő: a tehének ezen fűszeres port szívesen veszik.

Takarmányváltoztatásánál nélkülözhetetlen. Fontos a takarékos takarmányozásnál. Hatásáért kezeskedem.

1 doboz (1 font) 50 kr., 10 doboz ára 4 frt 25 kr. díjmentesen. — Nagyobb gazdaságok számára zsákban 120 etetésre elegendő 3 frt 50 kr., bérmentve. Csak akkor valódi, ha **GROBSTEIN** gyógyszer-tárból Gmundenben (Felső-Ausztria) származik. — Díjazva 1887. évben az állami díjjal; Welsben 1886-ban; Linzben 1879 és 1887-ben a nagy ezüst éremmel

FEHÉR IRMA

kertészetében **TEMESVÁR** (színházépület)
az 1895-iki tavaszi idényre megrendelhetők:

I. Export asztali szőlőfajok:

	szőlővesszők ezer drbja	
Madeleine Angevine igen korai, nagyszemű, édes...	10	forint.
Passatuti (Chasselas blanc musqué) legfinomabb minden szőlő- faj közt	15	"
Muscat Lunel a legkeresettebb, igen édes export szőlő	10	"
Kék Gaisdutte szeptemberben érő, igen édes, tartós és na- gyon termékeny	12	"
Chasselas blanc nemes fehér faj	10	"
Zöld Gaisdutte bőtermő, édes és illatos	8	"
Muscat Gaisdutte zöldes, igen bőtermő, nagyon édes	8	"
Fehér Gaisdutte Ade-Kalehi, legtermék- Gyökeres nyebb, legtarosabb késő export-szőlőfaj ezer drbja	18	5
Fehér török Ade-Kalehi, gömbölyű, nagy bogyókkal, illatos, nagy fürtökkel	15	5
Othello direkt termő, milnaizü, kék szőlő	18	"
Legfinomabb vegyítékű kevert export szőlőfajok	15	4

II. Szamóca-növények:

Laxtons Noble a legbőtermőbb, legnagyobb fajú szamóczák, illatos
édes vörös húsúak, ezre 15 frt, száza 2 frt

III. Élősövény-növények:

Maclura aurantiaca (Ohágok narancsa), az eddig ismert legjobb, leg-
ellentállóbb, legsűrűbb és teljesen áthatlan élő sövény, két sorban 33
cent. távolságban 12 darab ültetve egy hossz méter területre.
Egy éves gyökeres növények ezre 10 frt, száza 1 frt 20 kr.
Két évesek 15 frt, 2 frt.

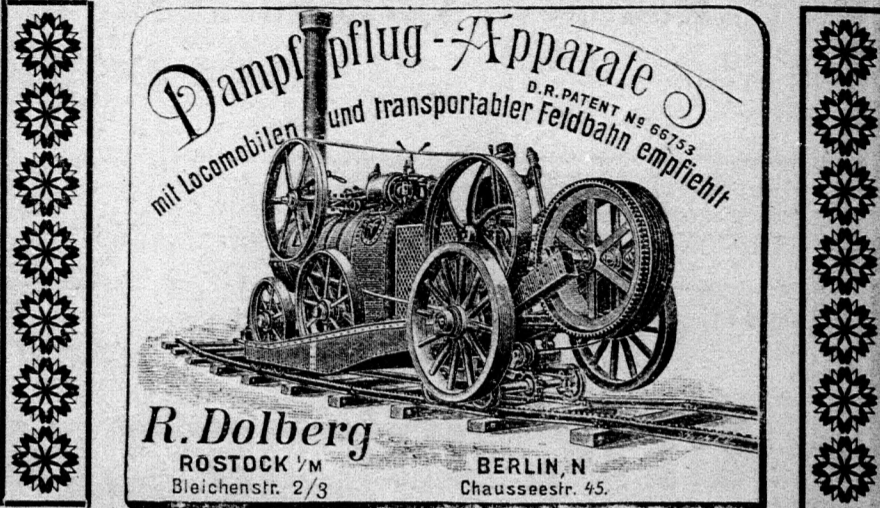
Csomagolásért az ár 2%-je számítatik hozzá. 1167

Czím: **FEHÉR IRMA** kertészete Temesvár (színház-épület).

Tőzeg, almolásra és fertőtlenítésre.

Felülmulhatatlan szalmapótló és trágyaszapo-
ritó anyag. Szaggatott, préselt, őrölt és szitált
állapotban bármely mennyiségben megrendel-
hető az uradalmi igazgatóságnál 3877

Lengyeltötiban, Somogy megye.



Uradalmak figyelmébe!!

Rétjavításra

kiválóan alkalmas

here-aljakat.

Lóhere, lucerna, muharoslóhere és fehér (réti) here-
aljakat nagy mennyiségben 4 frttől 8 frtig métermá-
zsánként, ugyszinte kiváló minőségű, államilag ólom-
zárolt arankamentes lóhere és lucerna magot jutá-
nyos áron ajánl 4231

KLEIN VILMOS

magkereskedő Szatmáron.

Ujjonnan szabadalmazott

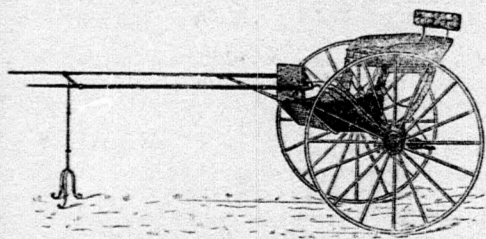
=GIGG=

egyfogatu koesi országutakra.

Legjobb legolcsóbb kétülésű egyfogatu koesi

A legrosszabb uton is lehet használni.

Ára 130 forint.



Sok fényes elismerő
4249 levél.

Prospectus kimerítő
leirással ingyen és
bérmentve.

J. WEIGL, Prerau

Raktár: Wien, I., Nibelungengasse 4.

Megjelent

a mezőgazdaság és mezőrendőr-
ségről szóló 1894. évi XII-ik tör-
vényezikk alapján összeállított:

I. KÁTÉ

községi mező- és hegyörök számára.

Ára portómentes küldéssel 20 krajczár.

II. KÁTÉ

az uradalmi csőszök számára.

Ára portómentes küldéssel 20 krajczár.

Összeállította: Dr. Balkay Béla.
Mindkettő csinos zsebkönyvalaku keménytáblába
van kötve és 20 oldalas jegyzék-naplóval ellátva.
Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

HIBOURIN.

törvényesen védve 676. szám alatt.

FELETTE FONTOS

mezőgazdák, iparosok, háztulajdo-
nosok, gyárosoknak.



30 évi gyakorlat után sikerült a patkányok
és egerek kiirtására oly szert feltalálnom,
mely utasításaim szerint alkalmazva feltűnő és
biztos eredményt ad. A szer chemikailag a patkányok falánk természetének
megfelelőleg van összeállítva és mivel részükre nyalánságot képez, azt maguk
keresik fel. — Az eredmény oly bizonyos, hogy a hol személyesen ve-
zetem az irtást, csak teljes siker után igényelek fizetést. De szeremet
éppen olyan biztos eredménnyel bárki is, szakember nélkül alkalmaz-
hatja. A szer biztos voltát kiténő és hízegő bizonyítványaim igazolják.
E szerből 25 dkgr. 1 frttért egy körülbelül 100 □-ölnyi térségre elég, ezen kiszá-
mítás mérvadó nagyobb területekre nézve is. — Kiténő rovarporom 1 kilója 4
forintért kapható, legkisebb szállítható mennyiség 25 dkgr., helyben 5 dgr.-tól
felébb is kisé gáltatik. Az ürgék, höresögök, mezel egerek irtására
általam feltalált koczkaalaku biztos szer, mely egyszerűen kirakandó, a kgr. 4 frt,
évekig eláll, 1 kgr. = 700 koczka. Nagyobb megrendeléseknél megfelelő árked-
vezményt engedek.

RAABER ADOLF vegyészeti cikkek készítője

Budapest, VI. ker., Váci-körút 31. szám.

Fiókraktárak: Budapesten Török József Király-utca 12., Detsinyi Erigyés váci-
körút 10. (Marokkói-udvar), Jerikóglu Sándor Andrassy-út, Reiner Lipót és Fe-
rencz, Király-utca 41. H. Hornicsok Kornél IV., Rózsa-tér 5, droguista-üzletek.
Filó János gyógyszerárában, VIII., Mátyás-tér 2., Willinger Ferencz Krisztina-tér
fűszerkereskedésben, továbbá Vajda Béla droguista-üzlet Szegeden, Fuss F. Nán-
dor gyógyszerárában Alsó-Lendván, Kohn Mór és fiai Pápán, Papp Árpád gyógy-
szertárában Hátszeg. 3665

Mindenütt legmagasabb díjakkal kitüntetve.

FISCHER és HEIDLBERG

vegyészeti gyár

Budapesten. Iroda: **Arany János-utca 25.**

Karbolineum dióbarna fatelítő szer, melynek használata által mindennemű fa elpusztihatatlan tartósságot nyer.
Creolinum és annak fajai száj- és körömfájás ellen, valamint orvosi és házi czölökre leghathatósabb fertőtlenítő szer.
Kátrányfestékek mindenféle színben zsindeletetők, bádóg, vas- és fatárgyak mázolására.
Kőfedéllemez olcsó, tartós és tűzbiztos fedési anyag gazdasági épületek számára.
Faczementtetők sok évi jótállással.

➔ Árjegyzékek és utasítások ingyen és bérmentve. ➔

SCHLICK-féle

vasöntöde és gépgyár-részvénytársaság Budapesten.

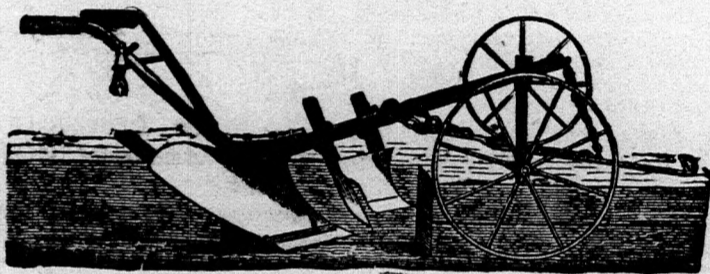
Gyár és irodák:

Városi iroda és raktár:

VI. ker., külső váci-út VI. ker., Podmaniczky-utca 14. szám.

Flókraktár: VIII. ker., Kerepesi-ut 77. szám.

Gőz- és járgánycséplő-készületek.



Számos első díjakkal kitüntetett

szabad. Schlick-féle 2- és 3-vasú ekék,
mélyítő- és egyetemes aczel-ekék,

ered. Schlick- és Vidats-féle egyvasú ekék, talajmivelő-eszközök,
valamint

Schlick-féle szabadalmazott HALADÁS sorbavetőgépek.

Takarmánykészítő-gépek, darálók, őrlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek.
Eredeti amerikai kévekötő és marokrakó arató-gépek és fűkaszalógépek, szállítható mezei vasutak.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak.

➔ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ➔

Antiperonosperin

legjobb szer a Peronospora terjedése ellen, hathatósabb és biztosabb a rézgálicznál, hideg vízben azonnal oldható. — A növényt nem támadja meg. 4220

Gyártja a

Concordia vegyészeti ipar-részv.-társaság

Budapest,

IX., Soroksári-utca 92—94. sz.

Hires szakemberek és vegyelemző állomások véleményei rendelkezésünkre állanak.

Singer, Zweig & Co.

Wien, IXI., Lichtensteinstrasse 59.

(saját házában.)

Concentrált marhatrágya

egyedüli elárusítása,

legjobb s legolcsóbb trágyaszertartalmának jótállása mellett temesvári és aradi kizárólagosan szabadalmazott gyárakból. Mindennemű mesterséges trágyaszerek raktára u. m.: **Superphosphát, csontliszt stb.**

3901

Gőzekék.

Azok a gőzekék, melyeket Charles Burrell & Sons urak gyártanak, függőleges és vízszintes dobokkal és bármely nagyságban készíttetnek. Fel lévén szerelve Burrell szabadalmazott compound gőzhengerével, a gépek legkisebb víz- és szénfogyasztás és legnagyobb munkaképesség mellett, szerkezetük egyszerűsége folytán minden gazdasági munkás által könnyen áttekinthetők. Hogy ezen apparátusok előnyei szembetűnjenek, probamunkára készségesen rendelkezésre állítatnak.

Teljes garnitúrák és az összes tartalékreszek legolcsóbban és azonnal szállítatnak. Nagyszámú elismerő nyilatkozatok mindenkor rendelkezésre állanak.

A főképviselő:

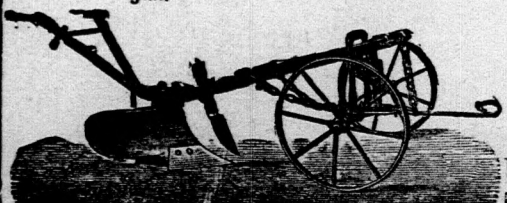
SCHULTE FERENCZ

Magdeburgban. 2770

Leszállított árakon, legújabb szabad.

Columbia-Drill

sorvető-gép, úgy egyenetlen, mint sík talajok számára. 13—21 sorig. Columbia, Smyth és Aberdeen sorvető-gépek. Trágyaszóró, lóhere magvető taligák.



CLAYTON & SHUTTLEWORTH

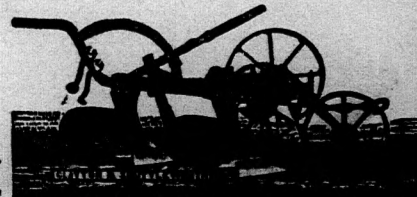
mezőgazdasági gépgyárosok



Főraktára: Budapest, VI., váci-körút 63. sz.
Kimerítő képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Egyetemes ekék

a legjobb kiállításban, minden felszereléssel, kitűnő szerkezetű, két- és háromvasú ekék, boronák, rögtörök és minden egyéb talajmivelési eszközök, ismert kitűnő minőségben, jutányos árakon.



Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“ hirdetései.

Az O. M. G. E. könyvkiadó vállalat kiadásában megjelent:

TAKARMÁNYOZÁSTAN, 24 ny. iv, irták *Cselkó István* és dr. *Kosztány Tamás* m.-óvári gazd. akad. tanárai.

TALAJISMERET, 12 ny. iv, irta *Cserhádi Sándor* m.-óvári gazd. akad. tanár stb.

GAZDASÁGI ÉPÍTÉSZET KÉZIKÖNYVE, 24 ny. iv, irta *Domokos Kálmán*, a debreczeni gazd. tanint. igazgatója.

SZIKES TALAJOK kezelése és javítása. Hilgard E. W. után irta *Treitz Péter* és 3 melléklet. *Kvassay Jenő* min. tanácsos, a kultur mérnökség főnökétől, *Landau Lajos* kult. mérnök-től, s a **nagylaki öntözött sziktelep** *Tomka Emil* kultur főmérnöktől.

Előfizetheti 3 éves ciklusra fűzött példányokra évi 5 frttal, kötött példányokra 6 frt 70 krral.

Egyes példányokban: a **Takarmányozástan**: 3 frt; **Talajismeret**: 2 frt; **Gazd. építészet**: 3 frt; **Szikes talajok**: 1 forint.

Az előfizetési pénzek az O. M. G. E. pénztárába
BUDAPEST, Köztelek küldendők. 3938

K A I N I T

NAGYBAN ÉS KICSINYBEN.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Budapest Köztelek.)

Árak: nagyban waggon-rakományként ab *Leopold hall-Strassfurt*, ömlesztett állapotban 116 frt, zsákban szállítva 130 frt. A vasuti-zállítási-költség a különböző távolságú rendeltetési állomások szerint 130-140 frt között váltakozik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt ab „Budapesti közraktárak“ egyesületi tagok részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyidejűleg a kajnit árat egyesületünk pénztárához beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetendők.

Az O. M. G. E. kiadóhivatalánál megrendelhetők:

VETŐMAGVAK TERMELESE ÉS KEZELÉSE.

Irtá: *Hirsch Alfréd.* — Ára 50 kr.

AZ ÁLLATOK ÁTÖRÖKLŐ BETEGSÉGEI ÉS HIBÁI.

Irtá: *Tátray János.* — Ára 20 kr.

GAZDASÁGI ELŐADÁSOK

1894. évről. — Ára 50 kr.

„GAZDASÁGTÖRTÉNELMI SZEMLE“.

1894. évfolyam. — Ára kötve 3 frt.

3939

Általános állattenyésztéstan.

Irtá: **TORMAY BÉLA**, miniszteri tanácsos.

2-ik teljesen átdolgozott kiadás. 327 oldal. Ára 3 forint.

Utmutatás a magántörzskönyvek berendezésére és vezetésére.

KIADJA AZ ORSZÁGOS TÖRZSKÖNYVELŐ BIZOTTSÁG.

Ára 50 krajczár.

Magántörzskönyvi rovatlapok (venkint: bírák számára 5 kr., tehének számára 4 kr., hágatások és borjazások jegyzéke 3 kr.)

Az Országos Törzskönyv szabályzata 50 kr.

Viteldijvisszatérítés az O. M. G. E. útján.

Ama több oldalról a gazdák köréből felmerült panasz folytán, hogy a vasutak részéről igen gyakran sokkal magasabb díjtételek számíttatnak, mint a mennyi a küldemények útján tényleg jár s a vitelbértöbblet visszatérítése körüli eljárást a legtöbben nem ismerik, elhatároztuk az egyesület kebelében egy díjszámítási iroda szervezését, mely minden díjszabási kérdésben felvilágosítással szolgáljon tagjainknak.

Kérjük tehát azon gazdatársainkat, kik a díjszámítás helyességéről meggyőződni óhajtanak, hogy a fuvarleveleket az egyesület címére beküldeni szíveskedjenek.

Ha az utanszámítás csakugyan díjtöbbletet tüntet ki, egy beküldőnek egy megtartalmazást kell kitöltenie, melynek alapján a díjszámítási iroda a visszatérítés iránt illetékes helyen intézkedik és a díjtöbbletet 20% eljárási költség levonásával beküldőnek megküldi. A díjvisszatérítés igénye a díjvisszatérítéstől számított egy éven belül elévül.

Kühne E., Mosonban

Alakult 1856-ban.

Magyarország legrégebb gazdasági gépgyára ajánlja:

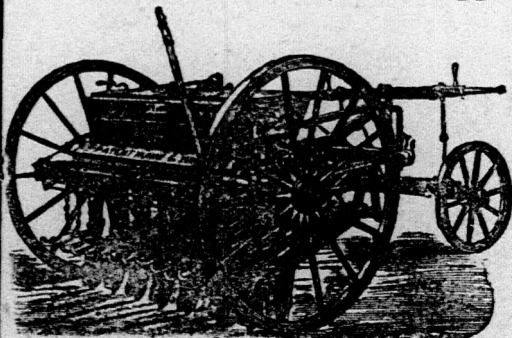
Ekéit, a legujabb minták szerint, minden nagyságban. LAAKE-féle kedvelt szántóföld és rétboronait. (Egyedüli gyártási jog Ausztria és Magyarország részére.)

„HUNGARIA“ és MOSONI DRILL
(több mint 16000 darab eladva)

legjobb sorvetőgépeit, úgy sik, mint hullámos talajra.

Közvetítők általi megrendelésnél ügyeljünk arra, hogy eredeti Kühne E.-féle gyártmány szállítsassék.

Szóróvető-gépek, műtrágya-szórók és malmok, füllesztők, szelelők, stb. stb.



Főraktár:

Budapest, VI. ker.,
Váci-körút 57/a.

Lemberg,
M. Grodecka L. 10.
1895-iki árjegyzékek bérmentve küldetnek.



Kaszákat

(Jegy: szecskaavógép)

angol ezüst aczélből

küldök községek és egyes gazdák részére tetszés szerinti hosszúságban jótállás mellett. Ha a kasza nem kaszálna oly czélszerűen, mint a hogy állítom, akkor azt 5-6-szor észre verve is kicserélem.

Kizárólagos gyári raktár Osztrák-Magyarország részére:
L. J. PATRACH cégénél, **STRYJ (Galiczia).**

Ezen kaszák világhírűek könnyűségüknek, dupla edzésüknek, könnyű megindításuknál és vágótartósságuknál fogva. — Egyszeri kőszőrülésnél 120-150 lépést lehet eszközölni, sőt legkeményebb hegyfűben.

A kasza hossza	62	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115	120	cm.
ára 1 darabonként	1.-	1.05	1.10	1.20	1.30	1.40	1.50	1.60	1.70	1.80	1.90	2.-	2.20	frt o. é.

Márvány-kőszőrűk a kaszák részére:	
Hossza cm.	18 21 22 25
ára 1 darabonként	30 35 38 40
	16 kr.

Egy pár kaszaesetítő eszköz, pöröly és ülő frt 1.20.
Szállítás legkisebbi postával csakis készpénz vagy utánvétel mellett.
Postaszállítási költség 1 kaszáért 2-4 kr. legalább is 10 drb vásárlásánál.

Figyelmeztetés szédelgők ellen! Valódi L. J. Patrach-féle kaszák csak azok, a melyek a szecskaavógép védjeggyel ugyszintén L. J. Patrach cégbevésséssel vannak ellátva.

Czim: L. J. PATRACH STRYJ (Galiczia).

Aki 10 darabot megrendel, a 11-iket és egy kőszőrűköt ingyen kap. 4176

Hirdetési ár 15 szög 80 kr., ezen felül minden más 2 kr., feltűnő betűkkel 4 kr. Czim közlésénél minden beiktatásnál 80 kr. bélyegilleték.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom terményei, továbbá állást keresők és adók hirdetésnyel vélnének fel e kedvezményes rovatban.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Betöltendő állás.

Felsőbb gazdasági tanintézetet végzett, könyvelésben, magyar, német levelezésben gyakorlott, nőtlen segéd-tiszt kerestetik 300 frt évi fizetés, tejes ellátás mellett. Folyamodványok, bizonyítvány másolatok, melyek vissza nem küldetnek, Ivánkovits István urnak Kastélyos-Domtő (Somogy megye) címzendők. 4217

Heves megyei gazdaságba kulcsárt keresek, ki a kezelést is érti. Ajánlatot „Kulcsár” jelige alatt a kiadóhivatalba kérek. 4252

Gróf Zichy Nándor ur 6 nagyméltósága fejéremgyei uradalmaiban egy **gazdasági irnok** alkalmazást talál. Az állás azonnal is elfoglalható. Ajánlatok az uradalom számvevőségéhez (Budapest, l. Kristina-u. 22. szám) intézendők. 4245

Egy nagyobb belterjes tolnamegyei gazdaságban felvétetik gazdasági segéd-tiszt 250 frt fizetés és teljes ellátás mellett, ugyszintén egy **gyakornok** teljes ellátás mellett. Gazdasági tanintézetet vagy földműves iskolát végzettek előnyben részesülnek. Folyamodványok Bischtz Károly Pa.-Martincza u. p. Pinczehely Tolnam. intézendők. 4259

Pályázat gazdasági gyakornoki állásra.

Gazdasági akadémiát sikerrel végzett egyén, alkalmazást nyerhet mint gyakornok a pannonhalmi Szt. Benedek-rend uradalmaiban. Évi fizetése, lakáson és tejes ellátáson kívül 200 forint. Két próba év leteltével, eredményesi ségéhez képest, remélhetőleg kineveztetésével, további kifogástalan szolgálattal eseten pedig érdemességéhez képest, számíthat nyugdíj igénynyel járó gazdasági álláshoz való fokozatos előléptetésre. A pályázni szándékozók keresztlevéllel, kérésit okmányokkal és eshetőleg szolgálattal bizonyítványokkal felszerelt, sajátkezűleg irt és Meltóságos Fehér Ipoly pannonhalmi főpát urhoz cz. m. zett folyamodványukat f. évi ápril hó 30-ig terjesszék bealulirothoz. Veszprém-Varsány, 1895. ápril 8. Bierbauer Lipót, gazdasági tanácsos, jószágkormányzó. 4258

Keresztény segéd-tiszt kerestetik egy nagy uradalomba. Fizetés 600 frt, szoba, világítás, fűtés. Feltételek: Elméleti és gyakorlati szakképzettség, jártasság a tejgazdaságban. A német vagy tót nyelv birtokában levő egyének előnyben részesülnek. A bizonyítványok másolataival ellátott kérvények, melyek vissza nem küldetnek, „R” alatt a kiadóhivatalhoz címzendők. 4265

Állást keresők.

Egy vinczellér - képezdét jó sikerrel végzett, kiszolgált számvívó altiszt, ki a gazdaságban is teljesen jártas s több évi gyakorlatat bir, megfelelő alkalmazást keres. Szives megkeresések „A. F.” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 4121

Gazdatiszt, családos keresztény, nagy szakismerettel és hosszú praxissal **önálló gazdatiszt állást** keres. Czim a kiadóhivatalban. 3857

Kezelőtiszt állást keres 27 éves róm. kath. vallásu, 8 évi, mintauradalmakban szerzett gyakorlattal, felsőbb gazdasági intézetet jó sikerrel végzett, a magyar, német és több szláv nyelvben jártas egyén, oly uradalomban, hol jövője biztosítva lenne. Szives megkeresések „Szorgalmas” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 4240

Egy 27 éves róm. kath., nőtlen egyén, birja a magyar és tót nyelvet, katonai kötelezettségének eleget tett, gazdasági iskolát végzett s több évi gyakorlatat bir, miről kitűnő bizonyítványai vannak, ispani vagy segéd-tiszt állást elfogad, nőtlen vagy nős helyzetben is, az utóbbinál özvegy anyja segítője. Czim „F. L.” jegy alatt a kiadóhivatalban. 4242

Egy 24 éves nőtlen sajtos, ki mind a kemény-, mind a desert-sajtok, ugy a vajkészítésben, továbbá a tehénészet és sertés-tenyésztés körül tökéletes jártassággal bir, állást keres. Szives ajánlatok a „Muraszombati sajtoda vezetőjéhez” intézendők. 4246

15.000 frtig óvadékképes fiatal ember, gazdasági akadémiát végzett, tartal. hadnagy, jelenleg nagy uradalomban ispani a gazdaság, erdészet ágáinál, bizalmi állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 4233

Gazdasági hivatalnok urak, kik egy elsőrendű czég kitűnő eke- és vetőgépeinek eladásával vagy közvetítésével foglalkoznának, magas jutalékot kapnak. — Szives megkeresések „Melekkereset” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. Diskréció biztosítva. 4193

Állatok.

Eladó özv. Bede Károlynénál Kutyalván (vasúti örház, Alsó-Fehérmegye) 3 drb 3 éves szép **kanca csikó**, 30 drb 1, 2, 3, éves **üsző**, 12 drb 1 éves **ökörborju**, 6 drb anyatehén, 40 kitűnő fajta sertés 80 szópós malaczcjal. 4267

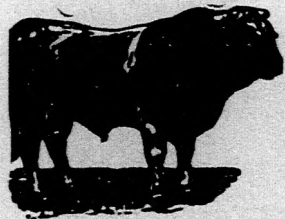
Rajokat május-juniában egy kilogramm súlylyal 6 frtért; **Méhtenyésztési kalauzomat** 65 krért; **Utmutatómat** a népkaptárhoz postabérrel együtt 50 krért szállítom. **Dömötör László, Szegszárd.** 4188

Eladó lovak.

Gróf Zichy Béla lengyeltői uradalmában 14 darab 4 éves Pinzgauer, teljesen betanított, szelid jámbor

kocsi ló

van eladásra felállítva. Közelebbi felvilágosítással szolgál az uradalmi igazgatóság, Lengyeltői Somogy megye. 3995



Eladó tenyészbikák

telivér **Simmenthali** 1/2—2 1/2 éves korig.

Közelebbi felvilágosítással szolgál az uradalmi igazgatóság

Lengyeltői, Somogy megye 3993

A vámi uradalom **Polandina sertés** keresztelési törzs fajtajából választott nőstény malaczc drbja 20 frtjával, a pedig 24 frtjával kerül eladásra. Megtekinthetők Pusztavámon posta- és vasutállomás Simontornya. — Szállítási kettrecek előállítás költségarban számítatnak. Kérdések és megrendelések a vámi kasznársághoz Simontornyára intézendők. 4208

Vegyesek.

Eladó borok.

Gróf Zichy Béla

Balatonmelléki terméséből fehér, siller és vörös fajtiszta, elsőrendű áru.

Közelebbi felvilágosítással szolgál az uradalmi igazgatóság

LENGYELTŐTI Somogy megye. 3994

Megvételre kerestetik mintegy 12.000 drb 3 éves iskolázott erdei fenyő. Ajánlatok intézendők a Selypi uradalomhoz, posta Selyp. 4222

I.-s rendű Baltaczim-mag 13 frt.

Haldek magkereskedésében Budapest. Károly-körút 9. 4075

Magyar kincs burgonyát

kinál zsák nélkül métermázsánként 10 forintjával a magyar kir. földművelésügyi igazgatósága Adán (Bács megye). 4243

Törlesztéses kölcsön földbirtokokra — Kölcsön a vaddi becsérték 4% részéig 20—60 év háttér időre kényelmesen. Birtokos felmondhat bár mikor, pénzügyi intézet nem mondhat fel. Csakily kamattal tökéletes törleszték. Levegőtöltés 14 nap alatt. **Sommi előleges költség.** Minden felvilágosítás díjtalan. **Behátrékos** csokli: telek-hányat kivonat, kataszter. — **Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi Intézet,** Budapest, Váci körút 39. Legnagyobb Ingatlan és Jelzálog Forgalmi Intézet a monarchiában, mely hatóságok és a letelekintézetek földbirtokosait ajánlja van

Tokaji

saját termésű ó-boraimat palackszámra áruba bocsátom, míg pinczekészletem tart. A ki régi tokaji bort a maga évjáratszerű természetesen valóságában élvezni óhajt, a kinek lábbadozó beteg van, a ki orvosi rendeltetből gyógyborra van utalva, s a ki ilyet családjának biztosítani akar, használja fel az utolsó alkalmat. **Egy üveg (0.5 liter) szamorodni 1 frt. egy üveg öt puttonos aszu 4 frt. Láczy Szabó László** szőlőbirtokos, a Zemplén vármegyei gazdasági egyesület borászati szakosztályának volt al-elnöke, lakik **Sárospatakon** (posta-, távirada-, és vasut-állomás). 4221

Eladó egy 5 éves Gidrán tenyészmén, továbbá 12 darab különböző koru és ivaru Gidrán csikó. Czim a kiadóhivatalban. 4224

Cs. és kir. szabadalmazott

„**Multográf**” irásoszosorító készítmény. Különösen ajánlható uradalmi, gazdasági irodák számára. — Csinos, tartós, tolsófedelő fatarályokba öntve az anyag nagysága és árai:

széle: 18 24 36 50 centi-hossza: 24 36 45 60 mt.-ben ára: 1.80 3.50 4.80 6.50 egy.-k. Feltöltéshez az anyag kilója 1.80. Hozzá való tonta (fekete vagy kék) üvegenként 40 kr. Mosó-cseppek üvegenként 15 kr. Megrendelhetők Kalocsán (Pest megye) Takács D. E. „Multográf”-gyárosnál. 3872

Kitűnő vetőmag! 30 métermázsá lencse

(stockarai l. utántermés) eladó a **pislis-szántói gazdaságnál** (Pest megye), 15 forint métermázsánként, zsákkal együtt, ab Budapest, déli vasút.

Mintát kívánatra küldünk.

Eredeti székely tengeri után termelt vetőmag szigetvári vasutálmáshoz szállítva mmázsánként 8 frton eladó a Patai bér-gazdaság Pata, u. p. Szigetvár, (Zsákok önköltségben.) 4209

Eladásra ajánlok filloxera-mentes, mintaszerű szőlőtelepemről több kitűnő **bor- és csemegefaj** (tavaszi szedés) **simago**

szőlővesszőt,

csomagolva, az Ér-Mihályfalvi állomáshoz szállítva, előbbinek ezrt 5, utóbbiét 6 frtért. A megrendeléseket mielőbb tiszteltel kéri **Meister Dávid, Ér-Semlyén** (Biharmegye). 4247

„Kézi kapáló-éke”

nélkülözhetetlen eszköz ott, hol lókapa nem alkalmazható. Különösen a répa, mák és egyéb oly növények első kapálásánál, melyek óvatos és gyors munkát igényelnek. **Munka-eredmény kapására előkészített talajban 1200—2000 négyszögöl 12 óra alatt.** Az éke kezelése egyszerű, könnyű és alkalmazása jelentékeny költség megtakarítással jár. Ezen ékevel a magnemesítés terén másfél évtized alatt kitűnő eredmények értek el. Különféle méretű és alakú, öt aczékapával lévén felszerelve, ugy a gazdaságban, mint a kertészetben és minden sorosvetésnél alkalmazható. Ára 10 forint. Megrendelhetők alulirotnál **Temesvároth. Mokry István.** 4177

A **Perényi-féle szőlővessző** ültető-furó 2 frt 20 krért kapható Kecskeméten Dr. Perényi József csemeszőlő telepén. 4268

Kötelek

szálás tekarmány portiózására 6 mm. vastag, 200 cm. hosszú, egy postacsomag 100 darab 1 frt 60 kr. — Kévekörtök 4 1/2 mm. vastag 150 cm hosszú 200 darab 1 frt 70 kr.

Kötelek, istrángok, dohányzsinog stb. I. minőségű kenderből kilója 55—60 kr. II. 45—50 krért utánvét mellett szállít **BELLÁN MÁTYÁS** Bács-Cséb. 4066

Vizhatlan ponyvákat

a legjobb minőségben gyártják és legolcsóbban szállítják

Hoschek Testvérek

Budapest Podmaniczky-utca 29.

Árjegyzék és mintakönyvecske kívánatra ingyen és bérmentve.

Ügynökök 4171 provisió mellett felvétetnek

Szőlővessző

nemesítés céljából, a szőlő-oltásra alkalmas furott és hasított, valamint minden másnemű dugaszok legolcsóbb áron kaphatók

L. Nairz Triest.

Fajbaromfi

költőtojásokról szőlőárjegyzéket, ingyen és bérmentve küld

Suszték József, Rimaszombat Gömör megye. 4261

Székely-kukoricza, legkorábban érő vetőmag mmzsája 10 frton eladó. Vasut-állomás **Székely-Udvarhely** Ugron Ákos orsz képviselőnél. 4040

A tavaszi szőlőmunkák Borászati Lapok-at

minden szőlőtermelő.

Az amerikai; a homoki; az ojtvány

szőlőkultúra terén egyedül szakavatott útmutatója a magyar szőlőtermelőnek **Felölös szerkesztő:**

Engelbrecht Károly

orsz. közp. szőlészeti fő-felügyelő.

Kiadja: Baross Károly.

Előfizetés: egy évre ... 5 frt — kr. fél évre ... 2 frt 50 kr. negyed évre 1 frt 25 kr.

Kiadóhivatal:

Budapest, (Köztelek) Üllői-út 25. sz.

Előfizethetni postautalványon.

Gőzekéket,

út-i lokomotivokat, gőz út-i hengereket
szállít a legtökéletesebb szerkezetben és a legmérsékel-
tebb áron 2223

John Fowler és Tsa

Budapest, Váci-körút 76. szám.

Megjelent: 4039

FROMMER A. HERRMAN UTÓDA

magkereskedésének

Főüzlet: **BUDAPESTEN**, Flóküzlet: VI., Andrássy-ut. I.
V., Tükör-utca 5.

főárjegyzéke,

mely kívánatra ingyen és bérmentve küldetik meg.

Kitünő, javított északnémetországi

Eckendorfi

== takarmány-répmag ==

3777 **30 frt**

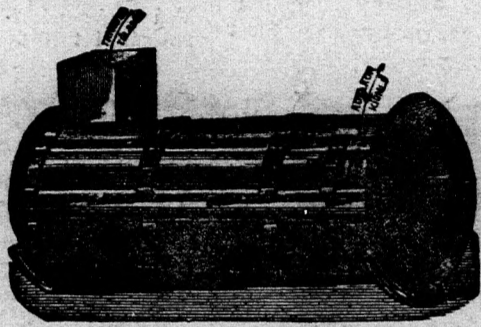
== métermázsánként ==

Haldek magkereskedésében
Budapest,
Károly-körút 9. sz.



GRAEPEL HUGÓ

szabadalm. lóheré - tokászoló készüléke



minden céplőgéphez alkalmazható, 25 százalékkal
nagyobb munkaképesség mint bármely más készülék-
nél. Legkitünőbb szerkezet legolcsóbb árban

GRAEPEL HUGÓ gépgyárosnál Budapesten,
V., Külső Váci-ut 46. sz. 3536

Heremag teljesen kiárulva.

Répmag oberndorfi sárga 32 frt

bármely mennyiségben 50 kilós zsákokban álla-
milag ólomzárva, 90% csiraképességgel, 99%
tisztasággal, fajazonossági állami vizsgálatnak
alávetett kapható:

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában, u. p. Koncza.

Baltaczim 16 frt.
Székely-tenjeri 8 frt.

Lóbab, fehér csillagfürt, tavasszal vethető öszi
borsó, duppai és beseler zab 8 frt, valamennyi 100
kilónk ut, vevő költségén szállítva és csakis ha a
vételár előre beküldetik. 10 mm.-án felüli vétel-
nél engedmény.

Magy. vitorlavászon és zsávolgyár

SALZMANN ÉS TÁRSA

gyártelep SZEGEDEN.

Központi iroda és raktár: BUDAPEST, V., Nádor-utca 20.
3189

Készít nyers és vízmentesen telített
vitorlavásznakat, ponyvákat, redővásznat,
termény- és malomkezelési zsákokat.

Magyar kir. szabadalm. mazott udvari szállító.

Nincs többé fatapló!!!

Helyettesít minden színt

Exsiccator

Brosürök ingyen. 4260

Wien, IV., Hauptstrasse Nr. 36.

10.000 bizonyítvány mindenki által betekinhető.

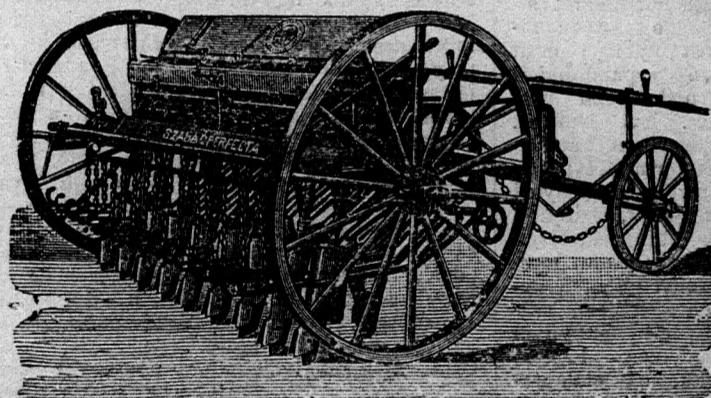
WEISER J. C.

nagy-kanizsai mezőgazdasági gépgyár

egyedüli képviselőse és főraktára

SZEKRÉNYESSI ÉS LAMM

BUDAPEST, VI. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 33. SZÁM.



Ajánlja mindenben felülmúló EGYETEMES egyes és kétbarázds
aczélekeit és az ezekre felszerelhető öszes földművelő eszközöket,
melyek egy szilárd anyaguk, mint könnyűségük és kitünő munka-
képességük folytán több kiállításon és versenyen általános
elismerésben részesülve a legelső díjakkal lettek kitüntetve.

Fel hívja a t. gazdaközönség b. figyelmét a legújabb szab. PERFECTA
sorvetőgépeire, melyek kivátható kapacitásokkal vannak ellátva,
ezáltal a kezelés megkönnyítve, munkacredménye fokozva és a
gép tartóssága biztosítva van, és mint legzelelszerűbb vetőgép
a verseny-kiállításokon első díjak nyertese. 3903

Egyéb gazdasági gépek és eszközök nagy választékban.

Jutányos árak. — Árjegyzék bérmentve.

Luczernát, lóherét, répmagot

ajánl

Mauthner Ödön magkereskedése

BUDAPESTEN.

Figyelmeztetés: Répmagvaim szerződés-
sileg Északnémetország leghíresebb, legmegbízha-
tobb termelői által kizárólag részemre termeltet-
nek. Ennek folytán fajazonosságért továbbá 95 de
legkevesebb 85% csiraképességért szigorú szava-
tolást vállalok, 85%-nál kevesebb csiraképességűt
(bár ilyent nem forgalmazok) visszafogadok. Nagy
fontosságú ez a gazdára nézve, mert a tavalyi
gyakori esőzések által a répmag 4/5 része csak
50%-60% csiraképes,